

Utkast till lagrådsremiss

Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning – del 2

Stockholm [Klicka här](#) för att ange datum.

[Klicka här](#) för att ange namnunderskrift1.

*[Klicka här](#) för att ange namnunderskrift2.
(Utrikesdepartementet)*

Utkastets huvudsakliga innehåll

I utkastet föreslås nya bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar som genomför och kompletterar bestämmelser i EU:s produktlagstiftning. Det föreslås även ändringar av befintliga bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar. Bestämmelserna är nödvändiga för att komplettera EU:s marknadskontrollförordning i svensk rätt.

Bestämmelserna innebär framför allt att marknadskontrollmyndigheterna får utökade befogenheter att kontrollera att produkter som tillhandahålls på EU:s inre marknad uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller krav för att skydda människors hälsa eller miljön.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 2 juli 2022.

Innehållsförteckning

1	Lagtext.....	7
1.1	Förslag till lag om ändring i miljöbalken	7
1.2	Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)	13
1.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet	17
1.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon	21
1.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel.....	24
1.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor.....	28
1.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas	32
1.8	Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	35
1.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner.....	36
1.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten	40
1.11	Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)	41
1.12	Förslag till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)	47
1.13	Förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)	48
1.14	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods.....	50
1.15	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign.....	53
1.16	Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)	57
1.17	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	61
1.18	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.....	68
1.19	Förslag till lag om ändring i avgasreningsslagen (2011:318)	71
1.20	Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)	75
1.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksaker säkerhet.....	79
1.22	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll	81
1.23	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket.....	82

1.24	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn	86
1.25	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning	87
1.26	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar	90
1.27	Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)	93
1.28	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering	96
1.29	Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)	97
1.30	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning	101
1.31	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel	104
1.32	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling	105
1.33	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna	106
1.34	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning	107
1.35	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning	109
1.36	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning	111
1.37	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar	113
1.38	Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)	115
1.39	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter	116
1.40	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter	120
2	Ärendet och dess beredning	124
3	Marknadskontrollen i EU och Sverige	124
3.1	Vad är marknadskontroll?	124
3.2	Förhållandet till begreppet tillsyn	125
3.3	Organiseringen av marknadskontroll i Sverige	125
3.4	EU:s marknadskontrollförordning	126
4	Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning	129

4.1	Marknadskontrollmyndigheterna ska ha de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning.....	129
4.2	Det bör inte införas en rätt att begära varuprover kostnadsfritt.....	149
4.3	Möjlighet att ta hjälp av Polismyndigheten.....	150
4.4	Förelägganden och andra beslut i samband med marknadskontroll.....	152
4.5	Sanktioner vid överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftningen.....	157
4.6	Förbud mot dubbelbestraffning.....	159
4.7	Ansvariga marknadskontrollmyndigheter.....	161
4.8	Avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.....	162
4.9	Tystnadsplikt.....	166
4.10	Överklagande.....	168
4.11	Följdändringar.....	170
5	Kommunernas roll.....	172
6	Marknadskontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde.....	179
6.1	Marknadskontrollmyndigheterna ska ges befogenheter genom befintliga bestämmelser i miljöbalken.....	179
6.2	Ändring av en straffbestämmelse i 29 kap. miljöbalken.....	185
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	186
8	Konsekvenser.....	187
9	Författningskommentar.....	192
9.1	Förslaget till lag om ändring i miljöbalken.....	192
9.2	Förslaget till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160).....	196
9.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet.....	201
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon.....	207
9.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel.....	212
9.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor.....	217
9.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas.....	222
9.8	Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).....	227
9.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner.....	228
9.10	Förslaget till lag om ändring i lagen om handel med ädelmetallarbeten.....	234

9.11	Förslaget till lag om ändring i fordonslagen (2002:574).....	234
9.12	Förslaget till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451).....	239
9.13	Förslaget till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519).....	240
9.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods.....	240
9.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign.....	245
9.16	Förslaget till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500).....	250
9.17	Förslaget till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).....	255
9.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.....	261
9.19	Förslaget till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318).....	266
9.20	Förslaget till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319).....	271
9.21	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet.....	276
9.22	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.....	279
9.23	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket.....	279
9.24	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.....	284
9.25	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning.....	285
9.26	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.....	288
9.27	Förslaget till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392).....	291
9.28	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering.....	294
9.29	Förslaget till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732).....	294
9.30	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning.....	299
9.31	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel.....	302
9.32	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.....	302
9.33	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna.....	303

9.34	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.....	303
9.35	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning	306
9.36	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däkmärkningsförordning	308
9.37	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar	310
9.38	Förslaget till lag om ändring i spellagen (2018:1138)....	313
9.39	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter	313
9.40	Förslaget till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om medicintekniska produkter	318
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.....	324
Bilaga 2	Utdrag ur sammanfattning av betänkandet Enhetlig och effektiv marknads kontroll (SOU 2020:49).....	325
Bilaga 3	Lagförslag i betänkandet Enhetlig och effektiv marknads kontroll (SOU 2020:49).....	327
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna (SOU 2020:49).....	380

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 15 kap. 34 §, 26 kap. 30, 32 och 33 §§, 27 kap. 1 §, 29 kap. 5 § och 30 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 26 kap. 30 a, 31 a och 32 a §§ och 27 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap. 34 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Föreskrifter enligt första stycket får endast avse åtgärder som krävs av återanvändnings- eller återvinningsskäl eller andra hälso- eller miljöskäl.

26 kap. 30 §²

I följande EU-förordningar finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om *1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll*

¹ Senaste lydelse 2016:782.

² Senaste lydelse 2020:627.

krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

I förordningen (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

I förordning (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

30 a §

En marknads kontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i

förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen.

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

31 a §

En myndighet som utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska utföra kontroll på eget initiativ samt efter anmälan i nödvändig utsträckning.

32 §³

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *de behöriga myndigheterna* meddelar enligt förordningarna, 2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *kontrollmyndigheterna* meddelar enligt förordningarna,

3. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och 3. i 21 § gälla *de uppgifter och handlingar som behövs för kontrollen,*

4. i 28 § gälla testköp som *de behöriga myndigheterna* gör. 4. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

5. i 28 § gälla testköp som *kontrollmyndigheterna* gör.

Första stycket gäller inte om annat följer av förordningarna.

32 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet.

³ Senaste lydelse 2020:627.

Det som anges i 27 § om förbud mot att röja eller utnyttja uppgifter gäller även den som *i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 utför delegerade uppgifter som ingår i sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 §.*

Det som anges i 27 § om förbud mot att röja eller utnyttja uppgifter gäller även den som

1. utför delegerade uppgifter i enlighet med artikel 28 eller 31 i förordning (EU) 2017/625 och som ingår i sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i den förordningen, eller

2. utför uppgifter i enlighet med förordning (EU) 2019/1020 och som ingår i sådan kontroll som avses i den förordningen.

27 kap.

1 §⁴

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för

1. prövning och tillsyn enligt denna balk eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde,

2. sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §, och

3. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap.

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket 1 och 2 när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en myndighet får bestämma att dess beslut om påförande av avgift enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas.

1 a §

Bestämmelser om avgifter för kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads-kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

29 kap.

5 §⁵

För försvårande av miljökontroll döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets prövning, tillsyn eller kontroll, om uppgiften finns i en ansökan, anmälan eller annan handling som lämnas in till eller visas upp för en myndighet enligt

a) denna balk

b) artikel 16 b, 16 d, 16 e, 18.1, 18.2, 18.3, 50.4 a eller 50.4 c i förordning (EG) nr 1013/2006,

c) artikel 62 i förordning (EG) nr 1907/2006,

d) artikel 33.1, 33.2 eller 33.3 i förordning (EG) nr 1107/2009,

e) artikel 20 i förordning (EU) nr 528/2012,

f) artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 eller artikel 15 i förordning (EU) 2017/625, i fråga om sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §, f) artikel 14.4 a och b i förordning (EU) 2017/625, i fråga om sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 26 kap. 30 §,

g) en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av balken, eller

h) ett beslut som i det enskilda fallet har meddelats med stöd av balken, artikel 46 i förordning (EG) nr 1907/2006 eller regeringens föreskrifter,

2. i fråga om en verksamhet eller åtgärd som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 9, 11, 13 eller 14 kap. eller enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av de bestämmelserna bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en driftsstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan skada människors hälsa eller miljön,

3. bryter mot en bestämmelse i 10 kap. 11 §, 12 § första stycket eller 13 § om skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om en förorening, överhängande fara för en allvarlig miljöskada eller allvarlig miljöskada,

4. i fråga om innesluten användning, avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 13 kap. om skyldighet att anmäla kännedom om nya uppgifter eller ändrade förhållanden,

5. i fråga om yrkesmässig tillverkning eller införsel av kemiska produkter bryter mot 14 kap. 10 § eller mot föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap. 11 § genom att inte göra en anmälan för registrering i produktregistret enligt de föreskrifter som regeringen meddelat,

6. i fråga om ett godkänt växtskyddsmedel inte lämnar den information om medlet som krävs enligt artikel 56.1 i förordning (EG) nr 1107/2009,

7. i fråga om kosmetiska produkter inte lämnar information till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 eller 16.3 i förordning (EG) nr 1223/2009 eller inte uppdaterar

⁵ Senaste lydelse 2020:627.

informationen till Europeiska kommissionen enligt artikel 13.7 i samma förordning, eller

8. i fråga om en godkänd biocidprodukt inte lämnar den information om produkten som krävs enligt artikel 47.1 i förordning (EU) nr 528/2012.

30 kap.

3 §

Tillsynsmyndigheten beslutar om miljösanktionsavgift.

Tillsynsmyndigheten *eller den myndighet som bedriver kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020* beslutar om miljösanktionsavgift.

Innan *tillsynsmyndigheten* beslutar om avgift *skall* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Innan *myndigheten* beslutar om avgift *ska* den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.2 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

Härigenom föreskrivs i fråga om arbetsmiljölagen (1977:1160)⁶

dels att 1 kap. 2 § och 9 kap. 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 7 kap. 15–20 §§, och närmast före 7 kap. 15 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §⁷

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

Denna lag gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. *Denna lag gäller också marknadskontroll.* I fråga om fartygsarbete gäller lagen även när svenska fartyg används till sjöfart utanför Sveriges sjöterritorium.

I fråga om fartyg och fartygsarbete ska vad som sägs i denna lag om Arbetsmiljöverket i stället gälla Transportstyrelsen. Vad som sägs om en arbetsgivare i denna lag ska såvitt avser fartyg också gälla en redare, även då fartygsarbete utförs av någon annan än den som är anställd av redaren. Med redare likställs i denna lag den som i redarens ställe utövar ett avgörande inflytande över fartygets drift.

Om skyldigheter i vissa avseenden för andra än arbetsgivare och arbetstagare finns bestämmelser i 3 och 5 kap.

7 kap.

Marknadskontroll

15 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

⁶ Lagen omtryckt 1991:677.

⁷ Senaste lydelse 2018:126.

16 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt

första stycket 8 inte längre ska gälla.

17 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

18 §

Ett beslut enligt 16 eller 17 § får förenas med vite.

19 §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 16 §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

20 §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

9 kap.

2 §⁸

Arbetsmiljöverkets beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med

Arbetsmiljöverkets eller en marknadskontrollmyndighets beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter

⁸ Senaste lydelse 2008:297.

stöd av lagen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol. meddelade med stöd av lagen får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

5 §⁹

En tillsynsmyndighet får *förordna* att dess beslut *skall* gälla omedelbart. En tillsynsmyndighet *eller en marknadskontrollmyndighet* får *bestämma* att dess beslut *ska* gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

dels att 1 a och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 6 a–6 f §§, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §¹⁰

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för tillsynsmyndighetens verksamhet enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

6 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

¹⁰ Senaste lydelse 2021:756.

6 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt

första stycket 8 inte längre ska gälla.

6 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

6 d §

Ett beslut enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.

6 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

6 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

12 §¹¹

En tillsynsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

En tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till

¹¹ Senaste lydelse 2016:362.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om förbud gäller omedelbart och får verkställas utan hinder av att det inte *vunnit* laga kraft.

allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut om förbud *enligt 6 § och beslut enligt 6 b eller 6 c §* gäller omedelbart och får verkställas utan hinder av att det inte *fått* laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätdon¹²

dels att nuvarande 6 a § ska betecknas 6 i §,

dels att 7 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 6 a § ska sättas närmast före den nya 6 i §,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 6 a–6 g §§, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

6 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

6 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att

¹² Senaste lydelse av rubriken till 6 a § 2016:330.

upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

6 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

6 d §

Ett beslut enligt 6 b eller 6 c § får förenas med vite.

6 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 6 b eller 6 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

6 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 6 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisman:s särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

6 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

7 §¹³

En tillsynsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

En tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

¹³ Senaste lydelse 1995:1726.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel¹⁴

dels att rubriken närmast före 8 § ska utgå,

dels att nuvarande 9 och 10 §§ ska betecknas 12 och 13 §§,

dels att 4–6 och 8 §§, den nya 13 § och rubriken närmast före 4 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 9 § ska sättas närmast före den nya 12 §,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 9–11 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn

Jordbruksverket utövar tillsynen över efterlevnaden av EG:s förordning om gödselmedel, denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Jordbruksverket får överlåta åt länsstyrelsen att utöva viss tillsyn inom länet.

Marknadskontroll

4 §¹⁵

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

5 §¹⁶

För tillsynen har en tillsynsmyndighet rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen där gödselmedel hanteras och där göra undersökningar och ta prover. En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar och

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

¹⁴ Senaste lydelse av 9 § 2003:111.

¹⁵ Senaste lydelse 2003:111.

¹⁶ Senaste lydelse 2003:111. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

handlingar som behövs för tillsynen.

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Polismyndigheten skall på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen.

6 §¹⁷

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att EG:s förordning om gödselmedel, denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

I beslut om föreläggande eller förbud kan tillsynsmyndigheten sätta ut vite.

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

8 §¹⁸

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Jordbruksverket får föreskriva att särskilda avgifter får tas ut för kontroll som utövas enligt EG:s förordning om gödselmedel, denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Ett beslut enligt 5 eller 6 § får förenas med vite.

9 §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 5 eller 6 §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

10 §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 5 §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

11 §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte

¹⁷ Senaste lydelse 2003:111. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

¹⁸ Senaste lydelse 2003:111.

obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

10 §

Länsstyrelsens beslut i ärende som avses i 5 § första stycket eller 6 § får överklagas hos Jordbruksverket.

Beslut av Jordbruksverket i sådana ärenden får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten

13 §¹⁹

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt 5 eller 6 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

¹⁹ Senaste lydelse av tidigare 10 § 1995:1727.

1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:669) om märkning av skor dels att 4–6 §§ och rubriken närmast före 4 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas sex nya paragrafer, 4 a–4 f §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn

Marknadskontroll

4 §

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall se till att de föreskrifter följs som har meddelats med stöd av denna lag eller ett bemyndigande enligt lagen.*

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska vara marknads-kontrollmyndighet.*

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att föreskrifterna skall följas. Ett sådant föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.

4 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

4 b §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

4 c §

Ett beslut enligt 4 a eller 4 b § får förenas med vite.

4 d §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt

4 a eller 4 b §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

4 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 4 a §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

4 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. att en näringsidkare är skyldig att betala kostnader för provtagning och undersökning av skor,

2. att en näringsidkare är skyldig att lämna sådana upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för att tillsynsmyndigheten skall kunna se till att de föreskrifter följs som har meddelats med stöd av denna lag eller ett bemyndigande enligt lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en näringsidkare är skyldig att betala kostnader för provtagning och undersökning av skor.

6 §

Tillsynsmyndighetens beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol.

Marknadskontrollmyndighetens beslut i enskilda fall enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

dels att 5 § och rubriken närmast före 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 5 a–5 f och 7 §§, och närmast före 7 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tillsyn och sanktioner

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.*

Marknadskontroll och sanktioner

5 §

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska vara marknads-kontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs.

5 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

5 b §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

5 c §

Ett beslut enligt 5 a eller 5 b § får förenas med vite.

5 d §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 5 a

eller 5 b §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

5 e §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 5 a §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

5 f §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Överklagande

7 §

En marknadskontrollmyndighets beslut enligt 5 a eller 5 b § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.8 Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 26 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

26 §²⁰

Innan en viss typ av alkohol får godkännas ska den genomgå teknisk provning. Den tekniska provningen får utföras endast av godkända provorgan. Provorgan ska godkännas genom ackreditering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och *marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller motsvarande förfarande.

Innan en viss typ av alkohol får godkännas ska den genomgå teknisk provning. Den tekniska provningen får utföras endast av godkända provorgan. Provorgan ska godkännas genom ackreditering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller motsvarande förfarande.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

²⁰ Senaste lydelse 2012:874.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

dels att 7, 8, 10 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas nio nya paragrafer, 10 a–10 h och 15 a §§, och närmast före 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en statlig eller kommunal myndighet ska utöva tillsyn över att denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs.

8 §

Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

10 §

Beslut om förelägganden och förbud får förenas med vite.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Marknadskontroll

10 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommunala myndigheter när det

gäller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

10 b §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordningen, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h, och

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

Myndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

10 c §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i

förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen.

Befogenheten enligt första stycket gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket inte längre ska gälla.

10 d §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

10 e §

Ett beslut enligt 10 b–10 d § får förenas med vite.

10 f §

En myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får, när den fattar beslut enligt 10 b–10 d §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

10 g §

På begäran av en myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska Polis-myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-myndigheten vidtar åtgärder enligt 10 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

10 h §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

12 §²¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att särskilda avgifter ska tas ut för prövning för EU-typgodkännande och ansökan om undantag samt tillsyn enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

15 a §

Straff får inte dömas ut för en gärning som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, om en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

²¹ Senaste lydelse 2011:323.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §²²

En tillverkare eller importör kan låta ett kontrollorgan som är ackrediterat för uppgiften kontrollera finhalten i ett ädelmetallarbete som har försetts med finhaltsstämpel. Om kontrollorganet finner att den uppgivna finhalten är riktig, ska organet bekräfta detta med en kontrollstämpel. Kontrollorganet ska vara ackrediterat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

En tillverkare eller importör kan låta ett kontrollorgan som är ackrediterat för uppgiften kontrollera finhalten i ett ädelmetallarbete som har försetts med finhaltsstämpel. Om kontrollorganet finner att den uppgivna finhalten är riktig, ska organet bekräfta detta med en kontrollstämpel. Kontrollorganet ska vara ackrediterat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Om arbetet inte kan kontrollstämplas utan att det skadas, får organet i stället utfärda bevis om att arbetet uppfyller fordringarna för kontrollstämpling.

Med kontrollstämpel enligt första stycket jämställs kontrollstämpel från ett kontrollorgan i något annat land inom EES under förutsättning att organet är oberoende och kontrollen kan bedömas som likvärdig.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.11 Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonslagen (2002:574)

dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 6 § och 4 kap. 2 och 2 g §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 5 kap. 2 a och 3 d–3 i §§, och närmast före 5 kap. 3 d § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²³

Denna lag innehåller bestämmelser om

1. kontroll av fordon samt därtill hörande system, komponenter och separata tekniska enheter,

2. kontroll av fordons last,

3. kontroll av färdskrivare, taxameter och sådan särskild utrustning för taxifordon som avses i 2 b kap. 1 § taxitrafiklagen (2012:211) och kontroll av användningen av dessa, samt

4. den verksamhet som bedrivs av besiktningsorgan på fordonsområdet.

Lagen innehåller dessutom bemyndiganden att meddela föreskrifter i dessa ämnen samt om fordons beskaffenhet och utrustning.

I denna lag finns även bestämmelser som kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknads kontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknads kontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknads kontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknads kontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknads kontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om

²³ Senaste lydelse 2020:533.

upphävande av direktiv upphävande av direktiv
2007/46/EG. 2007/46/EG, och
4. Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) 2019/1020
av den 20 juni 2019 om
marknadskontroll och
överensstämmelse för produkter
och om ändring av direktiv
2004/42/EG och förordningarna
(EG) nr 765/2008 och (EU)
nr 305/2011.

3 kap.

6 §²⁴

Transportstyrelsen, en polisman, ett besiktningsorgan eller en bilinspektör får i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 5 kap. 8 § meddela de förelägganden, körförbud och andra beslut som behövs med hänsyn till ett fordons säkerhet eller lämplighet i trafik. För ett sådant fall får det föreskrivas att fordonet kan godkännas på grundval av ett intyg som har utfärdats efter reparation och provning vid en verkstad som är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Transportstyrelsen, en polisman, ett besiktningsorgan eller en bilinspektör får i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 5 kap. 8 § meddela de förelägganden, körförbud och andra beslut som behövs med hänsyn till ett fordons säkerhet eller lämplighet i trafik. För ett sådant fall får det föreskrivas att fordonet kan godkännas på grundval av ett intyg som har utfärdats efter reparation och provning vid en verkstad som är ackrediterad enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Körförbud får meddelas vid registreringsbesiktning, kontrollbesiktning och flygande inspektion om det kontrollerade fordonet är så bristfälligt att det inte kan användas utan uppenbar fara för trafiksäkerheten. Körförbud kan inträda även med anledning av att ett fordon inte har genomgått en kontroll som ska ske enligt meddelade föreskrifter eller särskilt föreläggande.

4 kap.

2 §²⁵

Registreringsbesiktningar, mopedbesiktningar, lämplighetsbesiktningar och kontrollbesiktningar får utföras endast av sådana besiktningsorgan som är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och teknisk kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ska underrätta Transportstyrelsen om sådana beslut om ackreditering som avses i första stycket liksom om återkallelser av sådana beslut.

Registreringsbesiktningar, mopedbesiktningar, lämplighetsbesiktningar och kontrollbesiktningar får utföras endast av sådana besiktningsorgan som är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

2 g §²⁶

I ansökan om ackreditering ska sökanden ange det eller de län där besiktningsverksamheten ska bedrivas.

Ett beslut om ackreditering enligt 2 a § ska förenas med villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och teknisk kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att besiktningsorganet i ett och samma län ska erbjuda och utföra besiktningar för de fordon som anges i beslutet.

Ett beslut om ackreditering enligt 2 a § ska förenas med villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att besiktningsorganet i ett och samma län ska erbjuda och utföra besiktningar för de fordon som anges i beslutet.

5 kap.

2 a §

Straff får inte dömas ut för en gärning som omfattas av ett föreläggande som har förenats med

²⁵ Senaste lydelse 2011:792.

²⁶ Senaste lydelse 2011:792.

vite, om en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Marknadskontroll

3 d §²⁷

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3 e §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en

varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

3 f §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

3 g §

Ett beslut enligt 3 e eller 3 f § får förenas med vite.

3 h §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 e §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

3 i §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknads kontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.12 Förslag till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)

Härigenom föreskrivs att 27 § produktsäkerhetslagen (2004:451) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §²⁸

Tillsynsmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska *efterlevas*.

Ett föreläggande *eller förbud* får *meddelas* även om en vara ska anses säker enligt 11 § eller en vara eller tjänst uppfyller sådana kriterier som anges i 12 §, om det visar sig att varan eller tjänsten trots detta är farlig.

Särskilda bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheterna att ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Tillsynsmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska *följas*.

Ett föreläggande får *beslutas* även om en vara ska anses säker enligt 11 § eller en vara eller tjänst uppfyller sådana kriterier som anges i 12 §, om det visar sig att varan eller tjänsten trots detta är farlig.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

²⁸ Senaste lydelse 2011:1215. Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

1.13 Förslag till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § järnvägslagen (2004:519) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §²⁹

I denna lag och i föreskrifter som meddelas med stöd av lagen betyder ackrediterat organ: organ för bedömning av överensstämmelse som är ackrediterat för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

anläggning för tjänster: mark, spår, installationer, byggnader och utrustning som iordningställts för att det ska gå att utföra eller tillhandahålla sådana tjänster som avses i 6 kap. 23 § andra stycket eller 6 kap. 23 c §,

delsystem: del av järnvägssystem vilken kan hänföras till någon av de kategorier av delsystem som förtecknas i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG av den 17 juni 2008 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

fordonsinnehavare: den som i egenskap av ägare eller med nyttjanderätt varaktigt använder eller upplåter ett järnvägsfordon och är registrerad som fordonsinnehavare i det nationella fordonregistret,

fordonstyp: fordon med identisk teknisk konstruktion som är registrerade i det europeiska registret över godkända fordonstyper,

försäkran om överensstämmelse: sådan försäkran om att ett järnvägsfordon överensstämmer med en redan godkänd fordonstyp som är utformad i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 201/2011 av den 1 mars 2011 om utformningen av försäkran om överensstämmelse med en godkänd typ av järnvägsfordon,

infrastrukturförvaltare: den som förvaltar järnvägsinfrastruktur och driver anläggningar som hör till infrastrukturen,

internationell persontrafik: persontrafik mellan olika stater inom EES samt Schweiz med tåg vars samtliga vagnar passerar minst en nationsgräns och vars främsta syfte är att befordra passagerare mellan stationer i skilda stater inom EES samt Schweiz,

järnvägsfordon: drivfordon och annan rullande materiel som kan framföras på järnvägsspår och som består av ett eller flera delsystem eller delar av delsystem,

järnvägsföretag: den som med stöd av licens eller nationellt trafiksäkerhetstillstånd tillhandahåller dragkraft och utför järnvägstrafik,

järnvägsinfrastruktur: spår-, signal- och säkerhetsanläggningar avsedda för järnvägstrafik, trafikledningsanläggningar, anordningar för elförsörjning av trafiken samt övriga fasta anordningar som behövs för anläggningarnas bestånd, drift eller brukande,

järnvägsnät: järnvägsinfrastruktur som förvaltas av en och samma infrastrukturförvaltare,

järnvägssystem: järnvägsinfrastruktur och järnvägsfordon samt drift och förvaltning av infrastrukturen och fordonen,

regleringsorgan: sådant organ som avses i artikel 55 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde, i den ursprungliga lydelsen,

regional kollektivtrafikmyndighet: den som är regional kollektivtrafikmyndighet enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik,

tjänsteleverantör: varje offentlig eller privat enhet som ansvarar för förvaltningen av en anläggning för tjänster eller för tillhandahållande av sådana tjänster som avses i 6 kap. 23 § andra stycket eller 6 kap. 23 c §,

tyngre underhåll: arbete som inte utförs rutinmässigt som en del av det dagliga underhållet utan kräver att fordonet tas ur trafik,

tågläge: den infrastrukturkapacitet som, enligt vad som anges i en tågplan, får tas i anspråk för att framföra järnvägsfordon, utom arbetsfordon, från en plats till en annan under en viss tidsperiod,

tågplan: plan över användning av järnvägsinfrastruktur under en viss angiven period,

underhållsansvarig enhet: den enhet som har ansvaret för underhållet av ett järnvägsfordon och som är registrerad som sådan i fordonsregistret enligt 8 kap. 8 a §.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2006:263) om transport av farligt gods ska införas sex nya paragrafer, 15 a–15 f §§, och närmast före 15 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

15 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

15 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

15 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

15 d §

Ett beslut enligt 15 b eller 15 c § får förenas med vite.

15 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 15 b eller 15 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

15 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som

behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 15 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:112) om ekodesign

dels att 8 och 18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 17 a–17 g §§, och närmast före 17 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §³⁰

En energirelaterad produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av energirelaterade produkter och delar.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Marknadskontroll

17 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

17 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning

³⁰ Senaste lydelse 2011:800.

(EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

17 d §

Ett beslut enligt 17 b eller 17 c § får förenas med vite.

17 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 17 b eller 17 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

17 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 17 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

17 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

18 §

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 14 och 15 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Ett föreläggande angående en

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 14 och 15 §§ samt en marknadskontrollmyndighets beslut enligt 17 b eller 17 c § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs

tillverkares eller dennes
representants skyldigheter enligt
9 § andra stycket får dock inte
överklagas.

vid överklagande till
kammarrätten. Ett föreläggande
angående en tillverkares eller
dennes representants skyldigheter
enligt 9 § andra stycket får dock
inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.16 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs i fråga om luftfartslagen (2010:500)

dels att 11 kap. 4 § och 13 kap. 8 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 12 kap. 3 a–3 h §§, och närmast före 12 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter och andra ersättningar för förrättningar och tillstånd enligt denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt enligt EU-förordningar på den civila luftfartens område. Beslut om avgifter och andra ersättningar som är förfallna till betalning får verkställas enligt utsökningsbalken.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

12 kap.

Marknadskontroll

3 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

3 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en

skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

3 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

3 d §

Ett beslut enligt 3 b eller 3 c § får förenas med vite.

3 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 3 b eller 3 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

3 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 3 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

3 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

13 kap.

8 §

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket *eller 12 kap. 3 g §* finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.17 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (2010:900)

dels att 11 kap. 26 § ska betecknas 11 kap. 26 b §,

dels att 8 kap. 21, 22 och 25 §§, 10 kap. 8 och 9 §§ samt den nya 11 kap. 26 b § och 11 kap. 37, 38 och 65 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 11 kap. 26, 26 a, 26 c, och 26 d §§, och närmast före 11 kap. 26 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

21 §³¹

Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering

och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 338/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011, 2. förordning (EU) 2016/424, eller

3. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

Bestämmelserna om märkning i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll gäller för byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt

1. förordning (EU) nr 305/2011, 2. förordning (EU) 2016/424, eller

3. föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2.

22 §³²

Material, konstruktioner och anordningar får tyggodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådant tyggodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och

Material, konstruktioner och anordningar får tyggodkännas för användning i byggnadsverk. Ett sådant tyggodkännande får endast meddelas av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll

³¹ Senaste lydelse 2018:59.

³² Senaste lydelse 2011:795.

5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

eller som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 4 ska ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning vara typgodkänd för att få användas i ett byggnadsverk (obligatoriskt typgodkännande). Även om ett typgodkännande inte är obligatoriskt, får ett typgodkännande meddelas på ansökan (frivilligt typgodkännande).

Ett visst materialslag eller en viss konstruktion eller anordning som är typgodkänd ska anses uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 4 § i de avseenden som typgodkännandet gäller.

25 §³³

Om det med stöd av 16 kap. 11 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 4 § första stycket 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant som är certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om det med stöd av 16 kap. 11 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 4 § första stycket 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant som är certifierad av någon som är ackrediterad för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

10 kap.

8 §³⁴

Av kontrollplanen ska det framgå i vilken omfattning kontrollen ska utföras

1. inom ramen för byggherrens dokumenterade egenkontroll, eller

2. av någon som har särskild sakkunskap och erfarenhet i fråga om sådana åtgärder som kontrollen avser (sakkunnig) och som kan styrka sin sakkunnighet med ett certifikat som har utfärdats av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2. av någon som har särskild sakkunskap och erfarenhet i fråga om sådana åtgärder som kontrollen avser (sakkunnig) och som kan styrka sin sakkunnighet med ett certifikat som har utfärdats av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

9 §³⁵

För den kontroll som avses i 5 § ska det finnas en eller flera kontrollansvariga som

1. har den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering, och

2. har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Om det finns flera kontrollansvariga, ska byggherren se till att någon av dem samordnar de kontrollansvarigas uppgifter.

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads-kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG)

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk

³⁴ Senaste lydelse 2011:795.

³⁵ Senaste lydelse 2011:795.

nr 339/93 och 5 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete.

k kontroll eller av någon som uppfyller motsvarande krav enligt bestämmelser i ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete.

11 kap.

Marknadskontroll

26 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

26 a §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,*
- 3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,*
- 4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,*
- 5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,*

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

26 §

Om en byggprodukt som omfattas av förordning (EU) nr 305/2011 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 56–59.

Om en byggprodukt som omfattas av förordning (EU) 2016/424 inte uppfyller de krav som fastställs i förordningen eller om tillsynsmyndigheten har tillräckliga skäl

26 b §³⁶

³⁶ Senaste lydelse av tidigare 26 § 2018:59. Ändringen innebär bl.a. att första–tredje styckena tas bort.

att anta att produkten inte uppfyller förordningens krav får myndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 39–43.

Om en byggprodukt inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 får tillsynsmyndigheten vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008.

Tillsynsmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om det föreläggande som behövs för att de krav på byggprodukter som avses i första-tredje styckena ska uppfyllas.

Marknadskontrollmyndigheten får besluta om de förelägganden som behövs för att de krav på byggprodukter som fastställs i förordning (EU) nr 305/2011, förordning (EU) 2016/424 och föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2 ska följas.

26 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

26 d §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 26 a §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

37 §³⁷

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 eller 26 § eller ett Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 a, 26 b eller

beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Frågor om utdömning av vite prövas av mark- och miljödomstol.

26 c § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

38 §³⁸

I ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23 eller 24 § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har *vunnit* laga kraft.

Beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

I ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26 a eller 26 c § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden *respektive marknadskontrollmyndigheten* bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har *fått* laga kraft.

65 §

Den som i ett ärende som gäller tillsyn enligt denna lag eller EU-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller en sådan EU-förordning har fått information om någons affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar, får inte obehörigen röja eller utnyttja informationen.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Den som i ett ärende som gäller tillsyn eller *marknadskontroll* enligt denna lag eller EU-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller en sådan EU-förordning har fått information om någons affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar, får inte obehörigen röja eller utnyttja informationen.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

³⁸ Senaste lydelse 2014:900.

1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att 22 § ska upphöra att gälla,

dels att 27 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 25 a–25 f §§, och närmast före 25 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

25 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

25 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

25 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

25 d §

Ett beslut enligt 25 b eller 25 c § får förenas med vite.

25 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 25 b eller 25 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

25 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 25 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

27 §³⁹

Avgifter enligt denna lag får tas ut för tillståndsprovning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare och deltagare, godkännande av explosiv vara och beslut om huruvida en vara är att anse som en explosiv vara.

För sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt denna lag får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.19 Förslag till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318)

Härigenom föreskrivs i fråga om avgasreningslagen (2011:318)

dels att 34 och 39 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 37 a–37 g §§, och närmast före 37 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. begränsning av utsläpp,
2. motorfordons och motorers utrustning och beskaffenhet,
3. skyldighet att underhålla motorfordon så att utsläppsbegränsande anordningar fungerar,
4. skyldighet att använda visst bränsle,
5. tillsyn och annan kontroll,
6. förfarandet i samband med typgodkännande och återkallande av typgodkännande,
7. förfarandet i samband med godkännande av åtgärdsplaner och genomförande av åtgärdsplaner,
8. ibruktagande och försäljning av motorfordon, motorer och motorers utrustning,
9. skyldighet för tillverkaren att tillhandahålla information och dokumentation om motorfordon, motorer och motorers utrustning, reparation och underhåll,
10. förfarandet i samband med motorfordons indelning i klasser i fråga om utsläpp av avgaser och andra föroreningar enligt 30–32 §§,
11. att motorfordon som inte kan klassificeras enligt 30–32 §§ får klassificeras i utsläppsklasser som överensstämmer med EU-direktiv om sådan klassificering,
12. avgifter för tillsyn och prövning enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen,
13. att beslut om betalning av avgift enligt denna lag ska gälla omedelbart även om beslutet överklagas, och
14. sådana undantag från 11–16, 19 och 20 §§ som det finns särskilda skäl för.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela

vissa föreskrifter om marknads-
kontroll av varor och annan
närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

37 a §

Den myndighet som regeringen
bestämmer ska vara marknads-
kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads-
kontroll finns i Europa-
parlamentets och rådets förordning
(EU) 2019/1020 av den 20 juni
2019 om marknadskontroll och
överensstämmelse för produkter
och om ändring av direktiv
2004/42/EG och förordningarna
(EG) nr 765/2008 och (EU)
nr 305/2011.

37 b §

En marknadskontroll-
myndighet har befogenhet att
besluta om följande åtgärder
enligt förordning (EU)
2019/1020, i den ursprungliga
lydelsen:

1. att kräva handlingar,
specifikationer, data eller
uppgifter enligt artikel 14.4 a–
14.4 c,

2. att utföra oanmälda
inspektioner på plats och fysiska
kontroller av produkter enligt
artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler,
mark eller transportmedel enligt
artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på
eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få
en bristande överensstämmelse
att upphöra eller att eliminera en
risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt
artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera
och demontera varuprover enligt
artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett
onlinegränssnitt avlägsnas, att en

varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

37 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

37 d §

Ett beslut enligt 37 b eller 37 c § får förenas med vite.

37 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 37 b eller 37 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

37 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 37 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

37 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

39 §

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33 eller 37 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33, 37 eller 37 d § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.20 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs i fråga om drivmedelslagen (2011:319)

dels att 22 och 34 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 24 a–24 g §§, och närmast före 24 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §⁴⁰

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som bedriver verksamhet med att tillhandahålla ett flytande eller gasformigt drivmedel, eller i en sådan verksamhet tillhandahåller el som drivmedel, att informera konsumenter om

a) drivmedlets utsläpp av växthusgaser och andra förhållanden som har betydelse för att bedöma drivmedlets miljöpåverkan, och

b) hur stor andel biodrivmedel som en bensin eller ett dieselbränsle har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

3. hur koldioxidekvivalenter ska beräknas,

4. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolvmotorer i luftfartyg,

5. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

6. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i den paragrafen,

7. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

8. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten,

9. hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp enligt 21 § och hur minskning av utsläpp ska beräknas, och

10. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna

⁴⁰ Senaste lydelse 2018:1513.

(EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads-kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Marknadskontroll

24 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

24 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

24 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

24 d §

Ett beslut enligt 24 b eller 24 c § får förenas med vite.

24 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 24 b eller 24 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

24 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 24 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

24 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

34 §⁴¹

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24 § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24, 24 b eller 24 c § får inte dömas till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet

Härigenom föreskrivs att 24, 24 a, 27 och 32 §§ och rubriken närmast före 27 § lagen (2011:579) om leksakers säkerhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §⁴²

Marknadskontrollen ska utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer. *Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.*

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

24 a §⁴³

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,	1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och	2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.	3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
	4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
	5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,
	6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,
	7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och
	8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

⁴² Senaste lydelse 2021:676

⁴³ Senaste lydelse 2021:676.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

En marknadskontrollmyndighet får *meddela* de förelägganden *och förbud* som behövs i ett enskilt fall för att denna lag *och* föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska *efterlevas*.

Förelägganden

27 §

En marknadskontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen *och förordning (EU) 2019/1020*, i den *ursprungliga lydelsen*, ska *följas*.

32 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot 7, 8, 16 § första stycket, 19, 20, 21, 22 eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till 18 eller 19 §.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.22 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, när det gäller ackreditering och CE-märkning.

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, när det gäller ackreditering och CE-märkning.

Denna lag tillämpas också beträffande

1. organ som anmäls till Europeiska kommissionen och de andra medlemsstaterna för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt harmoniserad unionslagstiftning,

2. organ som anmäls till Europeiska kommissionen för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt avtal som Europeiska unionen träffat med tredje land,

3. riksmätplatser och laboratorier för mätning, samt

4. övrig ackreditering genom Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:849) om EU-miljömärket dels att 4 och 5 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas sex nya paragrafer, 2 a–2 f §§, och närmast före 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10).

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1 i förordning [EG] nr 66/2010) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 i förordning [EG] nr 66/2010) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 i förordning [EG] nr 66/2010).

Marknadskontroll

2 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknads-kontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknads-kontroll finns i Europa-parlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överens-stämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

2 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

- 1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,*
- 2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska*

kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

2 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

2 d §

Ett beslut enligt 2 b eller 2 c § får förenas med vite.

2 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 2 b eller 2 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

2 f §

På begäran av marknads-kontrollmyndigheten ska Polis-myndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontroll-myndigheten vidtar åtgärder enligt 2 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

4 §

Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10) får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9 i förordning [EG] nr 66/2010), marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10 i förordning [EG] nr 66/2010) eller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

5 §

Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och förbud mot att använda EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

*En marknadskontrollmyndighets
beslut enligt 2 b eller 2 c § får
överklagas till allmän förvaltnings-
domstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.24 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn ska införas en ny paragraf, 2 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.25 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

dels att 2, 2 a och 3 §§ och rubriken närmast före 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁴⁴

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s textilmärkningsförordning och denna lag. *Bestämmelser om marknadskontroll finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.*

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva marknadskontroll enligt EU:s textilmärkningsförordning och denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns även i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

2 a §⁴⁵

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska

⁴⁴ Senaste lydelse 2021:677

⁴⁵ Senaste lydelse 2021:677.

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s textilmärkningsförordning ska följas.

Förelägganden

3 §

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s textilmärkningsförordning och förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

5 a §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som

behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 2 a §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.26 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

dels att 26 a, 28, 29 och 30 §§ och rubriken närmast före 28 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 30 a §, och närmast före 30 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 a §⁴⁶

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser

som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen samt direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG ska följas.

Ett beslut enligt första stycket eller enligt 26 a § ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt första stycket eller enligt 26 a §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

29 §⁴⁸

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen.

Förelägganden

28 §⁴⁷

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG samt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om

⁴⁷ Senaste lydelse 2021:678.

⁴⁸ Senaste lydelse 2021:678.

30 §

En tillverkare, tillverkares representant, importör, distributör eller privatimportör ska åläggas att betala en sanktionsavgift om denne eller någon som handlar på dennes vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot någon av 10–19 §§ eller 23 § eller mot föreskrifter som har meddelats i anslutning till dessa paragrafer.

Sanktionsavgift enligt första stycket för en privatimportör får endast åläggas om det finns synnerliga skäl.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för en överträdelse av ett förbud eller för en underlåtelse att följa ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för att den inte har följt ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Tystnadsplikt

30 a §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.27 Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Härigenom föreskrivs i fråga om radioutrustningslagen (2016:392)

dels att 11 a, 12 och 16 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 14 a §, och närmast före 14 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 a §⁴⁹

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihets-

⁴⁹ Senaste lydelse 2021:679.

förordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

12 §

En marknadskontrollmyndighet får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/53/EU ska följas.

I fråga om radioutrustning som uppfyller föreskrivna krav men ändå utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra intressen som de väsentliga kraven avser att skydda, får en marknads-kontrollmyndighet *meddela* förelägganden och *förbud* som begränsar eller förbjuder tillhandahållande av utrustningen på marknaden eller som avser att utrustning ska dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

En marknadskontrollmyndighet får *besluta* de förelägganden som behövs för att denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/53/EU och *förordning (EU) 2019/1020*, i den *ursprungliga lydelsen*, ska följas.

I fråga om radioutrustning som uppfyller föreskrivna krav men ändå utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet eller för andra intressen som de väsentliga kraven avser att skydda, får en marknads-kontrollmyndighet *besluta* förelägganden som begränsar eller förbjuder tillhandahållande av utrustningen på marknaden eller som avser att utrustning ska dras tillbaka eller återkallas från marknaden.

Tystnadsplikt

14 a §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknads-kontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

16 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot 4 § första stycket

eller 10 § första eller andra stycket eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 § andra stycket, 7 § eller 10 § tredje stycket.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.28 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Bestämmelser om ackreditering av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som i enlighet med artikel 20 i EU:s förordning om elektronisk identifiering ska granska kvalificerade tillhandahållare av betrodna tjänster, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Bestämmelser om ackreditering av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som i enlighet med artikel 20 i EU:s förordning om elektronisk identifiering ska granska kvalificerade tillhandahållare av betrodna tjänster, finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse,
2. hur bedömningar av överensstämmelse ska göras, och
3. rapportering av bedömningar av överensstämmelse.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.29 Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)

Härigenom föreskrivs i fråga om elsäkerhetslagen (2016:732)

dels att 47 och 53 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 46 a–46 g §§, och närmast före 46 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

46 a §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

46 b §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

46 c §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

46 d §

Ett beslut enligt 46 b eller 46 c § får förenas med vite.

46 e §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 46 b eller 46 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

46 f §

På begäran av marknadskontrollmyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som

behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt 46 b §, om

- 1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller*
- 2. det annars finns synnerliga skäl.*

46 g §

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

47 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beskaffenhet, placering, provning, kontroll, besiktning, användning och skötsel av elektriska starkströmsanläggningar och elektrisk utrustning som är avsedd att anslutas till en starkströmsanläggning samt om arbete på eller i anslutning till sådana anläggningar och sådan utrustning,
2. tillståndsplikt eller anmälningsplikt för uppförande, ändring eller borttagning av starkströmsanläggningar,
3. skyldighet för innehavare av nätkoncession enligt ellagen (1997:857) eller en starkströmsanläggning att anmäla olycksfall eller driftstörningar,
4. skyldigheter vid framdragande av svagströmsledning,
5. säkerhetskrav som avses i 16–18 §§,
6. skyldigheter i fråga om information som ska följa med elektrisk utrustning,
7. skyldigheter att i fråga om elektrisk utrustning vidta skadeförebyggande arbete och vidta åtgärder när det finns anledning att anta att sådan utrustning inte överensstämmer med säkerhetskraven,
8. vilken utbildning och praktisk erfarenhet som krävs för att bli auktoriserad som elinstallatör,
9. de slag av elinstallationsarbete för vilka auktorisation kan ges enligt 20 § andra stycket och de för vilka anmälan kan göras enligt 25 §,
10. vad ett egenkontrollprogram ska innehålla,
11. avgifter för en myndighets verksamhet enligt denna lag,
12. ersättning för uttaget prov enligt 39 § och om skyldighet att ersätta kostnaderna för provningen, och

13. sådana undantag från kraven i 16–27 §§ som det finns särskilda skäl för.

Bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

53 §

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 20, 37–39 och 41–46 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt 20, 37–39 och 41–46 §§ samt en marknads kontrollmyndighets beslut enligt 46 b eller 46 c § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.30 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning

Härigenom föreskrivs att 17 a, 19, 22 och 23 §§ och rubriken närmast före 19 § lagen (2016:768) om marin utrustning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 a §⁵⁰

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

⁵⁰ Senaste lydelse 2021:680.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Den myndighet som utför marknadskontroll och övrig tillsyn får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs och i övrigt vidta de åtgärder som behövs

1. för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/90/EU ska följas,

2. om marin utrustning som uppfyller kraven enligt denna lag och föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen ändå utgör en risk för sjösäkerheten, hälsan eller miljön.

Förelägganden

19 §

Den myndighet som utför marknadskontroll och övrig tillsyn får *besluta* de förelägganden som behövs och i övrigt vidta de åtgärder som behövs

1. för att denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, direkt tillämpliga rättsakter som har meddelats med stöd av direktiv 2014/90/EU och *förordning (EU) 2019/1020*, i den *ursprungliga lydelsen*, ska följas,

22 §⁵¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020*, i den *ursprungliga lydelsen*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, marknads-kontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

23 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som har handlat på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot

1. 10 eller 11 § eller mot föreskrifter meddelade i anslutning till dessa bestämmelser,

2. föreskrifter meddelade med stöd av 6, 7, 12 eller 13 §, eller

3. beslut meddelade med stöd av 7 § andra meningen.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite. Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.31 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel

Härigenom föreskrivs att 7 d § lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 d §⁵²

En kommun får ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att det ackrediterade organet ska bistå kommunen i de uppgifter som kommunen har enligt 7 a–7 c §§. Avtalet får inte omfatta uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

En kommun får ingå avtal med organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och enligt lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll om att det ackrediterade organet ska bistå kommunen i de uppgifter som kommunen har enligt 7 a–7 c §§. Avtalet får inte omfatta uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 9 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

9 §

En upphandlande myndighet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i den ursprungliga lydelsen.

En upphandlande myndighet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.33 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 9 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

9 §

En upphandlande enhet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, *i den ursprungliga lydelsen.*

En upphandlande enhet får som bevis för överensstämmelse med kraven i de tekniska specifikationerna, tilldelningskriterierna enligt 16 kap. eller villkoren för fullgörande av kontraktet enligt 17 kap., kräva att leverantören ska uppvisa en provningsrapport eller ett intyg från ett organ för bedömning av överensstämmelse. Detta organ ska vara ackrediterat för denna uppgift i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020.*

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.34 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Härigenom föreskrivs att 2 a, 4 och 9 §§ och rubriken närmast 4 § lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §⁵³

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av

⁵³ Senaste lydelse 2021:681.

tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

9 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om den ekonomiska aktören eller någon som handlar på den ekonomiska aktörens vägnar uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot kraven i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller för en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite.

Sanktionsavgift får inte åläggas någon för *att den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.35 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att 3 a och 4 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §⁵⁴

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihets-

⁵⁴ Senaste lydelse 2021:682.

förordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden *och förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s energimärkningsförordning ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s energimärkningsförordning *och EU:s marknadskontrollförordning* ska följas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.36 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att 3 a och 4 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §⁵⁵

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihets-

⁵⁵ Senaste lydelse 2021:683.

förordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden *och förbud* som behövs i ett enskilt fall för att EU:s däckmärkningsförordning ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs i ett enskilt fall för att EU:s däckmärkningsförordning *och EU:s marknadskontrollförordning* ska följas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.37 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar

Härigenom föreskrivs att 2 a, 4 och 9 §§ och rubriken närmast före 4 § lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §⁵⁶

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a och 14.4 b,

2. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e, och

3. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j.

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av

⁵⁶ Senaste lydelse 2021:684.

tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads-kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

Marknadskontrollmyndigheten får *meddela* de förelägganden och *förbud* som behövs för att EU:s förordning om gasanordningar ska följas.

Förelägganden

4 §

Marknadskontrollmyndigheten får *besluta* de förelägganden som behövs för att EU:s förordning om gasanordningar och *förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen*, ska följas.

9 §

En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift, om aktören eller någon som handlar för dennes räkning uppsåtligen eller av oaktsamhet har brutit mot de skyldigheter som gäller för ekonomiska aktörer enligt EU:s förordning om gasanordningar.

En sanktionsavgift får inte åläggas någon för *en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa* ett föreläggande som har förenats med vite.

En sanktionsavgift får inte åläggas någon för *den inte har följt* ett föreläggande som har förenats med vite.

I övrigt ska i fråga om sanktionsavgift 37 § andra stycket och 39–43 §§ produktsäkerhetslagen (2004:451) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.38 Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 3 § spellagen (2018:1138) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

3 §

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering *och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter* och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.39 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

dels att nuvarande 7 kap. 16 § ska betecknas 7 kap. 19 a §,

dels att 1 kap. 3 §, den nya 7 kap. 19 a § och 7 kap 21 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 7 kap. 16 § ska sättas närmast före den nya 7 kap. 19 a §,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 7 kap. 19 b–19 g §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

3 §

I denna lag avses med

1. elektronisk cigarett: produkt som kan användas för konsumtion av nikotinånga via ett munstycke, eller beståndsdel av den produkten, inbegripet en patron, en tank och anordningen utan patron eller tank,

2. påfyllningsbehållare: behållare som innehåller vätska som innehåller nikotin och som kan användas för att fylla på en elektronisk cigarett,

3. örtprodukter för rökning: produkter som är baserade på växter, örter eller frukter som inte innehåller tobak och som kan förbrukas via förbränning,

4. detaljhandel: försäljning till konsumenter,

5. partihandel: annan försäljning än detaljhandel,

6. försäljningsställe: en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel,

8. gränsöverskridande distansförsäljning: försäljning där, vid tidpunkten för beställningen av varan eller produkten, konsumenten finns i Sverige och återförsäljningsstället i ett annat land, eller där återförsäljningsstället finns i Sverige och konsumenten i en annan medlemsstat, och

9. medlemsstat: en stat som är medlem i Europeiska unionen eller en annan stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har genomfört bestämmelserna i direktiv 2014/40/EU i nationell rätt.

9. medlemsstat: en stat som är medlem i Europeiska unionen eller en annan stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som har genomfört bestämmelserna i *Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG i nationell rätt.*

7 kap.

16 §

Folkhälsomyndigheten ska i fråga om sådana krav på innehåll och utformning som följer av 2 kap. 8 § utöva marknadskontroll av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som omfattas av denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15.3 och 16–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

19 a §⁵⁷

Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 när det gäller produkter som omfattas av direktiv 2014/40/EU, i lydelsen enligt kommissionens delegerade direktiv 2014/109/EU.

19 b §

Folkhälsomyndigheten har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,
2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,
3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,
4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,
5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att

⁵⁷ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

Folkhälsomyndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska Folkhälsomyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

19 c §

Folkhälsomyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

19 d §

Ett beslut enligt 19 b eller 19 c § får förenas med vite.

19 e §

Folkhälsomyndigheten får, när den fattar beslut enligt 19 b eller 19 c §, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

19 f §

På begäran av Folkhälsomyndigheten ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när Folkhälsomyndigheten vidtar åtgärder enligt 19 b §, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller

2. det annars finns synnerliga skäl.

19 g §

Regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

21 §

Kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn.

Kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn eller marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.

1.40 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.⁵⁸

dels att 3 kap. 3–5 §§ ska betecknas 3 kap. 6–8 §§,

dels att de nya 3 kap. 6 och 7 §§ och rubriken närmast före den nya 3 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 4 § ska sättas närmast före den nya 3 kap. 7 §,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 3 kap. 3–5 §§, och närmast före 3 kap. 3 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Marknadskontroll

3 §

Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

4 §

En marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om följande åtgärder enligt förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen:

1. att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c,

2. att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska

⁵⁸ Senaste lydelse av lagens rubrik 2021:602 3 kap. 5 § 2021:602.

kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d,

3. att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e,

4. att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f,

5. att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g,

6. att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h,

7. att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j, och

8. att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k.

En marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet enligt artikel 14.4 j i förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen, endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse.

Befogenheten enligt första stycket 8 gäller inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt första stycket 8 inte längre ska gälla.

5 §

Marknadskontrollmyndigheten får, när den fattar beslut enligt 4 § eller, i enlighet med 6 §, fattar beslut om de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

3 §

En tillsynsmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746, denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas. En tillsynsmyndighet får också besluta om förelägganden om tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen enligt 2 § vägras.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

4 §

På begäran av en tillsynsmyndighet ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Förelägganden och vite

6 §⁵⁹

En tillsynsmyndighet *eller marknadskontrollmyndighet* får besluta de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746, *förordning (EU) 2019/1020, i den ursprungliga lydelsen*, denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas. En tillsynsmyndighet får också besluta om förelägganden om tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen enligt 2 § vägras.

7 §⁶⁰

På begäran av en tillsynsmyndighet *eller en marknadskontrollmyndighet* ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när tillsynsmyndigheten *eller marknadskontrollmyndigheten* vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller denna lag eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 juli 2022.
 2. De nya bestämmelserna i 3 kap. 3–5 §§ och de nya 3 kap. 6 och 7 §§ tillämpas även vid marknadskontroll av medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som
 - a) har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022, med undantag för
 - de produkter som omfattas av punkt 8 och 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen, och

⁵⁹ Senaste lydelse av tidigare 3 kap. 3 § 2021:602.

⁶⁰ Senaste lydelse av tidigare 3 kap. 4 § 2021:602.

– de produkter som har släppts ut på marknaden såsom förenliga med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU,

b) fortsätter att tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk till och med den 27 maj 2025 i de fall denna produkt har

– lagligen släppts ut på marknaden före den 26 maj 2022, eller
– släppts ut på marknaden från och med den 26 maj 2022 och det för produkten har utfärdats ett intyg som avses i punkt 5 eller 6 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen.

2 Ärendet och dess beredning

Den 20 juni 2019 beslutade Europaparlamentet och rådet förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (EU:s marknadskontrollförordning). Förordningen trädde i kraft den 15 juli 2019 och ska tillämpas i sin helhet från och med den 16 juli 2021. Förordningen finns i *bilaga 1*.

Regeringen beslutade den 13 juni 2019 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag på kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Utredningen, som tog namnet 2019 års marknadskontrollutredning (UD 2019:01), överlämnade den 31 augusti 2020 betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49). En sammanfattning av betänkandet respektive lagförslagen i relevanta delar finns i *bilaga 2* och *3*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga i Utrikesdepartementet (UD2020/11744).

Vissa av förslagen från 2019 års marknadskontrollutredning har därefter behandlats vidare och lett till lagstiftning, se propositionen Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning (prop. 2020/21:189). Den nya lagstiftningen innebär att det i nio produktlagar har införts bestämmelser som innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 a, b, e och j i EU:s marknadskontrollförordning.

I detta lagstiftningsärende behandlas övriga förslag i betänkandet och övriga kompletteringar av EU:s marknadskontrollförordning.

3 Marknadskontrollen i EU och Sverige

3.1 Vad är marknadskontroll?

En av hörnstenarna inom EU är principen om den fria rörligheten för varor på den inre marknaden. Principen innebär att varor ska kunna cirkulera fritt mellan EU:s medlemsländer och EES-länderna Norge, Island och Liechtenstein utan att hindras av tullar, avgifter, diskriminering eller nationella krav.

För att uppnå fri rörlighet för varor har EU bland annat beslutat ett stort antal gemensamma regler med produktkrav som gäller i alla medlemsstater. Reglerna bygger oftast på tillämpning av gemensamma standarder. Sådana enhetliga regler finns för bland annat radioutrustning, leksaker och personlig skyddsutrustning. Reglerna är tänkta att underlätta för till exempel tillverkare som bara behöver förhålla sig till gemensamma

produktstandarder för att kunna sälja sin produkt på hela den inre marknaden. Detta kan i sin tur gynna konsumenter som får tillgång till ett större utbud av produkter, vilket även ökar konkurrensen.

Det är som huvudregel tillverkarens ansvar att en produkt uppfyller gällande krav och det krävs inte någon förhandskontroll av produkten från en myndighet innan den får släppas ut på marknaden. För att säkerställa att produkter på marknaden överensstämmer med gällande krav används i stället marknadskontroll. Med marknadskontroll avses enligt svensk rätt myndigheters kontroll av produkter som tillhandahålls på marknaden. Marknadskontroll syftar inte bara till att upptäcka och undvika farliga produkter och produkter som inte uppfyller vissa funktionskrav, utan även till att säkerställa en väl fungerande inre marknad. Genom att tillverkare vars produkter inte uppfyller gällande krav kan hindras från att sälja sina produkter, motverkas osund konkurrens samtidigt som slutanvändare skyddas från farliga produkter. För att säkerställa att produkter uppfyller en hög skyddsnivå och för att förhindra en snedvriden konkurrens är det nödvändigt att marknadskontroll sker likvärdigt inom hela EU.

3.2 Förhållandet till begreppet tillsyn

Bestämmelser som rör marknadskontroll finns i ett stort antal svenska lagar, förordningar och föreskrifter. Begreppet marknadskontroll används emellertid inte genomgående i de olika rättsakterna, utan i vissa fall återfinns bestämmelser om kontroll av produkter i stället under benämningen tillsyn. Det finns därför anledning att här beröra hur begreppet marknadskontroll förhåller sig till begreppet ”tillsyn”. Begreppet tillsyn förekommer i ett stort antal svenska författningar. Någon enhetlig och vedertagen definition av begreppet finns dock inte i svensk rätt. Tillsyn kan avse vitt skilda verksamheter och riktas vanligtvis mot ett föremål, en anläggning, en verksamhet eller en typ av vara, så kallade tillsynsobjekt. I förhållande till detta är marknadskontroll en mer avgränsad form av tillsyn eftersom den enbart avser produkter som tillhandahålls på marknaden och riktar sig mot ekonomiska aktörer.

3.3 Organiseringen av marknadskontroll i Sverige

Sverige har ett decentraliserat system för marknadskontroll och ansvaret för kontrollen är uppdelat mellan ett tjugotal statliga myndigheter som har olika ansvarsområden enligt sektorsspecifika författningar. Därtill utöver Sveriges 290 kommuner kontroll av produktkrav på ett begränsat antal områden.

Uppdelningen av marknadskontrollansvaret utgår oftast från olika egenskaper eller risker hos produkterna snarare än själva produktslaget, till exempel att en produkt är avsedd att användas på arbetsplatser respektive för privat bruk eller att den är brandfarlig. Det medför att det kan finnas flera ansvariga myndigheter för samma produktslag men för olika egenskaper hos produkten. Ett exempel på ett delat ansvar är leksaker, för vilka Konsumentverket har huvudansvaret för marknadskontrollen

medan Kemikalieinspektionen utövar marknadskontroll när det gäller leksakers brännbarhet och kemiska egenskaper samt Elsäkerhetsverket när det gäller leksakers elektriska egenskaper utom strålning.

Marknadskontrollrådet är det nationella samordningsorganet för marknadskontroll i Sverige. Rådet består av 17 statliga marknadskontrollmyndigheter samt Kommerskollegium och Tullverket. Marknadskontrollrådet fungerar framför allt som ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte mellan myndigheter och har bland annat till uppgift att fungera som ett samordningsorgan i frågor om marknadskontroll.

3.4 EU:s marknadskontrollförordning

EU:s marknadskontrollförordning tillämpas från och med den 16 juli 2021. Förordningen innebär att artiklarna 15–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 tas bort och ersätts med bestämmelser i EU:s marknadskontrollförordning. I fråga om tullmyndigheternas kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden medför de nya bestämmelserna endast små förändringar. De nya bestämmelserna medför i övriga delar bland annat utökade befogenheter för marknadskontrollmyndigheterna. Förutom bestämmelser om marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och om kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden innehåller EU:s marknadskontrollförordning även bestämmelser om bland annat sanktioner och samarbete mellan medlemsstater.

Artikel 2 anger tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning. Förordningen ska tillämpas på produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I (harmoniserad unionslagstiftning) i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser med samma syfte i harmoniserad unionslagstiftning som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknadskontroll och tillsyn. Bilaga I rymmer 70 förordningar och direktiv på produktområdet som EU har beslutat.

I artikel 3.3 definieras marknadskontroll. Marknadskontroll är den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen. Begreppet marknadskontrollmyndighet definieras i artikel 3.4. En marknadskontrollmyndighet är en myndighet som av en medlemsstat enligt artikel 10 utses som ansvarig för att utföra marknadskontroll inom den medlemsstatens territorium. I artikel 3.13 definieras ekonomisk aktör. En ekonomisk aktör är tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören, leverantören av distributionstjänster eller en annan fysisk eller juridisk person som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem på

marknaden eller ibruktage av dem i enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning.

I artikel 10.2 anges att varje medlemsstat ska utse en eller flera marknadskontrollmyndigheter och underrätta Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater om sina marknadskontrollmyndigheter och behörighetsområdena för var och en av dessa myndigheter. Varje medlemsstat ska enligt artikel 10.3 tillsätta ett centralt samordningskontor, som bland annat ska ha ansvaret för att representera en samordnad ståndpunkt från marknadskontrollmyndigheterna och de myndigheter som ansvarar för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden samt för att meddela de nationella strategierna för marknadskontroll.

I artikel 14.1 i EU:s marknadskontrollförordning anges att medlemsstaterna ska tilldela sina marknadskontrollmyndigheter de befogenheter för marknadskontroll, utredning och tillsyn som behövs för att tillämpa förordningen och harmoniserad unionslagstiftning. I artikel 14.2 anges bland annat att marknadskontrollmyndigheterna ska utöva de befogenheter som anges i artikel 14 i enlighet med proportionalitetsprincipen och i enlighet med unionsrätten och nationell rätt, inbegripet principerna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt i enlighet med principerna i nationell rätt i fråga om yttrandefrihet och mediernas frihet och mångfald. När medlemsstaterna tilldelar befogenheter får de, enligt artikel 14.3, utifrån vad som är lämpligt föreskriva att befogenheten ska kunna utövas direkt av marknadskontrollmyndigheterna inom ramen för deras egen myndighetsutövning, med hjälp av andra myndigheter, eller via ansökningar till domstolar som är behöriga att godkänna utövandet av befogenheten. I artikel 14.4 anges ett antal minimibefogenheter. Dessa befogenheter är medlemsstaterna skyldiga att tilldela sina marknadskontrollmyndigheter. Minimibefogenheterna anges i artikel 14.4 a–14.4 k.

I artikel 16 finns bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. I artikel 16.1 anges att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet, eller inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning. I artikel 16.2 och 16.3 finns bestämmelser om att marknadskontrollmyndigheterna ska kräva att den ekonomiska aktören vidtar lämpliga och korrigerande åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller för att eliminera en risk. Den åtgärd som den ekonomiska aktören ska vidta kan bland annat inbegripa åtgärder för att förhindra att produkten tillhandahålls på marknaden och åtgärder för att bringa produkten i överensstämmelse med gällande krav.

Artikel 18 innehåller processuella rättigheter för ekonomiska aktörer. Det anges bland annat att alla åtgärder, beslut eller förelägganden som fattas eller vidtas av marknadskontrollmyndigheterna enligt harmoniserad unionslagstiftning eller EU:s marknadskontrollförordning ska ange de grunder som de baseras på. Varje sådan åtgärd, beslut eller föreläggande ska utan dröjsmål meddelas den berörda ekonomiska aktören som samtidigt ska underrättas om vilka rättsmedel som står till dennes förfogande enligt lagstiftningen i medlemsstaten. Innan en åtgärd, ett beslut eller ett föreläggande fattas eller vidtas ska den berörda ekonomiska aktören ges tillfälle att yttra sig inom rimlig tid som inte får vara kortare

än tio arbetsdagar, förutsatt att det inte är möjligt att ge den ekonomiska aktören den möjligheten därför att åtgärden, beslutet eller föreläggandet är brådskande på grund av skäl som omfattas av den berörda harmoniserade unionslagstiftningen.

Artiklarna 22–24 reglerar gränsöverskridande ömsesidig assistans. I artikel 22 anges att en marknadskontrollmyndighet kan begära information om bristande överensstämmelse från en marknadskontrollmyndighet i en annan medlemsstat. Enligt artikel 23 kan en myndighet begära att en myndighet lämna in en begäran om tillsynsåtgärder hos en myndighet i en annan medlemsstat.

I artiklarna 25–28 finns bestämmelser om kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden. Enligt artikel 25.3 ska produkter som omfattas av unionsrätten och som ska hänföras till tullförfarandet för övergång till fri omsättning vara föremål för myndighetskontroll. I artikel 26 anges att den ansvariga kontrollmyndigheten ska skjuta upp övergången till fri omsättning om det konstateras att produkten inte åtföljs av korrekt dokumentation, märkning eller kontaktuppgifter till relevanta ekonomiska aktörer, eller om det av andra skäl finns anledning att tro att produkten inte överensstämmer med den tillämpliga unionsrätten eller att produkten utgör en allvarlig risk för till exempel hälsa, säkerhet eller miljö. Kontrollmyndigheten ska omedelbart underrätta marknadskontrollmyndigheterna om att man har skjutit upp övergången till fri omsättning.

Artiklarna 29–34 innehåller bestämmelser om samordnad tillsyn och internationellt samarbete. Det skapas bland annat ett unionsnätverk för produktöverensstämmelse och särskilda administrativa grupper för samarbete om frågor om marknadskontroll. I artikel 34 anges att Europeiska kommissionen ska vidareutveckla och underhålla ett informations- och kommunikationssystem för insamling, behandling och lagring av information om frågor som rör tillsyn av harmoniserad unionslagstiftning, i syfte att förbättra utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna.

I artikel 41 anges att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas i enlighet med nationell rätt. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Enligt artikel 44 ska EU:s marknadskontrollförordning tillämpas i sin helhet från och med den 16 juli 2021.

4 Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning

4.1 Marknadskontrollmyndigheterna ska ha de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning

Utkastets förslag: Det ska i produktlagstiftningen anges att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning, i den ursprungliga lydelsen, besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas.

Regleringen ska framgå i följande produktlagar:

- arbetsmiljölagen
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätdon
- lagen om EG-gödselmedel
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- fordonslagen
- lagen om transport av farligt gods
- lagen om ekodesign
- luftfartslagen
- plan- och bygglagen
- lagen om brandfarliga och explosiva varor
- avgasreningsslagen
- drivmedelslagen
- lagen om leksakers säkerhet
- lagen om EU-miljömärket
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning
- lagen om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen
- elsäkerhetslagen
- lagen om marin utrustning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar
- lagen om tobak och liknande produkter
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

En marknadskontrollmyndighet ska få införskaffa varuprover under dold identitet enligt artikel 14.4 j endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Myndigheten ska underrätta den ekonomiska aktören om åtgärden så snart det går utan att den förlorar i betydelse.

Befogenhet att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k ska inte gälla för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. När ändrade förhållanden ger anledning till det ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd avseende ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Utkastets bedömning: Det bör inte införas särskilda bestämmelser i produktlagarna om förutsättningar för när inspektioner ska få genomföras. Det bör inte heller anges i lagarna att befogenheten att få tillträde till lokaler även omfattar bostäder. Det finns inte behov av att använda beteckningen anonymt köp för införskaffande av varuprover under dold eller fingerad identitet.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med utkastets. Utredningen föreslår att befogenheterna för marknadskontrollmyndigheterna ska framgå i en sektorsövergripande lag. Utredningen föreslår att oanmälda inspektioner i utrymmen som inte är tillgängliga för allmänheten ska få genomföras endast under vissa förutsättningar. Utredningen föreslår att det i den sektorsövergripande lagen ska anges att befogenheten i artikel 14.4 e omfattar bostäder. Utredningen föreslår även att en marknadskontrollmyndighets införskaffande av varuprover under dold eller fingerad identitet ska betecknas anonymt köp. Utredningen föreslår att onlinegränssnitt ska undantas från yttrandefrihetsgrundlagens (YGL) skydd. Utredningen föreslår inte något undantag för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens skydd. Utredningen föreslår dynamiska hänvisningar till befogenheterna i artikel 14.4.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot en sektorsövergripande lag. *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll* anser att en sektorsövergripande lag ger ökade möjligheter till samverkan mellan myndigheterna och tydlighet i förhållande till marknadens olika aktörer. *Naturvårdsverket* och *Kemikalieinspektionen* avstyrker att harmoniserad unionslagstiftning på miljöområdet omfattas av en sektorsövergripande lag. Marknadskontroll på miljöområdet bör även fortsättningsvis ske med stöd av miljölagstiftningen. *Naturvårdsverket* anser att en annan ordning än samlad tillsyn via produktlagstiftningen försvårar en effektiv användning av tillsynsmyndigheternas resurser och kompetens.

Stiftelsen för internetinfrastruktur påpekar vikten av att marknadskontrollmyndigheterna beaktar proportionalitetsprincipen vid tillämpningen av alla sina befogenheter. *Justitiekanslern* lyfter fram att det kan finnas skäl att överväga om proportionalitetsprincipen bör komma till uttryck i lagen.

Konsumentverket anser i fråga om befogenheterna enligt artikel 14.4 a–14.4 c att marknadskontrollmyndigheterna bör ges möjlighet att inhämta information och handlingar från var och en, det vill säga även från andra än ekonomiska aktörer. Detta för att öka marknadskontrollmyndigheternas möjligheter att identifiera ekonomiska aktörer.

Vad gäller befogenheten att få tillträde till lokaler, inklusive bostäder, stödjer *Sveriges Konsumenter* att inspektioner ska kunna utföras även i bostäder då det är allt vanligare att näringsverksamhet sker i eller i anslutning till hemmiljön. *Folkhälsomyndigheten* understryker avseende tobak och liknande produkter behovet av att kunna göra inspektioner i bostäder. *Småföretagarnas Riksförbund* anser att förslaget går längre än EU:s marknadskontrollförordning som inte nämner möjligheten till intrång i privatliv, och efterfrågar vad som ligger bakom skärpningen. *Svensk Handel* anser att förslaget att inkludera bostäder är alltför långtgående. Om det genomförs bör villkoren nogt specificeras och det bör definieras vad som utgör en bostad. *Teknikföretagen* kan se behov av att i vissa fall kunna utföra inspektioner i hemmet men anser att det bör ställas höga krav på skälen för en sådan inspektion och ifrågasätter om inte beslut om intrång i människors privatliv först bör prövas i någon rådgivande funktion. *Sveriges Advokatsamfund* delar uppfattningen att inspektioner i bostäder utgör ett intrång i den enskildes privatliv och betonar att grundlagsskyddet mot husrannsakan och liknande intrång även omfattar ekonomiska aktörer. *Arbetsmiljöverket* delar inte utredningens synsätt att marknadskontroll inte ska ske hos tredje part. Kontroll av produkter som byggs på plats hos slutanvändare kan endast ske där produkten finns.

Folkhälsomyndigheten anser att frågan om när en marknadskontrollmyndighet själv får vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h inte är tillräckligt utredd. Konsumentverket uppmärksammar att möjligheten att själv vidta åtgärder kan medföra höga kostnader om den ekonomiska aktören inte ersätter kostnaderna. Det bör därför avsättas ett belopp som marknadskontrollmyndigheterna gemensamt förfogar för att täcka kostnader.

I fråga om utredningens förslag vad gäller införskaffande av varuprover efterfrågar *Läkemedelsverket* ytterligare vägledande exempel på hur varuprover kan införskaffas anonymt utan att använda fingerad identitet. *Post- och telestyrelsen* anser inte att den ekonomiska aktören ska underrättas i efterhand om ett anonymt köp. Underrättelser i efterhand kan leda till att ekonomiska aktörer försvårar anonyma köp. Folkhälsomyndigheten tillstyrker anonyma köp men påpekar att anonyma köp av tobaksprodukter i webbutiker försvåras av att 18 års ålder måste styrkas. Advokatsamfundet och *Sveriges Konsumenter* betonar vikten av att dolda köp görs med stor restriktivitet. *Sveriges Konsumenter* påpekar att det är ganska vanligt att personnummer behöver anges vid köpet och det finns en risk att en väsentlig del av marknaden undslipper kontroll om köp inte kan genomföras i dessa fall. *IKEM Innovations- och*

kemiindustrierna efterfrågar råd eller vägledning kring hur myndigheter ska ta ut varuprover för produkter som har serieproducerats.

Post- och telestyrelsen och Läkemedelsverket välkomnar förslaget om onlinegränssnitt men ser båda behov av att kunna inhämta uppgifter om ägande av webbsidor från andra än ekonomiska aktörer. Läkemedelsverket ser gärna att det förtydligas med stöd av vilka bestämmelser en marknadskontrollmyndighet kan kräva uppgifter om äganderätten till en webbplats från en registratör eller den som förvaltar en toppdomän. *Myndigheten för press, radio och tv* påpekar att det kan uppstå tillämpningsproblem när det gäller att avgöra vilka onlinegränssnitt som omfattas av YGL:s skydd. Det kan inte uteslutas att tryckfrihetsförordningen i undantagsfall skulle kunna vara tillämplig på databaser som berörs av EU:s marknadskontrollförordning. Stiftelsen för internetinfrastruktur anser att marknadskontrollmyndigheterna bör föra dialog med relevanta mellanhänder, till exempel internetleverantörer, för att säkerställa att åtgärderna som mellanhanden vidtar är proportionerliga. Stiftelsen anser att beslut om att åtgärder ska riktas mot internetleverantörer, innehållsleverantörer eller värdtjänstleverantörer bör fattas av domstol. Advokatsamfundet anser att bedömningen av vad som skyddas av YGL:s tillämpningsområde och vad som kan anses utgöra en godtagbar inskränkning i yttrande- och informationsfriheten innefattar gränsdragningsfrågor som inte är lämpliga att underställa marknadskontrollmyndigheterna och understryker vikten av att överväganden av sådan karaktär uteslutande prövas av domstol. Även varningsmeddelanden bör underställas domstol.

Skälen för utkastets förslag och bedömning

En enhetlig lagteknisk lösning med undantag för miljöbalken

Bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning utgör ett ramverk som kompletterar och stärker befintliga bestämmelser i harmoniserad unionslagstiftning på produktområdet. Förordningen är av delvis blandad karaktär. Det innebär att utrymmet för nationell reglering är något större än vad som vanligtvis är fallet vid EU-förordningar och att förordningen förutsätter viss nationell reglering för att den ska kunna tillämpas effektivt i Sverige. Förordningen berör ett större antal produktlagar. Att komplettera förordningen med nödvändig nationell reglering innebär alltså att ett större antal produktlagar behöver ändras. Som utredningen konstaterar är merparten av de kompletterande bestämmelser som behövs av generell karaktär, i betydelsen att de rör flertalet och inte bara en viss sektor. Oavsett vilken lagstiftningsteknik som används är utkastets utgångspunkt därför att kompletteringarna ska göras enhetliga beträffande såväl innehåll som form för all berörd produktlagstiftning.

Förhållandena inom miljösektorn är emellertid speciella vilket motiverar en särskild lagteknisk lösning för det området. Frågan om kontroll av produkter som omfattas av miljöbalkens tillämpningsområde behandlas därför i avsnitt 6. I detta avsnitt behandlas övriga produktlagar som berörs av EU:s marknadskontrollförordning.

Val av lagstiftningsteknik – reglering bör ske i varje produktlag

Utredningens förslag har lett till ny lagstiftning som kompletterar EU:s marknadskontrollförordning (se prop. 2020/21:189). Den nya lagstiftningen, som gäller från och med den 16 juli 2021, innebär att det i nio produktlagar har införts bestämmelser som innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 a, b, e och j i EU:s marknadskontrollförordning. Det rör sig om följande produktlagar:

- lagen (2011:579) om leksakers säkerhet
- lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning
- lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen (2016:392)
- lagen (2016:768) om marin utrustning
- lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning
- lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning
- lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning
- lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar.

För att Sverige ska fullgöra sina unionsrättsliga skyldigheter är det nödvändigt att alla svenska marknadskontrollmyndigheter som har ansvar för att kontrollera att produkterna överensstämmer med kraven i den harmoniserade unionslagstiftningen har de befogenheter som framgår i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Utredningen föreslår att detta görs genom att befintliga bestämmelser om marknadskontroll upphävs i den sektorsspecifika produktlagstiftning som i dag genomförs eller kompletterar de 70 unionsrättsakter som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. Bestämmelser om marknadskontroll ska enligt utredningens förslag samlas i en sektorsövergripande lag som ska gälla för kontrollen av produktkraven i de 70 unionsrättsakterna.

Det finns, som utredningen och även *Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll* lyfter fram, fördelar med en sektorsövergripande lag. En sektorsövergripande lag kan bidra till en ökad tydlighet för de ekonomiska aktörerna och även främja en enhetlig begreppsanvändning i fråga om marknadskontroll. En sektorsövergripande lag kan även ligga till grund för en framtida reglering som gäller för fler produkter och produktkrav än som omfattas av EU:s marknadskontrollförordning.

Det finns å andra sidan även fördelar med att bevara dagens systematik där produktkraven i sig och bestämmelser om marknadskontroll finns samlad i produktlagstiftningen. Som utredningen påpekar kan en ordning där befogenheterna i artikel 14.4 tilldelas marknadskontrollmyndigheterna genom att det införs nya bestämmelser i produktlagstiftningen ses som den minst ingripande lagstiftningstekniken och tekniken gör även att behovet av produktspecifik särreglering, nu eller i framtiden, kan beaktas i hög utsträckning. Som *Naturvårdsverket*, som tillsammans med

Kemikalieinspektionen avstyrker en sektorsövergripande lag, framför kan en samlad tillsyn via produktlagstiftningen i många fall antas utgöra en effektiv användning av tillsynsmyndigheternas resurser och kompetens. En samlad tillsyn innebär då att kontrollmyndigheten inte bara utför marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning utan även annan kontroll eller tillsyn med stöd av den enskilda produktlagstiftningen (till exempel med stöd av bestämmelserna i arbetsmiljölagen [1977:1160]). Detta sätt att reglera befogenheterna i artikel 14.4 ligger även i linje med den lagstiftningsteknik som har använts för de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021. Även om det till skillnad från det lagstiftningsärendet nu är fråga om att tilldela marknadskontrollmyndigheterna samtliga befogenheter i artikel 14.4 visar ärendet att befogenheterna kan tilldelas myndigheterna med mindre tillägg i de aktuella produktlagarna.

Det finns sammanfattningsvis starka skäl att tilldela befogenheterna i artikel 14.4 i produktlagstiftningen, i stället för i en sektorsövergripande lag. Det bör således i produktlagarna framgå att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4.

Befogenheterna bör framgå i följande lagar (fortsättningsvis kollektivt benämnda produktlagarna):

- arbetsmiljölagen (1977:1160)
- lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätidon
- lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel
- lagen (1995:669) om märkning av skor
- lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas
- lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- fordonslagen (2002:574)
- lagen (2006:263) om transport av farligt gods
- lagen (2008:112) om ekodesign
- luftfartslagen (2010:500)
- plan- och bygglagen (2010:900)
- lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- avgasreninglagen (2011:318)
- drivmedelslagen (2011:319)
- lagen (2011:579) om leksakers säkerhet
- lagen (2013:849) om EU-miljömärket
- lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning
- lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen (2016:392)
- elsäkerhetslagen (2016:732)
- lagen (2016:768) om marin utrustning
- lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

- lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning
- lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning
- lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar
- lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter
- lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

Hänvisningar till unionsrättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser unionsrättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Utredningen föreslår dynamiska hänvisningar till artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. De ändringar i nio produktlagar som trädde i kraft den 16 juli 2021 innehåller statiska hänvisningar till artikel 14.4 a, b, e och j. Det finns inte anledning att i detta lagstiftningsärende göra någon annan bedömning. Hänvisningarna i samtliga produktlagar till artikel 14.4 ska alltså vara statiska. Det innebär att lagstiftaren vid framtida ändringar av EU:s marknadskontrollförordning behöver överväga om det finns behov av att ändra den nationella lagtexten. När det gäller de bestämmelser i produktlagarna som endast upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning bör hänvisningarna vara dynamiska, det vill säga avse den vid varje tidpunkt gällande lydelsen av förordningen (jfr prop. 2020/21:189 s. 45–46).

Ett paket av bestämmelser om marknadskontroll med nödvändiga anpassningar utifrån befintlig reglering

I det lagstiftningsärende som innebar ändringar i nio produktlagar, i vilka ändringar trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189), infördes bestämmelser i respektive produktlag som innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 a, b, e och j i EU:s marknadskontrollförordning.

I det nu aktuella lagstiftningsärendet lämnas förslag som syftar till att fullt ut anpassa svensk rätt till EU:s marknadskontrollförordning. Främst föreslås bestämmelser i alla produktlagar – inkluderat de nio produktlagar som omfattades av det tidigare lagstiftningsärendet – som innebär att samtliga befogenheter enligt artikel 14.4 tilldelas marknadskontrollmyndigheterna.

Utkastets förslag innebär att ett paket av bestämmelser om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning förs in i alla berörda produktlagar. Den nuvarande regleringen i lagarna uppvisar emellertid en tämligen stor variation i fråga om vad som redan är reglerat och hur det är reglerat. Det innebär att utkastets förslag i många fall måste anpassas eller justeras utifrån befintliga bestämmelser i respektive produktlag. Om det i en produktlag redan finns bestämmelser som materiellt huvudsakligen motsvarar utkastets förslag i övriga produktlagar i något avseende, föreslås inte någon ny sådan bestämmelse. Av det skälet

föreslås exempelvis inte någon bestämmelse rörande överklagande i fordonslagen, eftersom en sådan bestämmelse redan finns i 5 kap. 4 § i den lagen. I lagen om transport av farligt gods finns bestämmelser om dubbelbestraffningsförbud i 16 §, överklagande i 17 § och tystnadsplikt i 19 §. Därför föreslås inte några nya sådana bestämmelser i den lagen.

Förhållandet mellan bestämmelserna om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning och andra bestämmelser om produktkontroll

Det finns regelmässigt, i produktlagarna, befintliga bestämmelser om tillsyn av produkter. I några fall omfattar dessa bestämmelser om tillsyn till fullo kontroll av produktkrav enligt den harmoniserade unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning, och ingen annan form av tillsyn. I dessa fall innebär utkastets förslag att de befintliga tillsynsbestämmelserna upphävs och ersätts av bestämmelser om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det gäller lagen om EG-gödselmedel, lagen om märkning av skor och lagen om marknadsföring av kristallglas.

I andra fall finns det tillsynsbestämmelser som både omfattar kontroll av produktkrav enligt harmoniserad unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning och kontroll av andra produktkrav. Sådana tillsynsbestämmelser bör inte upphävas utan i stället fortsätta att gälla vid sidan av och komplettera de föreslagna nya bestämmelserna om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det förekommer också att tillsynsbestämmelser som omfattar kontroll av produktkrav enligt harmoniserad unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning ger tillsynsmyndigheten befogenheter som går utöver de befogenheter som ska tilldelas enligt artikel 14.4. Enligt artikel 14.4 ska medlemsstaterna tilldela sina marknadskontrollmyndigheter *åtminstone* de befogenheter som framgår av artikeln. I de fall en marknadskontrollmyndighet enligt tillämpliga tillsynsbestämmelser har ytterligare befogenheter finns det sålunda inget som hindrar att dessa används inom ramen för den marknadskontroll myndigheten ansvarar för. Om det i ett specifikt ärende – avseende kontroll av produktkrav enligt harmoniserad unionslagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning – finns förutsättningar för kontrollmyndigheten att tillämpa såväl bestämmelserna om marknadskontroll som tillsynsbestämmelserna bör myndigheten använda marknadskontrollbestämmelserna som grund för sin kontroll. Detta i enlighet med principen om EU-rättens företräde framför nationell rätt.

Det finns även i unionsrätten bestämmelser om produktkontroll som på olika sätt tangerar bestämmelserna om marknadskontroll i EU:s marknadskontrollförordning. I artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning anges att förordningen ska tillämpas på produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till förordningen i den mån det inte finns några särskilda bestämmelser med samma syfte i harmoniserad unionslagstiftning som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknadskontroll och tillsyn. I den anknytande texten i skäl 4 till förordningen anges, som exempel, att det finns sådana särskilda bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG)

nr 1223/2009 om kosmetiska produkter, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2017/745 om medicintekniska produkter samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2017/746 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik. Som ett exempel på en mer specifik bestämmelse om produktkontroll kan nämnas artikel 93.5 i förordning (EU) 2017/745, som ger de behöriga myndigheterna rätt att beslagta, förstöra eller på annat sätt göra sådana produkter som utgör en oacceptabel risk eller förfalskade produkter obrukbara, om de anser att detta är nödvändigt för att skydda folkhälsan. En svensk marknadskontrollmyndighet ska således, när bestämmelsen är tillämplig, använda den bestämmelsen som grund för sitt agerande i stället för en bestämmelse i EU:s marknadskontrollförordning med ett liknande tillämpningsområde. Detta i enlighet med artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning och principen om *lex specialis*.

De materiella bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning och befogenheterna för marknadskontroll enligt artikel 14.4 bör således betraktas som komplement till mer specialiserade regler om produktkontroll i övrig unionslagstiftning.

Den närmare innebörden och omfattningen av befogenheterna enligt artikel 14.4 framgår av EU:s marknadskontrollförordning

I det lagstiftningsärende som innebar ändringar i nio produktlagar, i vilka ändringar trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189), har befogenhetstilldelningen rent lagtekniskt reglerats på så sätt att det i respektive paragraf hänvisas till de aktuella punkterna i artikel 14.4 i förordningen, tillsammans med en kortfattad beskrivning av vad respektive befogenhet avser. Befogenheterna tilldelas således genom paragrafen. För att ta del av den fullständiga omfattningen och innebörden av respektive befogenhet hänvisas till artikeltexten. Det finns inte skäl att i detta lagstiftningsärende använda någon annan metod för befogenhetstilldelningen.

De befogenheter som genom förslagen tilldelas de svenska marknadskontrollmyndigheterna har således samma innebörd och omfattning som den som avses enligt EU:s marknadskontrollförordning. Beträffande två av befogenheterna, befogenheten enligt artikel 14.4 j att införskaffa varuprover och befogenheten enligt artikel 14.4 k att begränsa onlinegränssnitt föreslås dessutom vissa kompletterande nationella bestämmelser (se vidare nedan under rubrikerna Införskaffande av varuprover och Begränsning av onlinegränssnitt).

Genom den valda metoden för befogenhetstilldelning tydliggörs att marknadskontrollmyndigheterna ska tillämpa befogenheterna i överensstämmelse med vad som anges i respektive punkt i artikel 14.4 samt EU:s marknadskontrollförordning i övrigt, exempelvis artikel 14.2 som anger att myndigheterna ska tillämpa befogenheterna effektivt och ändamålsenligt och i enlighet med proportionalitetsprincipen. Vidare får rättspraxis från EU-domstolen om hur de aktuella artiklarna ska tolkas och tillämpas direkt betydelse för hur de svenska marknadskontrollmyndigheterna får tillämpa befogenheterna.

Utkastet övergår nu till att närmare beskriva innebörden av befogenheterna i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning.

Befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter av ekonomiska aktörer

I artikel 14.4 a och 14.4 b i EU:s marknadskontrollförordning anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller handlingar, specifikationer, data eller uppgifter för att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. I artikel 14.4 c anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna har samband med föremålet för undersökningen.

I likhet med artikel 19.1 andra stycket i förordning (EG) nr 765/2008 gäller befogenheterna att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter i artikel 14.4 a–14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning endast gentemot ekonomiska aktörer. En marknadskontrollmyndighet kan således inte med stöd av artikel 14.4 a–14.4 c begära att till exempel en konsument tillhandahåller handlingar. Utredningen har inte sett något behov av att utvidga befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 c. *Konsumentverket* anser att befogenheterna bör utökas så att en marknadskontrollmyndighet kan inhämta information och handlingar även från andra än ekonomiska aktörer. Detta för att öka marknadskontrollmyndigheternas möjligheter att identifiera ekonomiska aktörer.

Definitionen av ekonomiska aktörer i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning omfattar många olika aktörer som har skyldigheter avseende tillverkning, tillhandahållande eller ibruktagande av produkter på marknaden enligt harmoniserad unionslagstiftning. En marknadskontrollmyndighet har därigenom möjlighet att vända sig till en vid krets av aktörer för att begära in den information som myndigheten anser behövs. Befogenhet att ålägga andra aktörer än ekonomiska aktörer, som saknar förpliktelser i förhållande till den produkt som ska kontrolleras, skyldighet att tillhandahålla information och handlingar bör endast införas efter noga överväganden. I nuläget finns det inte tillräckligt underlag för att frångå utredningens förslag och bedömning att befogenheterna att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter endast ska gälla i förhållande till ekonomiska aktörer.

Enligt artikel 14.2 i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheternas befogenheter utövas i överensstämmelse med nationell rätt. Marknadskontrollmyndigheterna är därmed skyldiga att i utövandet av befogenheterna i artikel 14.4 a–14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning följa bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen om bland annat anonymitetsskydd och efterforskningsförbud.

Oanmälda inspektioner och tillträde till lokaler, mark eller transportmedel

Enligt artikel 14.4 d i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Enligt artikel 14.4 e ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att få

tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den ekonomiska aktören använder i sin verksamhet.

Befogenheten enligt artikel 14.4 e att få tillträde till de ekonomiska aktörernas lokaler är inte ny utan följer av artikel 19.1 i förordning (EG) 765/2008. Av artikel 19.1 följer även att marknadskontrollmyndigheterna ska utföra fysiska kontroller av produkter för att bedöma om de överensstämmer med gällande krav. Artikel 19.1 ger stöd för tillträde till utrymmen som är tillgängliga för allmänheten och till utrymmen som inte är det. Man kan argumentera för att artikeln även ger stöd för att utföra oanmälda tillträden hos ekonomiska aktörer eftersom artikeln inte innehåller någon begränsning av vilka tillträden som är tillåtna. Enligt jämförelsetabellen i bilaga III till EU:s marknadskontrollförordning ska man dock inte läsa det som att artikel 14.4 d i EU:s marknadskontrollförordning motsvarar artikel 19.1 i förordning (EG) nr 765/2008 (jfr prop. 2020/21:189 s. 38).

Den översyn av berörd svensk produktlagstiftning som utredningen har utfört visar på att många marknadskontrollmyndigheter med stöd av andra bestämmelser än artikel 19.1 i förordning (EG) nr 765/2008, till exempel med stöd av bestämmelser om tillsyn, har befogenheter för kontroll av produkter som motsvarar befogenheterna enligt artikel 14.4 e. Flera marknadskontrollmyndigheter anser även att de med stöd av gällande regelverk har befogenhet att utföra oanmälda inspektioner hos ekonomiska aktörer. Utredningen anger att i dag utförs inspektioner ofta efter en skriftlig eller muntlig förfrågan till den berörda ekonomiska aktören eller genom besök i en butik. Det utförs såväl rutinmässiga stickprovskontroller som kontroller när det finns en misstanke om brister i överensstämmelse.

Marknadskontrollmyndigheternas befogenheter enligt artikel 14.4 d och 14.4 e får därmed i stora delar anses vara väl kända för de ekonomiska aktörer som berörs av EU:s marknadskontrollförordning. Aktörerna bör vara införstådda med att de i sina verksamhetslokaler kan komma att bli föremål för kontroll av om gällande produktkrav är uppfyllda.

Utredningen för fram att inspektioner i utrymmen som inte är tillgängliga för allmänheten generellt sett är mer betungande för de ekonomiska aktörerna och när det gäller en oanmäld inspektion saknas det möjlighet för den ekonomiska aktören att få inspektionsbeslutet prövat av en domstol innan inspektionen genomförs. Utredningen föreslår därför att en oanmäld inspektion enligt artikel 14.4 d i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten endast ska få genomföras om det kan befaras att en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion, eller om inspektionen annars skulle förlora i betydelse.

I artikel 14.2 anges att marknadskontrollbefogenheterna ska utöva sina befogenheter effektivt och ändamålsenligt, i enlighet med proportionalitetsprincipen, i den utsträckning detta stämmer överens med föremålet för och syftet med åtgärderna samt den övergripande karaktären hos den faktiska eller potentiella skada som följer av bristande överensstämmelse. Detta innebär att marknadskontrollmyndigheterna har en skyldighet att tillförsäkra sig om att deras åtgärder i det enskilda ärendet sett till innehåll och form inte går utöver vad som är nödvändigt för att nå målet med åtgärderna. Kan målet nås med för den ekonomiska aktören lindrigare åtgärder ska dessa väljas. Det är som *Stiftelsen för*

internetinfrastruktur påpekar viktigt – till och med en skyldighet – att beakta proportionalitetsprincipen vid tillämpningen av alla befogenheter enligt artikel 14.4.

Det kan antas att för den ekonomiska aktören är det i de allra flesta fall mindre betungande om en inspektion eller annat tillträde utförs i ett utrymme som är tillgängligt för allmänheten, till exempel i en butik, och efter föregående anmälan av marknadskontrollmyndigheten. Det är därmed naturligt och balanserat att oanmälda inspektioner i utrymmen som inte är tillgängliga för allmänheten, till exempel en lagerlokal, endast utförs om det finns särskilda skäl för detta, till exempel när sådana omständigheter som utredningen pekar på är för handen, det vill säga om det kan befaras att en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion, eller om inspektionen annars skulle förlora i betydelse.

Artikel 3.20 i EU:s marknadskontrollförordning innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. En inspektion kan, som utredningen pekar på, förlora i betydelse till exempel om det kan befaras att den ekonomiska aktör som är föremål för åtgärden kommer att förflytta eller undanskaffa produkter eller dokumentation eller på annat sätt försvara en kontroll, om denna på förhand informeras om att marknadskontrollmyndigheten avser att utföra en inspektion.

Marknadskontrollmyndigheternas skyldigheter enligt artikel 14.2 i EU:s marknadskontrollförordning innebär sammanfattningsvis att det inte är nödvändigt att införa en sådan ytterligare begränsningsregel vad gäller oanmälda inspektioner som utredningen föreslår. Det finns inte heller behov av att, som *Justitiekanslern* föreslår, låta proportionalitetsprincipen komma till uttryck i produktlagstiftningen då denna princip redan regleras i förvaltningslagen och följer av unionsrätten.

Arbetsmiljöverket delar inte utredningens synsätt att marknadskontroll inte ska ske hos tredje part. Kontroll av produkter som byggs på plats hos slutanvändare kan enligt verket endast ske där produkten finns. Det krävs i denna del ytterligare utredning för att frångå utredningens förslag och utsträcka tillträdesrätten enligt artikel 14.4 e till att även gälla hos slutanvändare som till exempel konsumenter. Sådana generellt givna, långtgående befogenheter för marknadskontrollmyndigheterna skulle, som utredningen lyfter fram, innebära risker för att enskildas personliga integritet kränks. Rätt till tillträde hos slutanvändare kan däremot finnas för marknadskontrollmyndigheter med stöd av harmoniserad unionslagstiftning som på ett mer specifikt sätt reglerar särskilda aspekter av marknadskontroll och tillsyn, eller med stöd av annan nationell lagstiftning (se artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning samt ovan under rubriken Förhållandet mellan bestämmelserna om marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning och andra bestämmelser om kontroll av produkter).

Utredningen redogör för att fler och fler produkter släpps ut på marknaden på andra sätt än genom traditionell butiksförsäljning. Det handlar bland annat om en ökad handel via internet. Förändringarna i

handelsmönster innebär, som även *Sveriges Konsumenter* påpekar, att bostäder i större utsträckning än tidigare används i leveranskedjan. Utredningen föreslår mot denna bakgrund att det i lag ska anges att befogenheten för marknadskontrollmyndigheterna att få tillträde till lokaler även ska omfatta bostäder som den ekonomiska aktören använder för verksamheten. Även *Sveriges Konsumenter* och *Folkhälsomyndigheten* förespråkar att kontroll av produkter ska kunna ske i bostäder.

Som regeringen påpekar i förarbetena till de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189 s. 39–40) anges det varken i artikel 14.4 e eller något tillhörande skäl tydligt huruvida befogenheterna enligt artikeln omfattar tillträde till bostäder som används i den ekonomiska aktörens verksamhet.

EU:s marknadskontrollförordning hindrar inte att medlemsstaterna i nationell rätt tilldelar sina marknadskontrollmyndigheter ytterligare befogenheter för kontrollen av produkter än de minimibefogenheter i artikel 14.4 som medlemsstaterna är skyldiga att tilldela. Sverige har alltså möjlighet att i nationell rätt komplettera artikel 14.4 e med en reglering som anger att tillträde till bostäder för kontrolländamål ska vara tillåtet. Som regeringen för fram i nämnda förarbeten finns det dock många aspekter att ta hänsyn till. Vidare anges i skrivelsen En tydlig, rättssäker och effektiv tillsyn (skr. 2009/10:79 s. 51) att det av integritetsskäl bör prövas särskilt noga om ett tillsynsorgans tillträdesrätt även ska inkludera bostäder. En sådan rätt bör endast ges om det är nödvändigt för att kunna bedriva en effektiv tillsyn. Så är fallet inom vissa områden, där den tillsynspliktiga verksamheten ofta bedrivs i bostäder eller där det kan vara svårt att dra en tydlig gräns mellan verksamhetslokaler och bostäder.

Som till exempel *Småföretagarnas Riksförbund* och *Advokatsamfundet* påpekar utgör inspektioner i bostäder ett intrång i den enskildes privatliv och det är som *Svensk Handel* framför viktigt att, om svensk lag ska ange att inspektioner i bostäder är tillåtet, noga specificera villkoren. En särskild lagreglering som generellt anger att marknadskontrollmyndigheter får företa inspektioner i bostäder innebär dock att Sverige föregår den kommande praxisutvecklingen inom EU, vilket skulle kunna få olyckliga konsekvenser. En sådan lagreglering skulle i flera fall även innebära en nyhet i förhållande till gällande produktlagstiftning. Denna lagstiftning innehåller i många fall ett förbud mot att bedriva tillsyn i bostäder. I 3 § 3 lagen om elektromagnetisk kompatibilitet, 9 § andra stycket lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, 11 kap. 8 § första stycket 3 plan- och bygglagen och 3 kap. 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om medicintekniska produkter anges att tillsynsmyndigheten har rätt att för tillsynen få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder. I 28 kap. 1 och 6 §§ miljöbalken anges att en myndighet har rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar och transportmedel och där utföra undersökningar och andra åtgärder. Tillträde till bostäder får endast ske i den utsträckning det behövs för att förebygga eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Den sammantagna bedömningen är att det i nuläget inte är lämpligt att införa kompletterande bestämmelser i svensk rätt som anger att marknadskontrollmyndigheterna har rätt till tillträde till bostäder.

Huruvida och i vilken utsträckning artikel 14.4 e i EU:s marknadskontrollförordning ger stöd för sådant tillträde får som nämnts utvecklas i praxis.

Befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ

Enligt artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar på eget initiativ om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

I marknadskontrollmyndigheternas uppgifter enligt artikel 11.3 i EU:s marknadskontrollförordning ingår bland annat att utföra kontroller av produkter baserat på ett adekvat urval. För att följa den riskbaserade metod som föreskrivs i artikeln är det en förutsättning att undersökningar kan inledas på marknadskontrollmyndighetens eget initiativ. Det är också en självklarhet för att proaktiv marknadskontroll ska kunna utföras.

Utkastet instämmer i utredningens bedömning att den omständigheten att undersökningar uttryckligen får inledas på marknadskontrollmyndigheternas eget initiativ inte innebär någon begränsning av befogenheten att inleda undersökningar efter anmälan. Att utredningar får inledas efter anmälan behöver dock inte uttryckligen anges i lagtexten.

Arbetsmiljöverket anser att det är oklart om det är tillåtet för myndigheten att i marknadskontrollverksamheten använda sig av material – såsom bristfälliga produkter – som myndigheten har påträffat i samband med arbetsmiljöinspektioner hos tredje part. Enligt utkastets mening kan det som sägs i artikel 14.4 e i EU:s marknadskontrollförordning om att inleda undersökningar på eget initiativ inte anses innebära att en sådan användning av materialet skulle vara utesluten.

Befogenheter för att få bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk

Enligt artikel 14.4 g i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas.

Innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår även via artikel 16. I artikel 16.1 anges att marknadskontrollmyndigheterna har en skyldighet att vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning – när den används i enlighet med sitt avsedda syfte eller under omständigheter som rimligen kan förutses och den är korrekt installerad och underhållen – kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet, eller om produkten inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning. I artikel 16.2 anges att om

marknadskontrollmyndigheterna upptäcker en produkt som kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet eller som inte stämmer överens med tillämplig harmoniserad unionslagstiftning, ska de utan dröjsmål kräva att den relevanta ekonomiska aktören vidtar lämpliga och proportionerliga korrigerande åtgärder för att få den bristande överensstämmelsen att upphöra eller eliminera risken inom en tidsfrist som de anger.

I artikel 16.3 ges en exemplifierande uppräknning av de åtgärder som marknadskontrollmyndigheterna kan kräva av de ekonomiska aktörerna, till exempel att aktören ska korrigera en formell bristande överensstämmelse, att aktören ska säkerställa att en produkt inte längre utgör en risk eller att aktören omedelbart ska dra tillbaka eller återkalla produkten. I artikel 16.5 anges att om den ekonomiska aktören underlåter att vidta korrigerande åtgärder eller om en bristande överensstämmelse eller risk kvarstår, ska marknadskontrollmyndigheterna säkerställa att produkten dras tillbaka eller återkallas eller att dess tillhandahållande på marknaden förbjuds eller inskränks samt att allmänheten, Europeiska kommissionen och övriga medlemsstater informeras om detta.

I artikel 19.1 anges att marknadskontrollmyndigheterna ska säkerställa att produkter som utgör en allvarlig risk dras tillbaka eller återkallas när det inte finns några andra effektiva medel att tillgå för att eliminera den allvarliga risken, och att tillhandahållandet av dem på marknaden förbjuds.

Folkhälsomyndigheten anser att det är oklart vad som menas med lämpliga åtgärder enligt artikel 14.4 h och att frågan om när en marknadskontrollmyndighet ska få vidta åtgärder på egen hand inte är tillräckligt utredd. Frågan om hur artikel 14.4 h ska tolkas och tillämpas får dock besvaras i praxis. Innebörden av artikel 14.4 h tydliggörs som nämnt via artikel 16, som innehåller exempel på åtgärder för marknadskontroll. Konsumentverket anser att det bör avsättas ett belopp som marknadskontrollmyndigheterna gemensamt förfogar för att täcka kostnaderna i de fall en myndighet själv vidtar åtgärder och den ekonomiska aktören inte kan ersätta kostnaderna. Verket föreslår även att det införs en möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att besluta om interimistiska förbud. Utredningen har inte utrett dessa frågor och det är därför inte möjligt att i detta lagstiftningsärende gå vidare med Konsumentverkets förslag.

Införskaffande av varuprover

Artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning anger i den svenska språkversionen att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att införskaffa varuprover under dold identitet. Utredningen har valt att benämna ett köp där marknadskontrollmyndigheten inte uppger sin identitet som ett dolt köp samtidigt som ett köp där myndigheten inte uppger sin rätta identitet kategoriseras som ett köp där myndigheten använder fingerade uppgifter. Utredningen föreslår att det i lag ska anges att köp under dold eller fingerad identitet ska betecknas som ett anonymt köp.

I de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021 anges att marknadskontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att införskaffa varuprover under dold identitet. I förarbetena till lagändringarna (prop. 2020/21:189 s. 40–41) påpekar regeringen att begreppet dold identitet

används i flera lagar på konsumentskyddsområdet och livsmedelsområdet och är etablerat i svensk rätt. Begreppet förekommer bland annat i marknadsföringslagen (2008:486) och livsmedelslagen (2006:804).

Det finns inte anledning att i detta lagstiftningsärende använda något annat begrepp än dold identitet. Det ska därför i samtliga produktlagar anges att marknadskontrollmyndigheterna har befogenhet att införskaffa varuprover under dold identitet. Det saknas skäl att införa den av utredningen föreslagna terminologin anonymt köp.

Eftersom artikel 14.4 j inte åtföljs av någon definition eller något tillhörande skäl som kan ge närmare stöd i tolkningen av artikeln är det svårt att redan nu, när EU:s marknadskontrollförordning nyligen har börjat tillämpas fullt ut, göra någon mer säker bedömning av vilka typer av införskaffanden som artikeln ger rättsligt stöd för. Det är som regeringen för fram i de nämnda förarbetena dock rimligt att anta att marknadskontrollmyndigheterna med stöd av artikel 14.4 j kan införskaffa varuprover på flera olika sätt. Artikeln får förstås som att införskaffanden kan ske öppet, det vill säga i myndighetens eget namn, och dolt, alltså att myndigheten inte ger sig till känna vid införskaffandet och därmed skymmer den bakomliggande myndighetsutövningen. Omfattningen av befogenheten att införskaffa varuprover med stöd av artikeln får utvecklas vidare i praxis. Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet bör vara tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp.

Läkemedelsverket efterfrågar exempel på hur köp i praktiken kan genomföras. Som regeringen påpekar i förarbetena kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet i en butik gå till så att myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och inte talar om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid köp över internet eller vid annan distansförsäljning kan myndighetsföreträdaren använda sig av ett påhittat namn och påhittade kontaktuppgifter. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Större problem uppstår vid köp som kräver att personnummer anges, till exempel vid köp av tobaksprodukter som Folkhälsomyndigheten lyfter fram. Det är som regeringen påpekar i de nämnda förarbetena i realiteten inte möjligt för marknadskontrollmyndigheter att konstruera ett påhittat personnummer som kan användas vid ett köp. I stället skulle det krävas att myndigheten använder ett på särskilt sätt framtaget fingerat personnummer. Det är, som Sveriges Konsumenter anför, viktigt att marknadskontroll kan ske även i de fall personnummer behöver anges vid köpet. Det finns dock i nuläget inte någon lagstadgad möjlighet för marknadskontrollmyndigheter att använda fingerade personnummer för att införskaffa varuprover. Det finns inte heller tillräckligt underlag att i detta lagstiftningsärende införa någon sådan lagstadgad möjlighet.

IKEM Innovations- och kemiindustrierna efterfrågar råd eller vägledning kring hur myndigheter ska ta ut varuprover för produkter som har serieproducerats. Detta får framför allt ses som en praktisk fråga. Det

finns inte finns några hinder för att marknadskontrollmyndigheterna enskilt eller i samverkan, nationellt eller internationellt, tar fram vägledande dokument om varuprover.

I de lagändringar som trädde i kraft den 16 juli 2021 anges att en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen och efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I förarbetena till lagändringarna (prop. 2020/21:189 s. 42) anför regeringen att en marknadskontrollmyndighet som ska införskaffa ett varuprov i första hand bör överväga om det är möjligt att genomföra ett öppet köp där myndigheten anges som köpare. Först om det inte bedöms möjligt att nå det avsedda resultatet genom ett öppet köp, alltså till exempel att myndigheten inte får den produkt som har efterfrågats eller beställts, bör dold identitet användas för att införskaffa ett eller flera varuprov. Det finns inte anledning att i detta lagstiftningsärende göra någon annan bedömning. Det bör därför i samtliga produktlagar anges att ett varuprov får införskaffas under dold identitet endast om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Därmed tillgodoses att dolda köp görs med stor restriktivitet, vilket även Advokatsamfundet och Sveriges Konsumenter eftersträvar.

Det bör även, i samtliga produktlagar, anges att en marknadskontrollmyndighet som har införskaffat ett varuprov med användande av dold identitet är skyldig att underrätta den ekonomiska aktören om åtgärden när den har ägt rum, oavsett om varuprovet har uppvisat brister i överensstämmelse eller inte. En ekonomisk aktör bör underrättas så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. Genom att underrätta den ekonomiska aktören om åtgärden i efterhand blir, som regeringen påpekar i nämnda förarbeten, marknadskontrollmyndighetens dolda agerande mindre påtagligt. *Post- och telestyrelsen* för fram att det finns en risk att underrättelser i efterhand kan leda till att ekonomiska aktörer försvårar framtida införskaffande av varuprover under dold identitet. Fördelarna med att underrätta den ekonomiska aktören får dock anses väga över.

Begränsning av onlinegränssnitt

Enligt artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att besluta om begränsningar av onlinegränssnitt. Termen onlinegränssnitt definieras i artikel 3.15 som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter. Befogenheterna enligt artikel 14.4 k får endast användas när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. En förutsättning för att befogenheterna att begränsa onlinegränssnitt ska vara tillämpliga är således att det inte är möjligt att med hjälp av andra befogenheter som följer av artikel 14.4 eller på något annat sätt effektivt eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva

ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara.

Artikel 14.4 k innehåller två led. Enligt det första ledet ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att, när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk, kräva att innehåll som hänvisar till de relaterade produkterna avlägsnas från ett onlinegränssnitt, eller att kräva tydlig visning av en varning till slutanvändarna när de använder ett onlinegränssnitt. Enligt det andra ledet ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att, om en begäran i enlighet med det första ledet inte har iakttagits, kräva att leverantörer av informationssamhällets tjänster begränsar åtkomsten till onlinegränssnittet, inbegripet genom att begära att en relevant tredje part genomför sådana åtgärder. I artikel 3.14 hänvisas till direktiv (EU) 2015/1535 för en definition av leverantör av informationssamhällets tjänster. I direktivet framgår att termen avser en leverantör av alla informationssamhällets tjänster, det vill säga tjänster som vanligtvis utförs mot ersättning på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare.

I dag har inte någon marknadskontrollmyndighet lagreglerad befogenhet att begära att visst innehåll avlägsnas från ett onlinegränssnitt eller att åtkomsten till ett onlinegränssnitt begränsas. Det finns dock fler lagar som ger behöriga myndigheter viss rätt att ingripa mot information på webbplatser. Se exempelvis 3 b § lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, 8 kap. 3 c § lagen (2010:751) om betaltjänster, 14 kap. 2 b § läkemedelslagen (2015:315), 6 kap. 13 a § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter och 3 § lagen (2019:59) med kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning. I marknadsföringslagen finns det i 41 a § en möjlighet för Konsumentombudsmannen att förelägga en näringsidkare, värdtjänstleverantör eller internetleverantör att upprätta ett varningsmeddelande som tydligt visas i samband med besök på en webbplats. Ett föreläggande får meddelas om näringsidkarens marknadsföring på internet är otillbörlig och inga andra effektiva medel är tillgängliga. Webbplatser som omfattas av tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens skydd undantas. Konsumentombudsmannen ska enligt 41 b § ”när ändrade förhållanden föranleder det” besluta att en skyldighet att upprätta ett varningsmeddelande inte längre ska gälla.

Det finns inte något utrymme för Sverige att avstå från att tilldela marknadskontrollmyndigheterna befogenheterna i artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning. Sverige måste i arbetet med att komplettera förordningen med nationella bestämmelser emellertid ta hänsyn till YGL. Det så kallade hindersförbudet i 1 kap. 11 § YGL innebär bland annat att det är förbjudet för en myndighet eller ett annat allmänt organ att på grund av innehållet exempelvis hindra framställning, offentliggörande eller spridning bland allmänheten av ett program eller en teknisk upptagning, om åtgärden inte har stöd i YGL. Vidare innebär principen om redaktionell självständighet att det är den som sänder program som självständigt avgör vad som ska förekomma i programmen (3 kap. 6 § YGL). Det är därmed inte möjligt att ge en marknadskontrollmyndighet befogenhet att kräva att exempelvis en näringsidkare visar ett varningsmeddelande på en webbplats som omfattas av grundlagsskydd utan att det strider mot grundlagen.

Genom artikel 14.2 i EU:s marknadskontrollförordning ges medlemsstaterna utrymme att beakta nationella principer om yttrandefrihet och mediernas frihet och mångfald när marknadskontrollmyndigheternas befogenheter tilldelas. Det finns därmed utrymme att, som utredningen föreslår, undanta onlinegränssnitt som omfattas av YGL:s skydd från marknadskontrollmyndigheternas befogenheter enligt artikel 14.4 k. I YGL används dock begreppet databas för att ange vilka tillhandahållanden på internet som har skydd enligt YGL, se den så kallade databasregeln i 1 kap. 4 § YGL. Till skillnad från vad utredningen föreslår anser utkastet därför att det är databaser som omfattas av YGL:s skydd som ska undantas från marknadskontrollmyndigheternas befogenheter enligt artikel 14.4 k.

Myndigheten för press, radio och tv och Advokatsamfundet påpekar att det kan uppstå tillämpningsproblem när det gäller att avgöra vilka onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd eller andra skydd eller friheter. Myndigheten för press, radio och tv anser att det inte kan uteslutas att tryckfrihetsförordningen i undantagsfall skulle kunna vara tillämplig på databaser som berörs av EU:s marknadskontrollförordning. Det finns med anledning av dessa synpunkter anledning att i produktlagarna även göra undantag för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens skydd. I den mån gränsdragningsfrågor uppkommer får detta hanteras i den praxis som kommer att skapas. Det finns även möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att diskutera gränsdragningsfrågor i de forum de medverkar i.

Marknadskontrollmyndigheterna bör, i likhet med vad utredningen föreslår, utöva befogenheterna i artikel 14.4 k inom ramen för den egna myndighetsutövningen. Detta överensstämmer med Konsumentombudsmannens befogenhet att själv få förelägga näringsidkare, värdtjänstleverantörer och internetleverantörer att ta in varningsmeddelanden som visas i samband med besök på en webbplats. Med tanke på att befogenheterna i artikel 14.4 k endast får användas när det är fråga om att eliminera en allvarlig risk, som innebär att det krävs ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, är det till skillnad från Advokatsamfundets och Stiftelsen för internetinfrastrukturs inställning inte ändamålsenligt att ställa som krav att befogenheterna endast får utövas efter godkännande av en domstol. Det är tillräckligt att ett fattat beslut av en marknadskontrollmyndighet i efterhand kan överklagas till domstol (se avsnitt 4.10).

Post- och telestyrelsen och Läkemedelsverket ser behov av att inhämta uppgifter om äganderätten till webbsidor från andra än ekonomiska aktörer och verket önskar att det förtydligas med stöd av vilka bestämmelser en marknadskontrollmyndighet kan kräva uppgifter om äganderätten till en webbplats från en registrar/registry holder. Det kan konstateras att befogenheterna i artikel 14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning att kräva uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser gäller endast i förhållande till ekonomiska aktörer. Frågan om uppgifter ska kunna krävas in från andra än ekonomiska aktörer, till exempel en internetoperatör, har inte berörts av utredningen. Det kan dock finnas anledning att återkomma till dessa frågor i framtiden.

Stiftelsen för internetinfrastruktur anser att marknadskontrollmyndigheterna bör föra dialog med relevanta mellanhänder för att

säkerställa att åtgärderna som en mellanhand vidtar är proportionerliga. Det finns som stiftelsen påpekar tydliga fördelar med att marknadskontrollmyndigheterna, när så är möjligt, samtalar med leverantörer av informationssamhällets tjänster eller tredje part om hur befogenheterna i artikel 14.4 k kan utövas på bästa och minst ingripande sätt.

Ett beslut som en marknadskontrollmyndighet fattar med stöd av befogenheterna i artikel 14.4 k är inte begränsat i tid. Beslutet bör dock endast gälla så länge som förutsättningarna för beslutet uppfylls. Om till exempel en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre innebär en allvarlig risk finns inte längre förutsättningar för de befogenheter som anges i artikel 14.4 k. Av rättssäkerhetsskäl bör, som utredningen påpekar, därför den som ett beslut är riktat mot snabbt få besked om att beslutet inte längre ska gälla. När en marknadskontrollmyndighet själv har fattat beslutet kan den med stöd av 37 § förvaltningslagen (2017:900) själv ändra beslutet. Om en domstol efter överklagande av en aktör har fastställt en marknadskontrollmyndighets beslut har marknadskontrollmyndigheten dock inte någon allmän befogenhet att ändra sitt tidigare beslut i sak.

Beslut om åtgärder mot onlinegränssnitt kan många gånger behöva rikta sig inte bara mot den enskilde näringsidkaren utan även mot en värdtjänstleverantör eller internetleverantör. Om näringsidkaren har anlitat en värdtjänstleverantör för lagring av informationen på internet, bör uppmaningen snarare i första hand riktas mot värdtjänstleverantören. I andra fall kan i stället internetleverantören uppmanas att vidta åtgärder, såsom att ta in ett varningsmeddelande (jfr propositionen Nya befogenheter på konsumentområdet [prop. 2019/20:120], s. 100–101). Inte sällan är det alltså en tredje part inblandad i genomförandet av åtgärden mot gränssnittet. Om det inte längre finns skäl för åtgärden talar rättssäkerhetsskäl för att den ekonomiska aktören enkelt och smidigt ska kunna få ett beslut från marknadskontrollmyndigheten om att skyldigheten inte består, för att kunna visa upp för värdtjänstleverantören eller internetleverantören. Det bör därför, på liknande sätt som regleringen i 41 b § marknadsföringslagen, anges i produktlagarna att när ändrade förhållanden motiverar det ska en marknadskontrollmyndighet besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Åtgärdernas formella form och vem åtgärder kan riktas mot

I det lagstiftningsärende som innebar ändringar i nio produktlagar, i vilka ändringar trädde i kraft den 16 juli 2021 (prop. 2020/21:189), har det beträffande de där tilldelade befogenheterna angetts i lagtexten att marknadskontrollmyndigheten har befogenhet att besluta om vissa närmare angivna åtgärder enligt EU:s marknadskontrollförordning. Samma metod bör användas i detta lagstiftningsärende.

Åtgärdernas formella form preciseras därmed inte. Det är inte heller nödvändigt att göra det. Det är dock naturligt att åtgärder som att till exempel kräva handlingar från en ekonomisk aktör eller kräva att få tillträde till en lokal sker i form av ett föreläggande som riktas mot den ekonomiska aktören (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 73 och propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning [prop. 2017/18:51], s. 28).

Det kan förtydligas att i begreppet föreläggande ligger såväl att det kan röra sig om ett påbud att vidta en viss åtgärd som ett förbud mot att vidta en åtgärd (se vidare avsnitt 4.4). Utkastet föreslår i avsnitt 4.4 att förelägganden och andra beslut ska få förenas med vite.

I förekommande fall kan ett föreläggande behöva riktas mot fler än en ekonomisk aktör. Att en marknadskontrollmyndighet har denna möjlighet behöver dock inte anges uttryckligen i lagtexten i produktlagarna.

4.2 Det bör inte införas en rätt att begära varuprover kostnadsfritt

Utkastets bedömning: Det bör inte införas en befogenhet för marknadskontrollmyndigheterna att förelägga ekonomiska aktörer att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

Utredningens förslag överensstämmer inte med utkastets bedömning. Utredningen föreslår en bestämmelse i en sektorsövergripande lag om att en marknadskontrollmyndighet ska få förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som uttalar sig i frågan är negativa till utredningens förslag. *Småföretagarnas Riksförbund* och *Teknikföretagen* påpekar att möjligheten att begära varuprover kostnadsfritt kan slå hårt mot små företag.

Skälen för utkastets bedömning: Som framgår i avsnitt 4.1 kan marknadskontrollmyndigheterna med stöd av artikel 14.4 j införskaffa varuprover på olika sätt, i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis.

Utredningen anför att de flesta marknadskontrollmyndigheter i dag har möjlighet att begära varuprover kostnadsfritt från ekonomiska aktörer. Utredningen anser att en sådan möjlighet även bör finnas framöver och har därför föreslagit att det i en sektorsövergripande lag ska framgå att en marknadskontrollmyndighet får förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

Det finns sektorsreglering i unionsrätten som innebär att den ekonomiska aktören kan avkrävas provexemplar av produkterna kostnadsfritt (se exempelvis artikel 93.3 a i förordning [EU] 2017/745). Det finns också flera produktlagar där huvudregeln är att varuprover och liknande ska vara kostnadsfria, men där marknadskontrollmyndigheten ska ersätta den ekonomiska aktören för dessa om det finns särskilda skäl för det (se exempelvis 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning och 9 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning).

Om det i samtliga produktlagar skulle införas en generell rätt för marknadskontrollmyndigheterna att begära varuprover kostnadsfritt, skulle det minska risken för att kostnaden blir styrande vid marknadskontrollmyndighetens val av vilka produkter som ska kontrolleras. En marknadskontrollmyndighet skulle självfallet också ha att beakta proportionalitetsprincipen vid utövandet av en sådan befogenhet

och således behöva överväga andra, för den ekonomiska aktören mindre ingripande, alternativ än att begära att få ett varuprov kostnadsfritt.

Å andra sidan kan, som *Småföretagarnas riksförbund* och *Teknikföretagen* framhåller, en möjlighet att begära varuprover kostnadsfritt slå hårt mot små företag. En sådan reglering är inte heller något som krävs för att Sverige ska uppfylla de unionsrättsliga förpliktelser som följer av EU:s marknadskontrollförordning.

När de befintliga bestämmelserna om kostnadsfria varuprover har införts i vissa av produktlagarna har det föregåtts av överväganden rörande lämpligheten av en sådan reglering inom just den berörda sektorn. Om ett generellt kostnadsansvar för ekonomiska aktörer skulle införas, i samtliga produktlagar, skulle det kunna få orimliga konsekvenser för enskilda aktörer i vissa sektorer. Små företag skulle kunna behöva betala höga kostnader för att tillhandahålla varuprover, vilka efter kontroll av marknadskontrollmyndigheten kan visa att företagen följer gällande regelverk.

Utkastet bedömer därför sammantaget att utredningens förslag om att marknadskontrollmyndigheterna ska få förelägga ekonomiska aktörer att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt inte bör genomföras.

4.3 Möjlighet att ta hjälp av Polismyndigheten

Utkastets förslag: På begäran av en marknadskontrollmyndighet ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder för marknadskontroll enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Det ska gälla om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polisens särskilda våldsbefogenheter enligt polislagen behöver tillgripas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Utkastets bedömning: Det bör inte införas bestämmelser om rätt för en marknadskontrollmyndighet att vid en inspektion omhänderta handlingar eller varuprover eller om att begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra sådana omhändertaganden eller för att få tillträde till lokaler.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer till viss del med utkastets. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska få begära att Polismyndigheten lämnar den hjälp som behövs för att tillträde i samband med en inspektion ska kunna ske. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet vid en inspektion på plats ska få omhänderta handlingar och liknande som avses i artikel 14.4 a–14.4 c i EU:s marknadskontrollförordning och varuprover som avses i artikel 14.4 j, om det kan befaras att en produkt utgör en allvarlig risk och den ekonomiska aktören inte följer ett föreläggande om att omedelbart lämna ut handlingen eller varuprovet eller om det kan befaras att aktören kommer att undanhålla, förvanska eller förstöra handlingar eller varuprover. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska få begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra sådana omhändertaganden av handlingar eller varuprover samt för att få

tillträde vid en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten. Vid handräckning gäller enligt utredningen bestämmelserna i utsköningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker eller har inga synpunkter på utredningens förslag. *Kronofogdemyndigheten* anser att även avlägsnande bör anges i bestämmelsen om tillämpliga bestämmelser i utsköningsbalken. *Stockholms universitet (juridiska fakultetskansliet)* anser att det bör finnas en uttalad skyldighet för marknadskontrollmyndigheter att återlämna det som omhändertas i samband med en inspektion om misstankarna visar sig vara ogrundade.

Skälen för utkastets förslag och bedömning: Vid utövandet av befogenheterna enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning kan marknadskontrollmyndigheterna i vissa situationer behöva hjälp av Polismyndigheten. Det kan till exempel handla om att en ekonomisk aktör motsätter sig att en marknadskontrollmyndighet får tillträde till aktörens lokaler för att kontrollera att produkterna uppfyller gällande krav.

Det finns som utredningen redogör för i flera fall i produktlagarna möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att produktkontroll i praktiken ska kunna utföras. I åtta av de nio produktlagar där nya bestämmelser om marknadskontroll trädde i kraft den 16 juli 2021 anges det att på begäran av en marknadskontrollmyndighet ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs när myndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a, 14.4 b, 14.4 e eller 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning. Detta gäller under förutsättning att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan vidtas utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller om det annars finns synnerliga skäl. I 10 § 6 polislagen anges att en polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om polismannen med laga stöd har att bereda sig tillträde till, avspärra, tillstänga eller utrymma byggnad, rum eller område, biträda någon i myndighetens utövning med en sådan eller någon liknande åtgärd eller vid exekutiv förrättning enligt vad som är föreskrivet om detta.

För att marknadskontrollmyndigheterna effektivt ska kunna använda sig av de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning bör det för kontrollen av produkterna finnas möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att när så är nödvändigt ta hjälp av Polismyndigheten. Samtliga produktlagar bör därför innehålla en möjlighet för en marknadskontrollmyndighet att begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4. En förutsättning för en begäran bör vara att det kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr prop. 2010/11:65 s. 67–68 och

110–111 och propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska införas bestämmelser om rätt för en marknadskontrollmyndighet att vid en inspektion på plats omhändertaga handlingar eller varuprover om det kan befaras att en produkt utgör en allvarlig risk och den ekonomiska aktören inte följer ett föreläggande om att omedelbart lämna ut handlingen eller varuprovet, eller om det kan befaras att den ekonomiska aktören kommer att undanhålla, förvanska eller förstöra handlingar eller varuprover. Utredningen föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska få begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra sådana omhändertaganden samt för att kunna få tillträde vid en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten.

Utredningen har dock inte angett i vilken omfattning marknadskontrollmyndigheterna i praktiken har behov av att kunna omhändertaga handlingar eller varuprover vid en inspektion på plats. Det kan i sammanhanget konstateras att en marknadskontrollmyndighet med stöd av artikel 19.1 andra stycket förordning (EG) nr 765/2008 sedan år 2010 har haft rätt att kräva handlingar och provexemplar av ekonomiska aktörer och att ha tillträde till de ekonomiska aktörernas lokaler. I avsaknad av underlag som visar på ett tydligt behov för marknadskontrollmyndigheterna att kunna omhändertaga handlingar och varuprover finns det inte anledning att i nuläget gå vidare med en reglering som innebär att det i alla produktlagar finns sådana bestämmelser om omhändertagande och hjälp av Kronofogdemyndigheten som utredningen föreslår. Med stöd av de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning kommer marknadskontrollmyndigheterna att ha flera olika verktyg för att kontrollera och ingripa mot produkter som utgör en allvarlig risk.

Eftersom det föreslås att en marknadskontrollmyndighet under vissa förutsättningar ska kunna begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4, däribland tillträde till en ekonomisk aktörs lokaler, finns det inte behov av att även Kronofogdemyndigheten ska kunna ge sådan hjälp.

Eftersom det inte lämnas några sådana lagförslag om omhändertagande som utredningen föreslår är synpunkterna från *Kronofogdemyndigheten* och *Stockholms universitet (juridiska fakultetskansliet)* inte aktuella i detta lagstiftningsärende.

4.4 Förelägganden och andra beslut i samband med marknadskontroll

Utkastets förslag: En marknadskontrollmyndighet ska få besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning, i den ursprungliga lydelsen, ska följas.

Ett beslut om åtgärd för marknadskontroll enligt artikel 14.4 i förordningen eller ett föreläggande om att förordningen ska följas ska få förenas med vite och marknadskontrollmyndigheten ska få bestämma att ett sådant beslut eller föreläggande ska gälla omedelbart.

I flera produktlagar ska det göras redaktionella anpassningar som innebär att ordet förbud tas bort från lagtexten.

Utkastets bedömning: Det bör inte införas särskilda bestämmelser om inspektionsbeslut i produktlagarna. Det bör inte särskilt anges att rätten att besluta förelägganden även innefattar en rätt att besluta om förbud.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med utkastets. Utredningen föreslår att bestämmelser om förelägganden, vite och besluts omedelbara verkställbarhet ska framgå i en sektorsövergripande lag. Utredningen föreslår att det i den sektorsövergripande lagen ska framgå att ett beslut om en inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska innehålla vissa obligatoriska uppgifter. När en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten inleds, ska enligt lagen inspektionsbeslutet överlämnas till den som inspektionen ska genomföras hos. Om detta inte är möjligt ska den berörda ekonomiska aktören underrättas om beslutet i efterhand.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot utredningens förslag om förelägganden, vite och besluts omedelbara verkställbarhet. *Konsumentverket* anser att det bör införas en möjlighet att fatta interimistiska beslut i avvaktan på att kontrollen av en produkt slutförs. *Arbetsmiljöverket* anser att det bör förtydligas i den sektorsövergripande lagen att det ska finnas ett beslut om inspektion vid inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten. *Sveriges Advokatsamfund* anser att det bör framgå i den sektorsövergripande lagen att samtliga beslut och åtgärder av marknadskontrollmyndigheter ska motiveras i enlighet med förvaltningslagen och artikel 18 i EU:s marknadskontrollförordning.

Skälen för utkastets förslag och bedömning

Överträdelser av EU:s marknadskontrollförordning

I artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning anges bland annat att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelser av förordningen som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

EU:s marknadskontrollförordning utgör ett ramverk med bestämmelser om marknadskontrollåtgärder och innehåller endast ett fåtal bestämmelser med produktkrav. Det finns dock några bestämmelser som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer. Artikel 4 är ett exempel på en sådan bestämmelse. Enligt artikeln krävs det, oberoende av de skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen, en ansvarig ekonomisk aktör som är etablerad inom EU för att vissa angivna produkter ska få släppas ut på unionsmarknaden. Om en produkt släpps ut på marknaden utan att det finns en sådan ansvarig ekonomisk aktör eller om aktören inte fullgör sina uppgifter, bör det kunna leda till att den relevanta aktören åläggs en sanktion. På motsvarande sätt bör tillverkaren eller tillverkarens representant kunna åläggas en sanktion om de inte uppfyller sina skyldigheter enligt artikel 5.

Sanktionsbestämmelser för överträdelser av EU:s marknadskontrollförordning bör därför införas i produktlagarna.

Med tanke på de överträdelser som kan komma i fråga är vite en lämplig sanktion. Det är en effektiv och avskräckande ekonomisk sanktion som många ekonomiska aktörer och även marknadskontrollmyndigheterna är bekanta med och som redan förekommer i flertalet produktlagar. Vite som beslutas ska enligt 3 § lagen (1985:206) om viten (viteslagen) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om mottagarens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antas förmå den som det riktas mot att följa det föreläggande som är förenat med vite. Möjligheten att förena nödvändiga förelägganden med vite i syfte att säkerställa att regelverket följs är också en proportionerlig åtgärd. Sanktionsmöjligheten är anpassningsbar då beloppet kan bestämmas bland annat med hänsyn till hur angeläget det är att föreläggandet följs och då det både kan fastställas till ett bestämt eller löpande vite. Om ett föreläggande inte följs kan myndigheten behöva upprepa föreläggandet. Det kan i dessa fall vara lämpligt att höja vitesbeloppet.

Ett tänkbart alternativ är att, antingen tillsammans med eller i stället för en vitessanktion, införa en möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att utfärda en sanktionsavgift vid överträdelser av förordningen. En sanktionsavgift skulle emellertid i enskilda fall kunna ge oproportionerliga effekter i förhållande till den begångna överträdelsens art. Det bedöms varken lämpligt eller nödvändigt att införa sanktionsavgifter för överträdelser av EU:s marknadskontrollförordning. Utkastet bedömer att vite är en tillräcklig sanktion för att beivra de överträdelser av EU:s marknadskontrollförordning som kan komma i fråga och att vite uppfyller kraven enligt artikel 41 i förordningen. Som anges i avsnitt 4.5 bör det i produktlagarna inte heller införas några bestämmelser om sanktionsavgifter vid överträdelser av kraven i den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

Det bör därför anges i produktlagarna att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning, i den ursprungliga lydelsen, ska följas av en ekonomisk aktör. Ett föreläggande bör få förenas med vite. Om en ekonomisk aktör inte följer ett föreläggande som är förenat med vite har marknadskontrollmyndigheten möjlighet att ansöka om utdömande av vitet.

Beslut om åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning

Det påtryckningsmedel som vite utgör behöver även finnas tillgängligt för marknadskontrollmyndigheterna när de fattar beslut om de åtgärder som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning, vilket många gånger naturligen sker i formen av ett föreläggande. Det kan till exempel handla om att marknadskontrollmyndigheten förelägger en ekonomisk aktör att tillhandahålla sådana handlingar som avses i artikel 14.4 a (se även avsnitt 4.1). Det bör därför framgå i produktlagarna att ett beslut om åtgärder enligt artikel 14.4 får förenas med vite.

En marknadskontrollmyndighet har därmed befogenhet att vid vite besluta de förelägganden som behövs för att säkerställa att produkter som

omfattas av unionsrättsakterna i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning och som tillhandahålls på marknaden uppfyller gällande krav. Genom att besluta förelägganden kan en marknadskontrollmyndighet exempelvis kräva att en ekonomisk aktör vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g. Förelägganden kan även beslutas för att en marknadskontrollmyndighet ska kunna bedriva en effektiv kontrollverksamhet, till exempel för att myndigheten ska kunna få tillträde till de lokaler som en ekonomisk aktör använder.

Anpassningar av befintliga bestämmelser om förelägganden och förbud

I flera av de produktlagar som behandlas i detta lagstiftningsärende finns det bestämmelser som anger att en tillsynsmyndighet får besluta om förelägganden eller förbud. I begreppet föreläggande ligger såväl att det kan röra sig om ett påbud att vidta en viss åtgärd som ett förbud mot en åtgärd. Därför bör endast begreppet föreläggande användas i dessa bestämmelser, utan att detta ändrar tillämpningen av bestämmelserna. Ändring bör göras i följande produktlagar:

- lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- lagen om leksakers säkerhet
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning
- lagen om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen
- lagen om marin utrustning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar.

Marknadskontrollmyndigheten bör få bestämma att beslut gäller omedelbart

Artikel 18 i EU:s marknadskontrollförordning innehåller processuella rättigheter för ekonomiska aktörer. Enligt artikel 18.1 ska alla åtgärder, beslut eller förelägganden som fattas eller vidtas av marknadskontrollmyndigheterna enligt harmoniserad unionslagstiftning eller enligt EU:s marknadskontrollförordning ange de exakta grunder som de baseras på. Varje sådan åtgärd, beslut eller föreläggande ska enligt artikel 18.2 utan dröjsmål meddelas den berörda ekonomiska aktören, som samtidigt ska underrättas om vilka rättsmedel som står till dennes förfogande enligt lagstiftningen i medlemsstaten i fråga och vilka tidsfrister som gäller för dessa rättsmedel. Innan en åtgärd, ett beslut eller ett föreläggande enligt artikel 18.1 fattas eller vidtas ska den berörda ekonomiska aktören, enligt artikel 18.3, ges tillfälle att yttra sig inom

rimlig tid som inte får vara kortare än tio arbetsdagar, förutsatt att det inte är möjligt att ge den ekonomiska aktören den möjligheten därför att åtgärden, beslutet eller föreläggandet är brådskande på grund av hälso- eller säkerhetskrav eller andra skäl som rör de allmänintressen som omfattas av den berörda harmoniserade unionslagstiftningen. Om åtgärden, beslutet eller föreläggandet fattas eller vidtas utan att den ekonomiska aktören har fått möjlighet att yttra sig ska den ekonomiska aktören ges denna möjlighet så snart som möjligt i efterhand, och åtgärden, beslutet eller föreläggandet ska skyndsamt ses över av marknadskontrollmyndigheten.

Som utredningen framhåller finns det ofta behov av att ett beslut om åtgärd enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning eller ett föreläggande om att förordningen ska följas gäller omedelbart. Det kan till exempel handla om att marknadskontrollmyndigheten omedelbart behöver ta del av en ekonomisk aktörs handlingar eller att en ekonomisk aktör omedelbart måste se till att en produkt inte utgör en risk.

I likhet med vad som redan i dag gäller enligt flera av produktlagarna bör marknadskontrollmyndigheterna, när de fattar beslut om åtgärd enligt artikel 14.4 eller beslutar ett föreläggande för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas, få bestämma att beslutet ska gälla omedelbart. Det är inte tydligt om denna möjlighet till omedelbar verkställbarhet ryms inom artikel 18.3 i EU:s marknadskontrollförordning. Regleringen bör därför framgå i produktlagarna.

I 35 § förvaltningslagen finns en bestämmelse om när beslut får verkställas. Bestämmelsen innehåller dock vissa rekvisit som begränsar de fall då den kan tillämpas. Det är därför lämpligt att produktlagarna innehåller en särskild bestämmelse om att en marknadskontrollmyndighet ska få bestämma att ett beslut om föreläggande ska gälla omedelbart.

Konsumentverket anser att det bör införas en möjlighet att fatta interimistiska beslut i avvaktan på att kontrollen av en produkt slutförs. Utredningen har inte utrett frågan om interimistiska förbud närmare. Det är därmed inte möjligt att i detta sammanhang föreslå sådana förbud.

Det behövs inga särskilda bestämmelser om inspektionsbeslut

Utredningen föreslår att ett beslut om en inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska innehålla vissa obligatoriska uppgifter. Beslutet ska innehålla uppgifter om föremålet för inspektionen, tidpunkten när inspektionen ska börja, marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och möjligheten för den ekonomiska aktören att överklaga beslutet. Vidare föreslår utredningen att när en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten inleds, ska inspektionsbeslutet överlämnas till den som inspektionen ska genomföras hos. Om detta inte är möjligt ska den ekonomiska aktören underrättas om beslutet i efterhand.

Artikel 18 i EU:s marknadskontrollförordning innehåller processuella rättigheter för ekonomiska aktörer som, när artikeln tillämpas av marknadskontrollmyndigheterna, tillgodoser motsvarande processuella rättssäkerhetsgarantier som utredningen önskar fastställa genom lagförslagen. Det finns därmed inte behov av att gå vidare med utredningens förslag i denna del.

Advokatsamfundet anser att det i den av utredningen föreslagna sektorsövergripande lagen bör framgå att samtliga beslut och åtgärder av marknadskontrollmyndigheter ska motiveras i enlighet med artikel 18 och förvaltningslagen. *Arbetsmiljöverket* anser att det i den sektorsövergripande lagen bör förtydligas att det ska finnas ett beslut om inspektion vid inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten.

Det behövs ingen reglering i produktlagarna för att förvaltningslagen och artikel 18 ska gälla för marknadskontrollmyndigheterna. Av artikel 18.1 följer att samtliga beslut – inklusive beslut om inspektioner – som marknadskontrollmyndigheterna fattar enligt harmoniserad unionslagstiftning eller enligt EU:s marknadskontrollförordning ska ange de exakta grunder som de baseras på. Förvaltningslagen och dess bestämmelser om motivering av beslut gäller för marknadskontrollmyndigheterna i den mån inte en annan lag eller en förordning innehåller en bestämmelse som avviker från lagen (4 §). Vid tillämpningen av 4 § jämföras en EU-förordning med svensk lag. I artikel 18.2 och 18.3 i förordningen ges vidare regler som sammantaget innebär att en marknadskontrollmyndighet är skyldig att handlägga ärenden och beslut skyndsamt och transparent, och att myndigheten ska tillförsäkra den ekonomiska aktörens rättssäkerhet. Reglerna i artikel 18 i förordningen är av central betydelse för marknadskontrollmyndigheternas handläggning.

4.5 Sanktioner vid överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftningen

Utkastets bedömning: Det bör inte införas nya bestämmelser om sanktioner för överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

Utredningens förslag överensstämmer inte med utkastets bedömning. Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska införas gemensamma bestämmelser om sanktioner för överträdelser av bestämmelser i EU:s marknadskontrollförordning och i den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till förordningen. Enligt utredningens förslag ska de gemensamma bestämmelserna tillämpas i stället för de sanktionsbestämmelser som nu finns i de enskilda produktlagarna när överträdelsen avser produktrelaterade krav i den harmoniserade unionslagstiftningen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inga invändningar mot förslaget. Flera remissinstanser, bland annat *Boverket*, *Kemikalieinspektionen*, *Läkemedelsverket* och *Naturvårdsverket*, framhåller att det inte framgår av utredningens förslag vilka överträdelser som ska omfattas av sanktionssystemet. Kemikalieinspektionen anser att det finns sådana brister i det föreslagna sanktionsavgiftssystemet att det inte kan tillstyrkas. Myndigheten framhåller att det i åtskilliga tidigare lagstiftningsärenden har ansetts att ett system med sanktionsavgifter bara bör omfatta sådana överträdelser

som typiskt sett är lätta att konstatera, utan någon mer ingående utredning och som är klara och tydliga för den enskilde. Myndigheten anser att det saknas underlag för att avgöra om samtliga överträdelse som föreslås leda till sanktionsavgift lämpar sig för sanktionsavgift. *Sveriges Advokatsamfund* har uppfattningen att reglerna i EU:s marknadskontrollförordning är utformade på ett sådant sätt att det kan uppkomma situationer som kräver betydande skönsmässiga bedömningar, varför ett strikt ansvar inte bör tillämpas.

Skälen för utkastets bedömning

Vad kraven i EU:s marknadskontrollförordning innebär

I artikel 41 i EU:s marknadskontrollförordning anges att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas i enlighet med nationell rätt. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Vidare anges i artikel 14.4 i att medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter ska tilldelas befogenhet att fastställa påföljder i enlighet med artikel 41.

Att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen innebär att det ska finnas nationella bestämmelser om sanktioner för en ekonomisk aktör som överträder bestämmelser i förordningen. I avsnitt 4.4 föreslås att en marknadskontrollmyndighet ska få besluta de förelägganden som behövs för att förordningen ska följas. Ett sådant beslut ska få förenas med vite.

När det gäller de 19 unionsrättsakter som förtecknas i bilaga II till förordningen saknar dessa akter egna bestämmelser om sanktioner. Artikel 41 i förordningen innebär därmed ett krav på medlemsstaterna att tillgodose att befintlig nationell reglering, som införlivar eller kompletterar dessa unionsrättsakter, innehåller sanktioner.

Det behövs inte några nya sanktionsbestämmelser för överträdelse av den harmoniserade unionslagstiftningen

I produktlagarna finns det, som utredningen redogör för, någon form av sanktionsmöjlighet i förhållande till samtliga unionsrättsakter som omfattas av EU:s marknadskontrollförordning – det vill säga de unionsrättsakter som anges i bilaga I till förordningen. Sverige uppfyller således det grundläggande kravet på att ha fastställda regler om sanktioner för överträdelse av de unionsrättsakter som anges i den särskilda förteckningen i bilaga II till förordningen. Det finns därför inte något unionsrättsligt krav att införa ytterligare regler om sanktioner vid sådana överträdelse.

Det finns en stor variation när det gäller val av sanktioner och utformning av sanktionsregler i produktlagarna. Som exempel kan nämnas att det i vissa fall finns möjlighet till vite medan överträdelse i andra fall även kan leda till sanktionsavgift eller straff samt att det i vissa fall krävs uppsåt, oaktasamhet eller synnerliga skäl för sanktionsavgift medan det i andra fall gäller ett strikt ansvar.

Det förhållandet att sanktionsbestämmelserna varierar mellan olika produktlagar kan, som utredningen framhåller, innebära att regelverket uppfattas som inkonsekvent och otydligt. Det kan utgöra ett skäl för att, så som utredningen gör, föreslå enhetliga sanktionsmöjligheter vid överträdelse av all harmoniserad unionslagstiftning i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

När sanktionsavgifter ska införas på ett rättsområde bör detta föregås av överväganden om dels lämpligheten av en sanktionsavgift som sådan, dels för vilka överträdelse en sanktionsavgift specifikt ska kunna utgå. I förarbetena till bestämmelsen om förverkande i 36 kap. 4 § brottsbalken uttalades att sanktionsavgifter bara bör förekomma inom speciella och klart avgränsade rättsområden där det är relativt lätt att fastställa om en överträdelse skett eller inte (propositionen om ändring i brottsbalken [ekonomiska sanktioner vid brott i näringsverksamhet] [prop. 1981/82:142], s. 21–22). Lagstiftaren har hänvisat till dessa uttalanden i senare lagstiftningsärenden.

Som flera remissinstanser framhåller framgår det inte av utredningens förslag vilka överträdelse som skulle kunna komma att beläggas med sanktionsavgift. Utkastet instämmer i *Kemikalieinspektionens* uppfattning att det saknas tillräckligt underlag för att kunna avgöra om samtliga överträdelse som skulle kunna leda till sanktionsavgift, om enhetliga sanktionsbestämmelse skulle införas, faktiskt lämpar sig för sanktionsavgift. Som *Advokatsamfundet* framhåller kan det vid en tillämpning av EU:s marknadskontrollförordning uppkomma situationer som kräver betydande skönsmässiga bedömningar. I sådana situationer kan det vara olämpligt med sanktionsavgifter.

Till detta kommer att, som framhållits ovan i detta avsnitt, Sverige genom nuvarande reglering i produktlagstiftningen uppfyller det grundläggande kravet på att fastställa regler om sanktioner för överträdelse av de unionsrättsakter som förtecknas i bilaga II till EU:s marknadskontrollförordning. Förordningen innebär således inte i sig ett behov av eller krav på att införa enhetliga sanktionsbestämmelse.

Utkastet bedömer därför sammantaget att utredningens förslag om att införa enhetliga sanktionsbestämmelse för överträdelse av den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning inte bör genomföras.

4.6 Förbud mot dubbelbestraffning

Utkastets förslag: Det ska i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner samt i fordonslagen införas en ny bestämmelse med innebörden att straff inte får dömas ut för en gärning som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, om en ansökan om utdömmande av vitet har gjorts.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med utkastets. Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska införas en gemensam bestämmelse om förbud mot att besluta sanktionsavgift för en överträdelse som har lett till straff eller som omfattas av ett föreläggande

eller förbud vid vite om samma överträdelse ligger till grund för en ansökan om utdömmande av vite. Utredningen föreslår vidare att det i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner ska införas en bestämmelse som stadgar att den som har åsidosatt ett vitesföreläggande eller vitesförbud inte får dömas till straff för en gärning som ligger till grund för en ansökan om utdömmande av vite.

Remissinstanserna: Det är endast ett fåtal remissinstanser som berör förslaget om dubbelbestraffningsförbud. *Arbetsmiljöverket* efterfrågar en diskussion om vad som utgör samma gärning vid marknadskontroll utifrån Europadomstolens och EU-domstolens praxis samt ett förtydligande avseende hur lagstiftaren ser på frågan om olika överträdelser jämfört med samma gärning.

Skälen för utkastets förslag: När produktlagarna kompletteras med bestämmelser om marknadskontrollmyndigheternas faktiska kontrollbefogenheter (se avsnitt 4.1–4.4) finns det behov av följdändringar kopplade till bland annat förslaget att marknadskontrollmyndigheterna ska få förena ett beslut med vite.

I flera produktlagar finns det bestämmelser som medför möjligheter för myndigheterna att besluta om sanktionsavgift eller om straff för vissa gärningar.

Av Europakonventionen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna framgår det att ingen får bli lagförd eller straffad två gånger för samma brott (gärning), det så kallade dubbelbestraffningsförbudet. Som regeringen har konstaterat i flera lagstiftningsärenden får begreppet straff i den mening som avses i Europakonventionen anses omfatta vite (se propositionen Administrativa sanktioner på yrkesfiskets område [prop. 2007/08:107], s. 24 och propositionen Effektivare sanktioner för arbetsmiljö- och arbetstidsreglerna [prop. 2012/13:143], s. 69). Om ett vite har dömts ut bör det därför inte vara möjligt att besluta om en sanktion – administrativ eller straffrättslig – för samma sak. Sådant hinder uppkommer när det inleds en domstolsprocess angående frågan om utdömmande av vite (jfr NJA 2013 s. 502 och prop. 2016/17:22 Effektiv bekämpning av marknadsmissbruk, s. 228 och 389). Ett föreläggande om vite bör därför inte hindra ett senare straff eller ingripande med sanktionsavgift så länge som marknadskontrollmyndigheten inte har ansökt om utdömmande av vite. När marknadskontrollmyndigheten har ansökt om utdömmande av vite bör myndigheten dock vara förhindrad att besluta om sanktionsavgift för en överträdelse som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, och inte heller bör då straff få dömas ut för en gärning som omfattas av vitesförelägandet.

Det har inte framkommit behov av att införa förbud mot att meddela förelägganden vid vite mot en ekonomisk aktör efter det att ett straffrättslig förfarande inletts. Enligt utkastets mening motiverar den eventuella risken för en sådan tillämpning av det nu aktuella regelverket inte att innebörden av dubbelbestraffningsförbudet enligt Europakonventionen i en sådan situation behöver komma till särskilt uttryck i lagtexten.

Till skillnad från utredningen föreslår utkastet inte någon generell möjlighet för marknadskontrollmyndigheterna att besluta om sanktionsavgift vid överträdelser av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. I de

produktlagar som ger en möjlighet att ta ut sanktionsavgift när produktrelaterade krav inte uppfylls finns det i de flesta fallen redan bestämmelser om förbud mot att ålägga en sådan avgift för en underlåtelse att följa ett föreläggande som har förenats med vite, vilka också hindrar dubbla prövningar. Därför finns det inget behov av att i fråga om dessa lagar, med anledning av de föreslagna nya bestämmelserna som ger en möjlighet att förena en marknadskontrollmyndighets beslut med vite, införa ett förbud som syftar till att förhindra risken för dubbla processer och bestraffning av både sanktionsavgift och vite.

Däremot saknas motsvarande förbud i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner respektive i fordonslagen. För att undvika att samma gärning blir föremål för dubbla prövningar och straff bör det i dessa lagar anges att straff inte får dömas ut för en gärning som omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite, om en ansökan om utdömmande av vitet har gjorts.

En utförligare diskussion, som *Arbetsmiljöverket* efterfrågar, om vad som utgör samma gärning i förhållande till olika överträdelser vid marknadskontroll låter sig inte göras inom ramen för detta lagstiftningsärende, utan får närmare tydliggöras i praxis.

4.7 Ansvariga marknadskontrollmyndigheter

Utkastets förslag: Det ska i produktlagarna anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet. Produktlagarna ska även innehålla en upplysning om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Det ska i lagen om tobak och liknande produkter anges att Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med utkastets förslag. Utredningen föreslår att regeringen ska utse marknadskontrollmyndigheter och att dessa ska anges i en sektorsövergripande förordning.

Remissinstanserna har inga invändningar mot utredningens förslag i denna del. *Folkhälsomyndigheten* tillstyrker att de utses till marknadskontrollmyndighet för produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU.

Skälen för utkastets förslag: Av artikel 10.2 i EU:s marknadskontrollförordning följer att medlemsstaterna har en skyldighet att utse en eller flera marknadskontrollmyndigheter i sina territorier. Medlemsstaterna ska också ange behörighetsområdena för de marknadskontrollmyndigheter som utses.

Det ligger inom regeringens kompetens enligt 8 kap. 7 § regeringsformen att besluta om uppgifter för statliga myndigheter under regeringen. Marknadskontrollmyndigheterna och deras respektive behörighetsområden avseende produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftningen i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning kan därför framgå av bestämmelser på förordningsnivå.

Det bör därför anges i produktlagarna att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet. Produktlagarna bör även innehålla en upplysning om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. I avsnitt 5 gör utkastet bedömningen att endast statliga myndigheter bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I lagen om tobak och liknande produkter regleras ansvaret för produktkontroll direkt i lagen (se 7 kap. 1–8 §§) och således inte på förordningsnivå. Därför bör marknadskontrollansvaret framgå direkt i lagen, genom nya bestämmelser i 7 kap. Det bör i lagen anges att Folkhälsomyndigheten är marknadskontrollmyndighet för produkter som omfattas av direktiv 2014/40/EU. Detta innebär ett utökat ansvar jämfört med i dag, där myndigheten utför marknadskontroll i fråga om krav på innehåll och utformning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

4.8 Avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning

Utkastets förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning, i den ursprungliga lydelsen. Kommunfullmäktige ska få meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Bemyndigandena ska ges i lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

Vissa produktlagar ska innehålla hänvisningar till bemyndigandena.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med utkastets. Utredningen föreslår att det i en sektorsövergripande lag ska anges att en marknadskontrollmyndighet får återkräva alla kostnader för utförd marknadskontroll om det vid kontrollen visar sig att produkten inte överensstämmer med gällande krav samt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om ersättning för kostnader för marknadskontroll. Utredningen gör bedömningen att EU:s marknadskontrollförordning inte medger att avgifter tas ut för marknadskontroll i de fall den kontrollerade produkten uppfyller gällande krav, vilket bland annat påverkar avgifter på radioutrustningsområdet.

Remissinstanserna: *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* har inga synpunkter på slutsatsen på avgifter bara får tas ut vid bristande överensstämmelse men poängterar att en legal möjlighet att ta ut avgifter inte är tillräcklig finansiering för kommunernas verksamhet. *Kemikalieinspektionen* avstyrker förslaget eftersom utredningen är bristfällig. Marknadskontroll på kemikalieområdet finansieras i dag delvis genom årsavgifter. Enligt *Kemikalieinspektionen* bör årsavgifter för kontroll av bekämpningsmedel och biocidprodukter inte påverkas av förslaget eftersom det finns bestämmelser som är tillämpliga som lex

specialis. I övrigt gör myndigheten bedömningen att årsavgifterna enligt utredningens förslag inte på samma sätt som i dag kommer att kunna användas för att finansiera myndighetens marknadskontroll. *Läkemedelsverket* gör bedömningen att bestämmelser om medicintekniska produkter i EU-lagstiftningen är tillämpliga som *lex specialis*. När det gäller kosmetiska produkter tas en årsavgift ut av alla ansvariga personer och översättande distributörer som har sitt säte i Sverige. För övriga aktörer tas en avgift ut i form av timkostnad efter avslutad marknadskontroll. *Näringslivets regelnämnd* anser att lagförslaget att utnyttja den möjlighet som ges i artikel 15 i EU:s marknadskontrollförordning innebär en överimplementering som borde ha motiverats och analyserats närmare. *Svensk Handel* anser att det är viktigt att kravet på ersättning för kostnader förtydligas genom en ram för vilka moment en marknadskontrollmyndighet ska anses ha rätt att återkräva, för att det annars riskerar att bli väldigt kostsamt för en ekonomisk aktör.

Skälen för utkastets förslag: I produktlagarna finns det, som utredningen redogör för, i flera fall möjlighet för myndigheterna att ta ut en avgift för kontroll av om produkten uppfyller gällande krav i den harmoniserade unionslagstiftningen. I flera fall saknas det dock bestämmelser om avgift för kontroller. För att möjliggöra för marknadskontrollmyndigheterna att i framtiden kunna finansiera kontrollen av produkter bör det finnas en möjlighet för myndigheterna att, vid sidan av statlig finansiering, ta ut en avgift från ekonomiska aktörer.

EU:s medlemsstater har stor frihet när det gäller att fastställa vilka skatter och avgifter som ska tas ut. Enligt artikel 110 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) är det dock förbjudet att belägga varor från andra medlemsstater med högre avgifter än vad som gäller för liknande inhemska varor. De avgifter som tas ut i samband med marknadskontroll får därför inte, varken direkt eller indirekt, diskriminera varor från andra medlemsstater. Om avgifter tas ut i samband med marknadskontroll ska dessa avgifter därför ingå i ett allmänt system för inhemska avgifter som tillämpas systematiskt enligt samma villkor för både inhemska och importerade produkter (dom *Bresciani mot Amministrazione delle finanze dello Stato C-87/75*, EU:C:1976:18, punkt 11). Under förutsättning att samma avgift tas ut av såväl inhemska producenter som importörer finns det inte något som hindrar att en myndighets kostnader för kontroll av de produkter dessa sätter på marknaden finansieras genom uttag av en årlig avgift (dom *Dansk Denavit mot Landbrugsmministeriet C-29/87*, EU:C:1988:299, punkt 36). Det är även värt att framhålla att artikel 110 inte hindrar att en medlemsstat diskriminerar sina inhemska producenter genom att ta ut högre avgifter av dessa (dom *Peureux C-86/78*, EU:C:1979:64, punkt 32).

Flera remissinstanser uttrycker osäkerhet kring vilken verkan artikel 15 i EU:s marknadskontrollförordning är avsedd att ha och vilken effekt den får för uttaget av avgifter i Sverige, såväl årsavgifter som timtaxa. Flera remissinstanser framhåller vidare att det i praktiken kan vara svårt att särskilja marknadskontroll från annan tillsyn. I artikel 15 anges att medlemsstaterna får ge sina marknadskontrollmyndigheter rätt att från den relevanta ekonomiska aktören återkräva alla kostnader för sin verksamhet vid fall av bristande överensstämmelse. I artikel 15.2 anges att kostnaderna får inkludera kostnader för utförd provning, kostnader för att vidta vissa

åtgärder vid vägrad övergång till fri omsättning, kostnader för lagring och kostnader för verksamhet avseende produkter som inte överensstämmer med gällande krav och som undergår korrigerande åtgärder innan de övergår till fri omsättning eller släpps ut på marknaden. I skäl 49 anges att medlemsstaterna bör ha möjlighet att komplettera den offentliga finansieringen genom att från berörda ekonomiska aktörer återkräva de kostnader som uppstår vid marknadskontroll av produkter som befins vara icke överensstämmande.

Artikel 15 är fakultativ vilket innebär att den ger medlemsstaterna en möjlighet att införa eller behålla en reglering som innebär att marknadskontrollmyndigheterna får återkräva kostnader för sin verksamhet vid bristande överensstämmelse, samtidigt som artikeln inte innebär någon harmonisering på så sätt att den begränsar medlemsstaternas möjligheter att helt eller delvis finansiera marknadskontrollmyndigheternas verksamhet genom att ta ut avgifter från ekonomiska aktörer. En harmoniserande reglering med sådan innebörd hade inneburit ett betydande ingrepp i medlemsstaternas hittillsvarande rätt att själva bestämma över finansieringen av marknadskontrollverksamhet. En sådan reglering hade också ställt krav på ytterligare överväganden av EU-lagstiftaren, bland annat utifrån frågor om subsidiaritet, proportionalitet och kompetensfördelning. Vidare hade det nödvändiggjort ytterligare reglering i EU:s marknadskontrollförordning.

Artikel 15 i EU:s marknadskontrollförordning innebär således inte att avgifter för kontroll av produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I får tas ut endast vid bristande överensstämmelse. Det står däremot medlemsstaterna fritt att införa sådana begränsningar, med stöd i nationell rätt.

För att tillgodose att det finns förutsättningar att ta ut avgifter för kontrollen av samtliga produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning – såväl i fråga om årsavgifter, som timtaxa eller andra uttag av avgift för marknadskontroll – är det lämpligt att införa en generell reglering i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. Det bör i lagen anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till förordningen bör vara dynamisk så att framtida ändringar i förordningen kan få direkt genomslag i lagen.

Bemyndigandet gör det möjligt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om avgifter för kontroll av produkter uppfyller gällande krav i den harmoniserade unionslagstiftningen. Sådana föreskrifter kan avse skyldighet att betala en årsavgift för att finansiera marknadskontrollen eller skyldighet att betala en avgift för kostnader som uppkommer i samband med en kontroll. I dag finns en skyldighet för vissa aktörer att betala årsavgift för Kemikalieinspektionens tillsyn av kemiska produkter samt årsavgift eller timbaserad avgift för Läkemedelsverket tillsyn av kosmetiska produkter (6 kap. förordningen [1998:940] om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och Läkemedelsverkets föreskrifter [LVFS 2013:10] om

kosmetiska produkter). Bemyndigandet kan användas för att utforma liknande föreskrifter på marknadskontrollområdet.

Bemyndigandet kan även användas för att föreskriva att avgifter får tas ut endast om den kontrollerade produkten brister i överensstämmelse med kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. Bristande överensstämmelse definieras i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning. En sådan utformning av föreskrifter svarar mot att det i produktlagarna förekommer begränsningar som innebär att avgift endast får tas ut om produkten brister i överensstämmelse. Som ett exempel kan nämnas att det i 8 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning anges att en leverantör ska ersätta marknadskontrollmyndigheten för kostnader för granskning av handlingar samt för provtagning och undersökning av prov, om det vid kontrollen visar sig att produkten inte uppfyller kraven enligt EU:s däckmärkningsförordning.

I föreskrifter om avgifter som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer finns det utrymme att, som *Svensk Handel* efterlyser, sätta ramar och närmare specificera vilka avgifter som kan tas ut av ekonomiska aktörer för marknadskontroll. Föreskrifterna bör inte omfatta avgifter från andra än ekonomiska aktörer enligt definitionen i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I den mån produktlagarna innehåller avgiftsbestämmelser som motsvarar bemyndigandet bör dessa bestämmelser upphävas eller justeras för att undvika dubbelreglering. Om det finns särskilda bestämmelser (lex specialis) om avgifter för produktkontroll i unionslagstiftningen ska dessa tillämpas av marknadskontrollmyndigheterna. *Läkemedelsverket* och *Kemikalieinspektionen* lyfter fram att det i sektorslagstiftningen för medicintekniska produkter respektive för biocidprodukter finns sådana särskilda avgiftsbestämmelser.

I avsnitt 5 beskrivs den kontroll av produkter som kommunala myndigheter i dag utför. Det handlar om kontroll av kemiska produkter och varor, kosmetiska produkter, viss utomhusutrustning, vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner samt tobak och liknande produkter. Kontrollerna motsvarar rent praktiskt i vissa delar sådan marknadskontroll som avses i EU:s marknadskontrollförordning. För att göra det möjligt för kommunala myndigheter att ta ut avgifter för produktkontrollerna bör lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn även innehålla ett bemyndigande för kommunfullmäktige att meddela föreskrifter om avgifter. *SKR* anser att en möjlighet att ta ut avgifter inte är tillräcklig finansiering. I avsnitt 8 görs bedömningen att Sveriges kommuner bör tilldelas statliga medel för viss rapportering till statliga marknadskontrollmyndigheter.

För att lagstiftningen ska vara överskådlig bör vissa produktlagar som i dag innehåller avgiftsbestämmelser innehålla en upplysningsbestämmelse som hänvisar till bemyndigandena i lagen med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

4.9 Tystnadsplikt

Utkastets förslag: Produktlagarna samt miljöbalken ska innehålla bestämmelser om tystnadsplikt som innebär att den som har tagit befattningsmed ett ärende som gäller marknads kontroll inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Produktlagarna ska ange att i det allmänna verksamheten tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen.

Luftfartslagen ska innehålla en upplysning om att det i brottsbalken finns bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten.

Utkastets bedömning: Det behövs ingen upplysning om brottsbalkens bestämmelser i andra produktlagar än luftfartslagen.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med utkastets. Utredningen föreslår att bestämmelser om tystnadsplikt ska framgå i en sektorsövergripande lag och föreslår att det ska anges att den som utför marknads kontroll inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes. Utredningen föreslår att det i lagen även ska införas en upplysningsbestämmelse om att bestämmelser om straffansvar för överträdelse av tystnadsplikten finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Remissinstanserna lämnar inga synpunkter på utredningens förslag.

Skälen för utkastets förslag och bedömning: EU:s marknads kontrollförordning ger marknads kontrollmyndigheterna befogenhet att från ekonomiska aktörer kräva information och dokumentation om bland annat specifika produkter, leveranskedjor och distributionsnätets utformning. Inom ramen för en marknads kontrollmyndighets verksamhet kan det därmed förekomma uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat. Det kan även förekomma uppgifter om ekonomiska eller personliga förhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för marknads kontrollen.

Enligt 30 kap. 23 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller sekretess, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, för den beskrivna typen av uppgifter i en statlig myndighets verksamhet som består i bland annat tillsyn med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt. Sekretess gäller för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat endast om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Marknads kontroll är en form av tillsyn och 30 kap. 23 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen är tillämplig på sådan verksamhet. Bestämmelsen förutsätter att regeringen föreskriver om sekretess. Sådana föreskrifter finns i 9 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) och i bilagan till den förordningen.

Secretessbestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen innebär att tystnadsplikt gäller för personer som har fått kännedom om sekretessskyddade uppgifter genom att för det allmänna räkning delta i en myndighets verksamhet på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten, på grund av tjänsteplikt eller på annan liknande grund (2 kap. 1 §). Tystnadsplikten omfattar i många fall även konsulter eller

andra organ utanför den offentliga sektorn som marknadskontrollmyndigheterna anlitar för att utföra vissa kontroller eller andra uppgifter.

Vid marknadskontroll uppstår dock inte sällan situationer när uppgifter som kommer fram behöver hanteras av en vidare krets av personer än de som omfattas av denna reglering. Därför behövs det i dessa fall en särskild bestämmelse om tystnadsplikt.

Författningsreglerad tystnadsplikt, oavsett om den följer av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen eller av annan lag, utgör en inskränkning av yttrandefriheten enligt regeringsformen. Den som bryter mot tystnadsplikten kan dömas för brott mot tystnadsplikten enligt 20 kap. 3 § brottsbalken. Utkastet anser dock, till skillnad från utredningen, inte att detta behöver framgå av lagtexten. Eftersom luftfartslagen redan innehåller en upplysning om bestämmelser om ansvar för brott mot tystnadsplikt (13 kap. 8 §) lägger utkastet i det fallet till den nya bestämmelsen om tystnadsplikt vid befattning med marknadskontrollärende i uppräknningen av bestämmelser om tystnadsplikt.

I de produktlagar som genomför eller kompletterar unionsrättsakterna i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning finns det i flera fall särskilda bestämmelser om tystnadsplikt i ärenden som gäller marknadskontroll eller tillsyn (se till exempel 8 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och 11 kap. 65 § plan- och bygglagen). Bestämmelserna kan dock skilja sig åt i sin utformning och i vissa produktlagar saknas det bestämmelser om tystnadsplikt.

För att skyddet för de aktuella uppgifterna ska bli heltäckande och likartat är det nödvändigt att i följande lagar införa bestämmelser om tystnadsplikt i marknadskontrollverksamhet:

- miljöbalken
- arbetsmiljölagen
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätdon
- lagen om EG-gödselmedel
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner
- fordonslagen
- lagen om ekodesign
- luftfartslagen
- avgasreningslagen
- drivmedelslagen
- lagen om fritidsbåtar och vattenskotrar
- radioutrustningslagen
- elsäkerhetslagen.

Marknadskontroll är den verksamhet som bedrivs av och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna. För att det inte ska råda någon tvekan om att tystnadsplikten gäller även de som befattar sig med ett ärende som gäller marknadskontroll, till exempel den som i egenskap av extern tjänsteleverantör biträder marknadskontrollmyndigheten i dess

kontrollverksamhet, bör bestämmelsen om tystnadsplikt i sak motsvara innehållet i utredningens förslag, men däremot utformas något annorlunda. Bestämmelsen bör utformas på så sätt att det anges att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Att den föreslagna tystnadsplikten avgränsas med ett obehörighetsrekvisit innebär bland annat att uppgifter kan lämnas ut med samtycke, till marknadskontrollmyndigheten eller annars som en följd av en skyldighet i lag eller författning.

Utkastet anser att förslaget om tystnadsplikt är proportionerligt och även i övrigt uppfyller de krav som gäller för begränsningar i yttrandefriheten enligt regeringsformen och Europakonventionen.

Det bör också framgå av lagtexten att offentlighets- och sekretesslagen är tillämplig i det allmänna verksamhet. Det allmänna verksamhet innefattar till exempel den författningsreglerade verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

I plan- och bygglagen och lagen om EU-miljömärket finns det redan bestämmelser om tystnadsplikt som innehållsmässigt motsvarar den reglering som föreslås införas i de nämnda produktlagarna. Dessa bestämmelser i de två lagarna behöver inte ersättas men däremot justeras så att det är tydligt att de även är tillämpliga i den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övriga produktlagar behöver inte ändras eftersom de redan innehåller tillämpliga bestämmelser om tystnadsplikt.

4.10 Överklagande

Utkastets förslag: Det ska i följande produktlagar finnas bestämmelser om rätt att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut:

- arbetsmiljölagen
- lagen om märkning av skor
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätdon
- lagen om EG-gödselmedel
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om ekodesign
- lagen om ekodesign
- lagen om EU-miljömärket
- elsäkerhetslagen.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med utkastets. I utredningens förslag regleras möjligheten att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut i en sektorsövergripande lag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot utredningens förslag. De flesta remissinstanser har varit positiva till förslaget om reglering i en sektorsövergripande lag.

Skälen för utkastets förslag: I den mån en marknadskontrollmyndighets beslut innebär åligganden för en ekonomisk aktör följer det av allmänna förvaltningsrättsliga principer och förvaltningslagens allmänna regler om överklagande att sådana beslut får överklagas (se till exempel prop. 2010/11:65 s. 84 och propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017/18:178], s. 35–36). *Arbetsmiljöverket* anser att en marknadskontrollmyndighets besök i lokaler dit allmänheten har tillträde inte är en sådan ingripande åtgärd att den går att överklaga. I förarbetena till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning anges att överklagande kan ske av en marknadskontrollmyndighets beslut som grundar sig på befogenheter som anges i förordning (EG) nr 765/2008 och som innebär förpliktelser för ekonomiska aktörer (prop. 2017/18:51 s. 47). Det anges att sådana besluts överklagbarhet följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer och förvaltningslagens allmänna regler om överklagande. Den bedömning som tidigare gjorts är således att dessa beslut är överklagbara och det finns inte skäl att göra någon annan bedömning nu. Detta innebär att även en marknadskontrollmyndighets beslut att utöva befogenheten i artikel 14.4 e bör få överklagas.

Även om beslut av en marknadskontrollmyndighet får överklagas enligt förvaltningslagens regler bör det av tydlighetsskäl anges uttryckligen i produktlagarna, bland annat så att inte de befintliga överklagandebestämmelserna motsatsvis kan läsas som att sådana beslut inte går att överklaga. Även en marknadskontrollmyndighets beslut att införskaffa varuprover under dold identitet bör kunna överklagas. Det bör då vara möjligt att begära domstolens prövning av om det funnits förutsättningar för marknadskontrollmyndigheten att göra ett sådant införskaffande.

I vissa produktlagar saknas det tydliga bestämmelser om rätt att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut. Sådana bestämmelser bör finnas i följande lagar:

- arbetsmiljölagen
- lagen om elektromagnetisk kompatibilitet
- lagen om måttenheter, mätningar och mätdon
- lagen om EG-gödselmedel
- lagen om märkning av skor
- lagen om marknadsföring av kristallglas
- lagen om ekodesign
- lagen om EU-miljömärket
- elsäkerhetslagen.

Den nuvarande regleringen i dessa lagar varierar och utkastets förslag till har därför anpassats. I vissa produktlagar är det tillräckligt att anpassa den existerande överklagandebestämmelsen genom att uttryckligen ange att det är marknadskontrollmyndighetens beslut som får överklagas. I andra lagar har överklagandebestämmelsen kompletterats så att det uttryckligen anges att de beslut en marknadskontrollmyndighet fattar med stöd av befogenheterna i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning såväl som beslut om ett föreläggande om att förordningen ska följas får överklagas. I lagen om marknadsföring av kristallglas saknas det

överklagandebestämmelser. I lagen bör det därför införas en bestämmelse om överklagande av en marknadskontrollmyndighets beslut.

Härutöver görs vissa rent språkliga och redaktionella ändringar i de aktuella bestämmelserna i produktlagarna.

4.11 Följdändringar

Utkastets förslag: Hänvisningar i miljöbalken till bestämmelser om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 ska ändras så att de i stället avser EU:s marknadskontrollförordning. I lagen om tobak och liknande produkter, plan- och bygglagen samt produktsäkerhetslagen ska hänvisningen till bestämmelser om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 tas bort. I fordonslagen införas en bestämmelse som anger att lagen innehåller bestämmelser som kompletterar EU:s marknadskontrollförordning. I arbetsmiljölagen införas en bestämmelse som anger att lagen gäller marknadskontroll.

Förordning (EG) nr 765/2008 ska anges med dess nya titel i hänvisningar till bestämmelser om ackreditering eller CE-märkning. Ändringar införs i dessa fall därför i följande lagar:

- miljöbalken
- körkortslagen
- lagen om handel med ädelmetallarbeten
- fordonslagen
- järnvägslagen
- lagen om ekodesign
- plan- och bygglagen
- lagen om ackreditering och teknisk kontroll
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering
- lagen om offentlig upphandling
- lagen om upphandling inom försörjningssektorerna
- spellagen.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår inte någon ändring av titeln på förordning (EG) nr 765/2008 i körkortslagen, lagen om handel med ädelmetallarbeten, fordonslagen, järnvägslagen, lagen om ekodesign, plan- och bygglagen, lagen om ackreditering och teknisk kontroll, lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering, lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna eller spellagen. Utredningen föreslår inte att hänvisningen till förordning (EG) nr 765/2008 i produktsäkerhetslagen ska tas bort. Utredningen föreslår inte att upplysningsbestämmelsen i fordonslagen kompletteras. Utredningen föreslår inte en ändring av arbetsmiljölagens tillämpningsområde.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte några invändningar mot att hänvisningen till bestämmelser om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 i miljöbalken ändras så att den i stället avser EU:s

marknadskontrollförordning eller mot att hänvisningen till förordningen i lagen om tobak och liknande produkter tas bort. *Konsumentverket* anser att hänvisningen i produktsäkerhetslagen till förordning (EG) nr 765/2008 bör justeras så att den i stället avser EU:s marknadskontrollförordning.

Skälen för utkastets förslag

Anpassningar av upplysningsbestämmelser

I 26 kap. 30 § första stycket 1 miljöbalken hänvisas det till förordning (EG) nr 765/2008 och anges att det i den förordningen finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs. Dessa bestämmelser om kontroll i förordning (EG) nr 765/2008 togs bort den 16 juli 2021 och har ersatts av bestämmelser i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen i bestämmelsen till förordning (EG) nr 765/2008 bör därför justeras och det bör i stället anges att bestämmelser om kontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

I 7 kap. 16 § andra stycket lagen om tobak och liknande produkter anges att bestämmelser om marknadskontroll finns i förordning (EG) nr 765/2008. Denna upplysningsbestämmelse kan tas bort då utkastets förslag medför att det direkt av lagen framgår att Folkhälsomyndigheten ska vara marknadskontrollmyndighet enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I 27 § tredje stycket produktsäkerhetslagen anges att särskilda bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheterna att ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land finns i förordning (EG) nr 765/2008. De artiklar i förordning (EG) nr 765/2008 som reglerar införandet av produkter på unionsmarknaden har ersatts av artiklarna 25–28 i EU:s marknadskontrollförordning. Det följer av 4 kap. 19 § första stycket tullförordningen (2016:287) att Tullverket ska utföra de uppgifter som enligt artiklarna 25–28 i EU:s marknadskontrollförordning de myndigheter som ansvarar för kontroll av produkter som förs in på unionsmarknaden ska sköta. Det blir därmed missvisande att i produktsäkerhetslagen ange att särskilda bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheterna att ingripa mot farliga varor som förs in från tredje land finns i förordning (EG) nr 765/2008. Upplysningsbestämmelsen i 27 § tredje stycket produktsäkerhetslagen ska därför inte, så som *Konsumentverket* föreslår, justeras utan i stället tas bort.

I 1 kap. 1 § tredje stycket fordonslagen anges att lagen innehåller bestämmelser som kompletterar vissa unionsrättsakter. Utkastets förslag medför att fordonslagen tillförs bestämmelser som kompletterar EU:s marknadskontrollförordning och uppräknningen av vilka unionsrättsakter som kompletteras genom bestämmelser i lagen bör därför anpassas så att detta framgår.

I 1 kap. 2 § första stycket arbetsmiljölagen anges att lagen gäller varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. Utkastets förslag medför att arbetsmiljölagen tillförs bestämmelser om marknadskontroll och det ska därför införas en bestämmelse som anger att lagens tillämpningsområde även omfattar marknadskontroll.

I 1 kap. 26 § tredje stycket plan- och bygglagen innehåller en hänvisning till förordning (EG) nr 765/2008. Enligt bestämmelsen får en

tillsynsmyndighet vidta de åtgärder som följer av artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008 om en byggprodukt inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 6 § första stycket 2. Bestämmelsen avser produkter som omfattas av sektorsdirektiv. Detta gäller till exempel för hissar. Om en byggprodukt har CE-märkts trots att den inte överensstämmer med gällande krav för CE-märkning, finns i dag en möjlighet för tillsynsmyndigheten att förelägga den som omfattas av tillsynen att vidta vissa angivna åtgärder. I de fall en unionsrättsakt som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning uppställer krav på CE-märkning har en marknadskontrollmyndighet, i enlighet med utkastets förslag i avsnitt 4.1, befogenhet att vidta åtgärder när dessa krav inte följs. Det saknas därmed skäl att ersätta hänvisningen till artiklarna 19–21 i förordning (EG) nr 765/2008 med en hänvisning till motsvarande artiklar i EU:s marknadskontrollförordning.

Ändringar till följd av att förordning (EG) nr 765/2008 har ny titel

I följande lagar finns det hänvisningar till förordning (EG) nr 765/2008 som avser bestämmelser om ackreditering och CE-märkning:

- miljöbalken
- körkortslagen
- lagen om handel med ädelmetallarbeten
- fordonslagen
- produktsäkerhetslagen
- järnvägslagen
- lagen om ekodesign
- plan- och bygglagen
- lagen om ackreditering och teknisk kontroll
- lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering
- lagen om offentlig upphandling
- lagen om upphandling inom försörjningssektorerna
- spellagen.

Dessa bestämmelser har inte upphävts genom EU:s marknadskontrollförordning och hänvisningarna i dessa lagar bör därför endast ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

5 Kommunernas roll

Utkastets förslag: Det ska i lagen om tobak och liknande produkter och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner anges att regeringen får meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I lagen om tobak och liknande produkter ska det föreskrivas att kommunerna ska underrätta Folkhälsomyndigheten om

de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för myndighetens marknads kontroll. Det ska i miljöbalken anges att regeringen får meddela föreskrifter om motsvarande underrättelse-skyldighet till en marknads kontrollmyndighet.

Utkastets bedömning: Kommunala myndigheter bör inte utses till marknads kontrollmyndigheter enligt EU:s marknads kontrollförordning och myndigheterna bör fortsätta att bedriva kontroll av produkter i samma utsträckning som i dag.

Det bör på miljöbalkens område vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknads kontroll-myndighet om att kommunen även ska utföra andra uppgifter när den utför vissa uppgifter enligt EU:s marknads kontrollförordning.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer till stor del med utkastets förslag och bedömning. Utredningen föreslår att det i lagen om tobak och liknande produkter ska anges att kommuner inom sina ansvarsområden ska utföra vissa uppgifter som en marknads kontrollmyndighet har.

Remissinstanserna: *Sveriges Kommuner och Regioner* (SKR) avstyrker att kommuner ska utföra uppgifter som innebär marknads kontroll. SKR anser att hela marknads kontrollen bör läggas på statliga marknads kontrollmyndigheter. Utredningen har enligt SKR inte klargjort omfattningen av kommunernas uppdrag. Det skulle innebära praktiska svårigheter och administrativa problem om kommuner skulle tillämpa olika regler för den del av tillsynsuppdraget som utgör marknads kontroll. Det är enligt SKR oklart hur omfattande rapporteringen till marknads kontrollmyndigheten skulle bli, men nya krav på rapportering från samtliga kommuner framstår som mindre välbetänkt. *Stockholms kommun*, *Göteborgs kommun* och *Malmö kommun* anser att ansvarsfördelningen mellan marknads kontrollmyndigheterna och kommunerna, gränsdragningen av kommunernas tillsyns- respektive marknads kontrolluppgifter samt finansieringen av kommunernas marknads kontroll inte är tillräckligt utrett. Att olika myndigheter har olika befogenheter kan enligt Stockholms kommun framstå som otydligt för de ekonomiska aktörer som kontrolleras. Stockholms kommun har inget att erinra mot att enbart statliga myndigheter utses till marknads kontrollmyndigheter. Göteborgs kommun är positiv till att statliga myndigheter utses till marknads kontrollmyndigheter och att kommuner fortsatt ges möjlighet att utföra kontroller på lokal nivå. Malmö kommun anser att det är lämpligt att statliga myndigheter bär det huvudsakliga ansvaret för marknads kontroll och anser att det finns goda skäl att låta kommuner utföra delar av marknads kontrollen men efterfrågar en begränsning av vilken typ av uppgifter kommuner ska utföra. Malmö kommun instämmer i att kommunal marknads kontroll bör bedrivas med stöd av miljöbalkens tillsynsbestämmelser. *Örebro kommun* ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag men framhåller vikten av att statliga marknads kontrollmyndigheter kan ge kommunerna tillräcklig tillsynsvägledning. Örebro kommun anser att uppdelningen mellan statligt och kommunalt ansvar är otydlig. Örebro kommun är positiv till att kommunerna ska få samma befogenheter och sanktionsmöjligheter som

vid övrig tillsyn och anser att förslaget att marknadskontrollmyndigheter och kommuner ges olika verktyg är det mest rimliga. Förslaget om rapportering av tillsynen kommer enligt kommunen att innebära en ökad arbetsbörda.

Kemikalieinspektionen tillstyrker att det införs en bestämmelse om att kommuner som utför uppgifter som innebär marknadskontroll ska lämna upplysningar om kontrollen till statliga myndigheter. *Naturvårdsverket* och *Folkhälsomyndigheten* anser att det är oklart vilka kontrolluppgifter som kommunerna ska utföra och vilka upplysningar de ska lämna till statliga myndigheter. Folkhälsomyndigheten anser att gränsdragningen mellan statliga myndigheters och kommuners ansvar bör tydliggöras. Kommuner kan inte utföra vissa specifika uppgifter i EU:s marknadskontrollförordning inom tobakssektorn eftersom de bara utövar tillsyn över detaljister. Folkhälsomyndigheten avstyrker därför att kommuner inom ramen för sitt tillsynsansvar enligt lagen om tobak och liknande produkter ska utföra vissa uppgifter som innebär marknadskontroll. Folkhälsomyndigheten ifrågasätter även om alla Sveriges kommuner har förutsättningar för att utföra marknadskontroll på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Kommuner bör i stället bibehålla sin nuvarande roll vid tillsynen.

Svensk Handel, *Teknikföretagen* och *Statskontoret* tillstyrker att kommuner inte ska vara marknadskontrollmyndigheter men alljämt utföra uppgifter som innebär marknadskontroll i samband med sin ordinarie tillsyn. *Svensk Handel* anser samtidigt att ansvarsfördelningen mellan marknadskontrollmyndigheterna och kommunerna inte har tydliggjorts i tillräcklig omfattning. *Statskontoret* instämmer i att kommuner ska vara skyldiga att rapportera resultat av kontroller till ansvariga myndigheter, men lyfter fram vikten av att uppgiftslämningen inte blir mer omfattande än nödvändigt. *Småföretagarnas Riksförbund* anser att kommuner ska fortsätta utföra kontroller enligt sektorslagstiftningen men att rollen borde renodlas och att produktkontroll inte bör ses som en primär uppgift för kommuner. *MaskinLeverantörerna* efterfrågar en större tydlighet i fördelningen av ansvaret mellan marknadskontrollmyndighet och kommun samt vilken typ av tillsyn som kommuner ska kunna göra.

Skälen för utkastets förslag och bedömning

Vilken produktkontroll utför kommunerna i dag?

Kommunernas ansvar för kontroll av produkter regleras i respektive produktlag. Varje kommun bestämmer i dag själv hur och med vilken frekvens kontroller ska utföras och vilken avgift som ska tas ut för kontrollen.

I fråga om tillsynen av kemiska produkter och varor samt kosmetiska produkter framgår ansvarsfördelningen mellan statliga myndigheter och kommuner i miljötillsynsförordningen. På kemikalieområdet ansvarar kommuner för tillsyn i fråga om hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som hanteras av återförsäljare inom Sverige och för detaljhandelsledet när produkterna är köpta från svenska leverantörer (2 kap. 31 § 5 miljötillsynsförordningen). Kommunernas ansvarsområde skiljer sig från Kemikalieinspektionens genom att de utövar tillsyn över olika aktörer. Ansvarsfördelningen mellan

kommunerna och Kemikalieinspektionen är densamma oavsett om försäljning sker i fysiska butiker eller över internet. Det innebär att en kommun är ansvarig för tillsynen av exempelvis kemiska produkter hos en aktör med säte i kommunen som över internet vidareförsäljer produkter som har tillverkats av någon annan i Sverige eller som tidigare har importerats till Sverige av någon annan. Den del av tillsynen som enligt definition av marknads kontroll i den upphävda förordningen (EG) nr 765/2008 har utgjort marknads kontroll innefattar främst kontroller av klassificering, innehåll av förbjudna ämnen samt märkning av produkter.

När det gäller kosmetiska produkter är både Läkemiddelsverket och kommunerna tillsynsmyndigheter. Läkemiddelsverket ansvarar för tillsyn i fråga om kosmetiska produkter enligt förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter och är utpekad behörig myndighet enligt 2 kap. 23 § miljö tillsynsförordningen samt 9 § förordningen (2013:413) om kosmetiska produkter. Till skillnad från kemiska produkter, där det kommunala ansvaret inte täcker primärleverantörer, har dock kommuner ansvar för samtliga aktörers hantering av kosmetiska produkter. Kommunerna ska enligt 2 kap. 34 § miljö tillsynsförordningen därutöver utföra vissa tillsynsuppgifter som enligt förordningen om kosmetiska produkter ska utföras av en behörig myndighet. Läkemiddelsverkets praktiska tillsyn riktar sig mot tillverkare och importörer inklusive analyser av produkter och biverkningar medan kommunerna bedriver tillsyn i efterföljande led.

När kommuner utövar tillsyn av kemiska produkter och varor samt kosmetiska produkter har de, med stöd av bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken, bland annat befogenhet att vid vite besluta om förelägganden för att miljöbalkens bestämmelser ska följas och att förelägga bland annat näringsidkare att lämna uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Om det är nödvändigt för att skydda människors hälsa eller miljön får kommuner köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet (testköp). Kommuner har rätt till tillträde till exempelvis fastigheter och byggnader för att utföra undersökningar och andra åtgärder (28 kap. miljöbalken). Tillträde till bostäder får dock bara ske i den utsträckning det behövs för att förebygga eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Kommuner får begära hjälp av Polismyndigheten för att få tillträde. En kommun får bestämma att dess tillsynsbeslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Transportstyrelsen ansvarar för den centrala tillsynen när det gäller buller från viss utomhusutrustning och avgaskrav för vissa förbränningsmotor drivna mobila maskiner. För samma produkter utövar den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet den lokala tillsynen i varje kommun (9 § förordningen [2001:1084] om buller från viss utomhusutrustning och 8 § förordningen [1998:1709] om avgaskrav för vissa förbränningsmotor drivna mobila maskiner). Kommunerna ansvarar för tillsyn gentemot lokala försäljningsställen och kontrollerar bland annat märkning av produkter. Kommunerna får enligt lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner meddela de förelägganden eller förbud som behövs i ett enskilt fall, även vid vite. Kommunerna får vidare bland annat begära upplysningar, handlingar, produktprover samt utföra de undersökningar som behövs för tillsynen.

I fråga om tobak och liknande produkter har Folkhälsomyndigheten och kommunerna tillsynsansvar över samma produkter och delvis över samma tillsynsområde. Det som skiljer är tillsynsobjekten. Folkhälsomyndigheten ansvarar för tillsyn över tillverkare, importörer och partihandel medan kommunerna har tillsynsansvar över detaljhandel. Kommunerna ansvarar bland annat för att kontrollera att tobaksprodukter som tillhandahålls konsumenterna i butiker är försedda med korrekt märkning. Kommunernas befogenheter framgår av 7 kap. lagen om tobak och liknande produkter. Kommuner får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen ska följas, även förenat med vite. Kommuner har bland annat rätt att begära de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen.

Kommunala myndigheter bör inte utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning

Enligt definitionen i artikel 3.4 i EU:s marknadskontrollförordning är marknadskontrollmyndighet en myndighet som av en medlemsstat enligt artikel 10 utses som ansvarig för att utföra marknadskontroll inom den medlemsstatens territorium. Marknadskontroll är, enligt definitionen i artikel 3.3 i förordningen, den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

För att en myndighet i en medlemsstat ska få status av en marknadskontrollmyndighet krävs alltså att myndigheten formellt utses till marknadskontrollmyndighet av medlemsstaten.

En marknadskontrollmyndighet ska säkerställa en effektiv marknadskontroll inom sitt ansvarsområde. Det åligger vidare bland annat en marknadskontrollmyndighet att delta i kommissionens arbetsgrupper för administrativt samarbete, att kommunicera med marknadskontrollmyndigheter i andra medlemsstater genom det gemensamma informations- och kommunikationssystemet samt att delta i gränsöverskridande samarbete. Om Europeiska kommissionen utnyttjar befogenheten att besluta genomförandeakter som innehåller villkor för kontroller och hur ofta kontroller ska utföras åligger det marknadskontrollmyndigheterna att se till att kraven i genomförandeakten uppfylls.

En marknadskontrollmyndighet har ett omfattande och övergripande ansvar för marknadskontrollen och det ansvaret bör endast åligga en myndighet inom varje behörighetsområde. Detta innebär att endast statliga myndigheter bör utses till marknadskontrollmyndigheter. De statliga myndigheterna får därigenom ett ansvar för marknadskontrollen av samtliga produkter i alla led inom sina ansvarsområden.

Enligt artikel 14.3 i EU:s marknadskontrollförordning kan medlemsstaterna föreskriva att marknadskontrollmyndigheterna ska utöva sina befogenheter med hjälp av andra myndigheter, vilka exempelvis kan vara kommunala nämnder.

Som utredningen och också flera remissinstanser för fram finns det stora fördelar med den produktkontroll på lokal nivå som i dag bedrivs i

Sveriges kommuner. Kommunerna har en god lokalkännedom vilket är en fördel vid kontroll av produkter som tillhandahålls på marknaden inom kommunens gränser. Den geografiska närheten mellan de kommunala nämnderna och de ekonomiska aktörer som ska kontrolleras kan vidare ge mervärden i form av ökad service till företag och en möjlighet till snabbt agerande vid klagomål från allmänheten. För att marknadskontrollen ska vara effektiv i alla led i distributionskedjan bör kommunerna därför även fortsättningsvis bära ett ansvar för att kontrollera produkter som tillhandahålls inom kommunen.

Vad ska kommunerna göra inom ramen för marknadskontrollen?

Utredningen föreslår att kommuner ska utföra vissa uppgifter som innebär marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Utredningen föreslår exempelvis att det i lagen om tobak och liknande produkter ska anges att kommuner inom sina ansvarsområden ska utföra de uppgifter som en marknadskontrollmyndighet har enligt artiklarna 11.1 a, 11.1 b, 11.2 och 11.3 i förordningen. SKR och flera andra remissinstanser är positiva till att endast statliga myndigheter utses till marknadskontrollmyndigheter, men lyfter fram att utredningens förslag innebär oklarheter i fråga om omfattningen av kommunernas uppdrag, ansvarsfördelningen och vilka kontrolluppgifter som kommunerna ska utföra.

I detta utkast görs bedömningen, i likhet med utredningen, att även kommuner bör kunna få ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, men detta utan att utses till marknadskontrollmyndigheter. En sådan reglering kan lämpligen tas in på förordningsnivå för de aktuella produkterna. Därför bör det införas ett bemyndigande i lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner samt lagen om tobak och liknande produkter för regeringen att meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I miljöbalken finns redan en reglering som möjliggör beskrivna bestämmelser på förordningsnivå.

Vid produktkontroll på miljöbalkens område bör även omfattningen av kommunernas kontrollansvar klargöras på förordningsnivå, det vill säga vilka uppgifter som kommunerna ska utföra. På förordningsnivå kan det regleras att kommunernas uppgifter begränsas till kontroll av endast vissa ekonomiska aktörer och vissa produktkrav, till exempel kontroll i distributionsledet av märkning på kemiska produkter, kosmetiska produkter och förpackningar, information och sådan förekomst av förbjudna beståndsdelar som kan konstateras utifrån redovisat produktinnehåll. Kommunernas ansvar för den kontrollen blir då delad med marknadskontrollmyndigheterna eftersom dessa har det övergripande ansvaret för kontrollen av samtliga produkter i alla led inom sina ansvarsområden.

För att kommunerna ska ha samma befogenheter som de har i dag bör det i miljöbalken och lagen om åtgärder mot buller anges att befogenheterna vid marknadskontroll ges till de myndigheter som utför uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning. Befogenheten att vidta

åtgärder mot onlinegränssnitt bör dock i dessa lagar endast tillkomma en marknadskontrollmyndighet.

På tobaksområdet framgår omfattningen av kommunernas kontrollansvar av befintliga bestämmelser i 7 kap. lagen om tobak och liknande produkter. Kommunernas uppgifter kan utföras inom ramen för befintliga befogenheter. Skulle det framkomma att kommunerna behöver ytterligare befogenheter kan det finnas anledning att återkomma i frågan. Genom den nu föreslagna ordningen kan de oklarheter som SKR och flera andra remissinstanser befarar undvikas.

Enligt artikel 9.1 i EU:s marknadskontrollförordning får marknadskontrollmyndigheter komma överens med bland annat andra relevanta myndigheter för att utföra gemensamma aktiviteter som syftar till att främja överensstämmelse med gällande krav. Vissa kommuner, framförallt i storstadsregionerna, bedriver en omfattande produktkontroll i dag och har en stor kompetens på området. Den kompetensen bör tillvaratas för ett effektivt resursutnyttjande. Det bör därför, på miljöbalkens område, vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att utföra även andra uppgifter när den utför vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, under förutsättning att marknadskontrollmyndigheten anser att detta är lämpligt. En sådan överenskommelse bör till exempel kunna ske inom ramen för ett projekt, för en begränsad tid eller avse en särskild aktör. Förutsättningarna för sådana överenskommelser bör regleras på förordningsnivå.

Samarbete mellan kommuner och marknadskontrollmyndigheterna

Även när de statliga marknadskontrollmyndigheterna får ett ansvar för den samlade marknadskontrollen i Sverige bör de, på samma sätt som i dag, samarbeta med kommunerna och dra nytta av den produktkontroll som kommunerna utför, för en effektiv resursanvändning och ett utnyttjande av kommunernas utarbetade kontakter med lokala ekonomiska aktörer.

I dag förekommer regelbundna kontakter mellan kommuner och statliga marknadskontrollmyndigheter, till exempel inom ramen för tillsynsvägledningen på miljöområdet. Eftersom de statliga marknadskontrollmyndigheterna ska ansvara för marknadskontroll i alla led, inklusive på den kommunala nivån, är det viktigt – bland annat för ett effektivt resursutnyttjande, och för att marknadskontrollmyndigheterna ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning – att kommunerna även fortsättningsvis har täta kontakter med de statliga marknadskontrollmyndigheterna. Som ett komplement till de beskrivna kontakterna bör det finnas bestämmelser som innebär att kommuner ska vara skyldiga att rapportera till en marknadskontrollmyndighet sådana uppgifter om utförd kontroll som har betydelse för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Marknadskontrollmyndigheterna behöver få information om den kontroll som har bedrivits i kommunerna för att kunna bedöma om marknadskontrollen är effektiv i hela landet. På miljöområdet kan rapporteringsskyldigheten till exempel fullgöras genom att kommunen till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten lämnar in den utvärdering av kontrollverksamheten som ska göras årligen enligt 1 kap 12 §

miljötillsynsförordningen. Därutöver behöver marknadskontrollmyndigheterna få information om farliga produkter som kan påkalla ingripande på nationell nivå eller inom EU samt förhållanden som har uppmärksammats av en kommun och som bör lyftas på en mer övergripande nivå, till exempel i marknadskontrollrådet.

Det bör därför, i linje med vad bland annat *Kemikalieinspektionen* förordar, i miljöbalken, lagen om tobak om liknande produkter och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner finnas bestämmelser som innebär att kommuner ska vara skyldiga att rapportera till en marknadskontrollmyndighet sådana uppgifter om utförd produktkontroll som kan ha betydelse för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna fullgöra sina skyldigheter. *Statskontoret* lyfter fram att uppgiftslämningen inte bör bli mer omfattande än nödvändigt. Utkastet instämmer i detta. Det är, som *Örebro kommun* är inne på, lämpligt att den ansvariga statliga marknadskontrollmyndigheten klargör innebörden av rapporteringsskyldigheten inom ramen för sin tillsynsvägledning. På så sätt kan det undvikas att arbetsbördan för kommunerna ökar i större omfattning än nödvändigt.

6 Marknadskontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde

6.1 Marknadskontrollmyndigheterna ska ges befogenheter genom befintliga bestämmelser i miljöbalken

Utkastets förslag: Befintliga bestämmelser i miljöbalken om tillsynsmyndigheters befogenheter, tillsynsvägledning, samarbete mellan tillsynsmyndigheter och miljöskaktionsavgifter ska tillämpas vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

En marknadskontrollmyndighet på miljöområdet ska även ha befogenhet att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning. Befogenheten ska inte gälla för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd. När ändrade förhållanden ger anledning till det ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd avseende ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Utredningens förslag: Utredningen föreslår att befogenheterna för marknadskontrollmyndigheterna ska framgå i en sektorsövergripande lag och lämnar därför inget förslag om reglering genom att använda befintliga bestämmelser i miljöbalken. Utredningen föreslår att det i den sektorsövergripande lagen ska föras in en bestämmelse som ger möjlighet att överklaga beslut enligt lagen som kan strida mot EU:s miljölagstiftning.

Remissinstanserna har inte berört frågan om reglering genom befintliga bestämmelser i miljöbalken. Remissinstanserna lämnar inga synpunkter på förslaget om överklaganderätt för miljöorganisationer.

Skälen för utkastets förslag

Tillämpningsområdet för befintliga bestämmelser i 26, 28 och 30 kap. miljöbalken bör utökas

Miljöbalken innehåller en utförlig reglering av tillsynsmyndigheternas verksamhet och befogenheter. Flertalet bestämmelser i 26 kap. miljöbalken är i dag tillämpliga vid marknadskontroll som görs i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93. Detsamma gäller 28 kap. 1 § miljöbalken. Den lagstiftningsteknik som har valts för att komplettera förordning (EG) nr 765/2008 innebär att tillämpningsområdet för ett antal paragrafer i 26 kap. miljöbalken utvidgas till att gälla även när myndigheter utför marknadskontroll i enlighet med den förordningen. Samma teknik har använts för att komplettera Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (EU:s kontrollförordning).

Bestämmelserna genom vilken denna lagstiftningsteknik har valts trädde i kraft den 1 augusti 2020 (se propositionen Förbättrad tillsyn på miljöområdet [prop. 2019/20:137]). Den lagstiftningsteknik som således nyligen har etablerats i miljöbalken bör användas även för att tilldela marknadskontrollmyndigheter de befogenheter som anges i artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning, trots att det innebär ett avsteg från den generella lagstiftningsteknik som används i detta lagstiftningsärende.

Genom den valda metoden integreras bestämmelserna om marknadskontrollmyndigheternas verksamhet i största möjliga mån med befintliga bestämmelser om tillsynsverksamhet i miljöbalken, vilket kan underlätta arbetet för de tillämpande myndigheterna. Det bör framhållas att rättspraxis från EU-domstolen om hur EU:s marknadskontrollförordning ska tolkas och tillämpas, exempelvis befogenheterna enligt artikel 14.4 i förordningen, får direkt betydelse för hur de svenska marknadskontrollmyndigheterna ska använda de befogenheter i miljöbalken som, enligt vad som anförs närmare i det följande, motsvarar befogenheterna i artikeln.

De kompletterande nationella bestämmelserna inom miljöbalkens tillämpningsområde som nu föreslås innebär fastställande av sanktioner för överträdelse av förordningen samt att vissa bestämmelser i miljöbalken som ger tillsynsmyndigheterna befogenheter och skyldigheter vid tillsyn enligt miljöbalken utvidgas till att gälla även vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningarna bör vara dynamiska.

I lagstiftningsärendet i övrigt har hänvisningar till artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning i produktlagarna gjorts statiska, vilket beror på att bestämmelserna har utformats på så sätt att befogenheterna ska tillämpas i överensstämmelse med vad som anges i respektive punkt i artikel 14.4 (se avsnitt 4.1). Bestämmelserna som ger myndigheterna befogenheter är i miljöbalken självständiga och får således inte sitt materiella innehåll genom hänvisningar till artikel 14 i förordningen. Det innebär att om det materiella innehållet i artikel 14 ändras behöver lagstiftaren överväga om det finns behov av att ändra de kompletterande bestämmelserna i miljöbalken. Mot den bakgrunden bör hänvisningarna i miljöbalken till EU:s marknadskontrollförordning göras dynamiska.

Som anges i avsnitt 4.1 finns det bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter som har företräde framför bestämmelserna i EU:s marknadskontrollförordning och därmed även de kompletterande bestämmelserna i miljöbalken. Att en marknadskontrollmyndighet ska använda bestämmelser i EU:s förordning om kosmetiska produkter i stället för en bestämmelse i EU:s marknadskontrollförordning framgår av artikel 2.1 i EU:s marknadskontrollförordning och principen om *lex specialis*.

Befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter av ekonomiska aktörer

Den befogenhet som ska tilldelas medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter enligt artikel 14.4 a i EU:s marknadskontrollförordning är befogenheten att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen.

I 26 kap. 21 § miljöbalken ges tillsynsmyndigheter en befogenhet att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i balken, i föreskrifter som meddelats med stöd av balken att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Termen handling i 26 kap. 21 § miljöbalken har samma innebörd som i 2 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen. Det

centrala för en handling är att den har ett, på något slags medium, fixerat betydelseinnehåll (Bohlin, Offentlighetsprincipen, 2007, s. 39). Fokus ligger alltså på betydelseinnehållet och inte på bäraren av detta. Regeringsrätten har uttryckt saken så att man har att göra med en handling så snart det är fråga om ”en form för att lagra och bevara upplysningar” (RÅ 1971 ref. 15).

Befogenheten i 26 kap. 21 § miljöbalken är bred och är endast begränsad på så sätt att uppgifterna och handlingarna ska vara av betydelse för tillsynen. Bestämmelsen rymmer de befogenheter som ska tilldelas myndigheter enligt artikel 14.4 a, b och c.

Tillämpningsområdet för bestämmelsen i 26 kap. 21 § miljöbalken bör utvidgas så att den gäller vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Oanmälda inspektioner och tillträde till lokaler, mark eller transportmedel

Enligt artikel 14.4 d i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Enligt artikel 14.4 e ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke.

I 28 kap. 1 § miljöbalken regleras rätten för en myndighet eller den som på myndighetens uppdrag utför ett arbete att få tillträde till fastigheter byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra undersökningar och andra åtgärder för att fullgöra sina uppgifter enligt balken eller EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. Bestämmelsen är generellt utformad och förhindrar inte oanmälda besök. Av förarbetena framgår att avsikten är att tillträde i första hand ska ske efter överenskommelse med ägaren eller innehavaren men i den mån en effektiv tillsyn förutsätter oanmälda inspektionsbesök ska sådana kunna ske (propositionen Miljöbalk [prop. 1997/98:45], del 2 s. 293).

Bestämmelsen i 28 kap. 1 § miljöbalken rymmer de befogenheter som ska tilldelas marknadskontrollmyndigheterna enligt artikel 14.4 d och e. Bestämmelsens tillämpningsområde bör utvidgas så att den även gäller vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. En konsekvens av detta är att en marknadskontrollmyndighet, som en sista utväg, kan begära polishjälp med stöd av 28 kap. 8 § miljöbalken för att få tillträde till en fastighet eller lokal.

Befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ

Enligt artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning ska en marknadskontrollmyndighet ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I 26 kap. 1 § miljöbalken förklaras innebörden av ordet tillsyn. Med tillsyn avses bland annat att tillsynsmyndigheter på eget initiativ eller efter anmälan ska kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs. Tillsyn innefattar

således en skyldighet för myndigheterna att vidta åtgärder på eget initiativ eller efter en anmälan från allmänheten. Orden ”efter anmälan” infördes i 26 kap. 1 § miljöbalken för att genomföra kraven i artikel 9.3 i FN:s konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, den så kallade Århuskonventionen (se propositionen Århuskonventionen [prop. 2004/05:65]). Tillsynsmyndighetens skyldighet att agera är ett viktigt led i det svenska system som byggts upp för att allmänheten och enskilda ska kunna få myndigheters handlande och underlåtenheter att handla granskade av oberoende organ. Motsvarande skyldighet bör gälla när myndigheter bedriver marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförfordning. Det bör framgå av lagtexten.

Befogenheter för att få bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk

Enligt artikel 14.4 g i EU:s marknads kontrollförfordning ska marknads kontrollmyndigheterna ha befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att marknads kontrollmyndigheterna ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § miljöbalken besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att balken, föreskrifter, domar, andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt EU-förfordningar inom balkens tillämpningsområde ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Ett beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite (26 kap. 14 § miljöbalken). Om föreläggandet inte följs kan tillsynsmyndigheten ansöka om verkställighet hos Kronofogdemyndigheten (26 kap. 17 § miljöbalken). I stället för att begära verkställighet får tillsynsmyndigheten enligt 26 kap. 18 § miljöbalken besluta om att vidta rättelse på den felandes bekostnad.

Bestämmelserna i 26 kap. 9, 14, 17 och 18 §§ miljöbalken rymmer de befogenheter som ska tilldelas marknads kontrollmyndigheterna enligt artikel 14.4 g och h i EU:s marknads kontrollförfordning. Tillämpningsområdet för bestämmelserna bör utvidgas så att de gäller även vid marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförfordning.

Befogenhet att fastställa påföljder

Medlemsstaterna ska enligt artikel 14.4 i EU:s marknads kontrollförfordning tilldela marknads kontrollmyndigheterna en befogenhet att fastställa påföljder i enlighet med artikel 41 i förfordningen.

Befintliga sanktioner vid överträdelser av den EU-lagstiftning som omfattas av EU:s marknads kontrollförfordning omfattar straff i enlighet med bestämmelser i 29 kap. miljöbalken och miljö sanktionsavgifter enligt 30 kap. miljöbalken.

En tillsynsmyndighet har enligt 30 kap. 3 § miljöbalken befogenhet att besluta om miljöstraffsavgifter. Om det finns misstanke om brott är tillsynsmyndigheterna skyldiga att anmäla överträdelser till polis eller åklagare (26 kap. 2 § miljöbalken).

Marknadskontrollmyndigheter som bedriver marknadskontroll bör även fortsättningsvis ha befogenhet att påföra miljöstraffsavgift. Detsamma bör gälla behöriga myndigheter som bedriver kontroll enligt EU:s kontrollförordning. Detta bör förtydligas i lagen.

Införskaffande av varuprover

I artikel 14.4 j i EU:s marknadskontrollförordning anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Tillsynsmyndigheterna har enligt 26 kap. 28 § miljöbalken en rätt att köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet i syfte att kontrollera att de uppfyller gällande krav, så kallat testköp. Näringsidkaren ska underrättas om köpet och om resultatet av det så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar sin betydelse.

En myndighet som använder sig av att rätten att göra ett testköp måste följa allmänna principer vid myndighetsutövning, det vill säga ändamålsprincipen, behovsprincipen och proportionalitetsprincipen. Det innebär att ett testköp bara får göras i det syfte som har motiverat den lagstiftning som ligger till grund för åtgärden, det vill säga att skydda människors hälsa och miljön, om det finns ett påtagligt behov av åtgärden och om det bedöms att det inte är möjligt att nå det avsedda resultatet med andra mindre ingripande åtgärder (prop. 2019/20:137 s. 63).

Bestämmelsen om testköp i 26 kap. 28 § miljöbalken bör utvidgas till att gälla även vid marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Begränsning av onlinegränssnitt

Enligt artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning ska marknadskontrollmyndigheterna ha befogenhet att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas för användarna eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas. Marknadskontrollmyndigheten får endast använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Motsvarande befogenhet saknas i miljöbalken i dag.

Det behöver införas en ny bestämmelse i miljöbalken som ger en marknadskontrollmyndighet rätt att vidta sådana åtgärder som avses i artikel 14.4 k. Som framgår av avsnitt 4.1 ovan ska befogenheten att begränsa onlinegränssnitt utövas med försiktighet.

De skäl som i avsnitt 4.1 anförs för att befogenheten inte bör gälla för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd gör sig gällande även på miljöbalkens område. En bestämmelse av sådan innebörd bör därför införas i miljöbalken. De skäl som anförs i det avsnittet för att, när ändrade förhållanden ger anledning till det, marknadskontrollmyndigheten ska besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd avseende ett onlinegränssnitt

inte längre ska gälla motiverar även en motsvarande bestämmelse i miljöbalken.

Miljöorganisationers överklaganderätt

Utredningen har föreslagit att miljöorganisationer ska ges möjlighet att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut enligt den av utredningen föreslagna sektorsövergripande lagen som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde. Ingen remissinstans har kommenterat förslaget särskilt. Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Kommunernas roll vid produktkontroll enligt miljöbalken

I avsnitt 5 gör utkastet bedömningen att kommunala myndigheter inte bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning men att de bör utföra vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning. I det avsnittet redogörs närmare för vilken produktkontroll kommunerna utför i dag, bland annat inom miljöbalkens tillämpningsområde. Vidare görs bedömningen att kommunernas produktkontroll bör begränsas till kontroll i distributionsledet av att produkter uppfyller kraven i unionslagstiftningen i fråga om märkning, information och sådan förekomst av förbjudna beståndsdelar som kan konstateras utifrån redovisat produktinnehåll. I miljötillsynsförordningen bör det klargöras att kommunerna har ansvaret för att kontrollera produkter som tillhandahålls av distributörer inom kommunen samt vilka krav det är som ska kontrolleras.

För att kommunerna ska kunna säkerställa att det sker en effektiv marknadskontroll inom sina ansvarsområden behöver de ha samma befogenheter som de har tillgång till i dag vid tillsyn enligt miljöbalken. Utkastets förslag är att befogenheterna i 26 kap. miljöbalken görs tillämpliga vid marknadskontroll, vilket innebär att de även gäller för myndigheter som inte är marknadskontrollmyndigheter men som har ett ansvar för att bedriva marknadskontroll. Befogenheten att vidta åtgärder mot onlinegränssnitt bör dock endast ges till marknadskontrollmyndighet.

6.2 Ändring av en straffbestämmelse i 29 kap. miljöbalken

Utkastets förslag: Den som med uppsåt eller av oaktsamhet lämnar en oriktig uppgift som från miljö- eller hälsoskyddssynpunkt har betydelse för en myndighets kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning ska dömas för försvårande av miljökontroll till böter eller fängelse i högst två år.

Utredningens förslag: Utredningen lämnar inget förslag angående regleringen om försvårande av miljökontroll.

Remissinstanserna har inte berört frågan om försvårande av miljökontroll.

Skälen för utkastets förslag: EU:s marknadskontrollförordning ålägger medlemsstaterna att fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i förordningen och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas.

Straffbestämmelsen i 29 kap. 5 § miljöbalken kriminaliserar lämnandet av oriktig uppgift i en ansökan, anmälan eller annan handling som ska ges in till en myndighet enligt bland annat artikel 15 i EU:s kontrollförordning eller artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008.

Som framgår av jämförelsetabellen i bilaga III till EU:s marknadskontrollförordning motsvarar artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008, i relevanta delar, artikel 14.4 a och b i EU:s marknadskontrollförordning. Att lämna oriktiga uppgifter enligt dessa artiklar bör kunna bestraffas på samma sätt som lämnande av oriktiga uppgifter enligt den numera upphävda artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008. Det rör sig således om en följdändring, föranledd av att artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008 har upphävts och ersatts av bestämmelser i EU:s marknadskontrollförordning.

Den nuvarande hänvisningen till förordning (EG) nr 765/2008 är dynamisk. En dynamisk hänvisningsteknik innebär en tillräcklig avgränsning av bestämmelsens räckvidd eftersom den kombineras med en ram inom vilket det straffbara området anges. Det saknas därför skäl för att nu göra hänvisningen statisk.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Utkastets förslag: De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 2 juli 2022.

I lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter ska det införas en bestämmelse om att bestämmelserna om marknadskontroll ska tillämpas för sådana medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som den upphävda lagen om medicintekniska produkter fortfarande gäller för.

Utkastets bedömning: Utöver i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter finns det inte behov av några övergångsbestämmelser.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med utkastets. Utredningen föreslår en sektorsövergripande lag som ska ersätta bestämmelser om marknadskontroll och sanktionsbestämmelser i produktlagarna. Utredningen föreslår att den nya lagen och lagändringarna ska träda i kraft den 16 juli 2021. Utredningen föreslår vidare att det ska införas övergångsbestämmelser i vissa av produktlagarna för överträdelser som har skett före ikraftträdandet. Utredningen bedömer att det inte finns behov av några övergångsbestämmelser i övrigt.

Remissinstanserna har inga invändningar mot förslaget och bedömningen.

Skälen för utkastets förslag och bedömning: De lagändringar som föreslås är huvudsakligen anpassningar och följdändringar med anledning av att EU:s marknadskontrollförordning ska genomföras. Eftersom förordningen skulle ha börjat tillämpas i sin helhet från och med den 16 juli 2021 bör de lagbestämmelser som kompletterar förordningen träda i kraft snarast möjligt. I enstaka fall beror föreslagna lagändringar på att vissa artiklar i förordning (EG) nr 765/2008 har upphört att gälla.

Enligt punkt 4 b i övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter gäller den upphävda lagen (1993:589) om medicintekniska produkter alltiämt för medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022, med vissa närmare angivna undantag. Även enligt punkt 11 i nu nämnda övergångsbestämmelser ska den upphävda lagen gälla. I punkt 19 anges att bestämmelserna om tillsyn, straff, förverkande, tystnadsplikt och avgifter i den upphävda lagen ska fortsätta att gälla i de avseenden och så länge som bestämmelser i den lagen ska tillämpas.

De nu föreslagna bestämmelserna om marknadskontroll bör vara tillämpliga vid marknadskontroll av sådana medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik för vilka den upphävda lagen enligt övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter fortfarande ska tillämpas. Det behövs en kompletterande bestämmelse av sådan innebörd.

Till skillnad från utredningens förslag innehåller utkastet till lagrådsremiss inte några bestämmelser som påverkar befintliga bestämmelser om sanktioner för överträdelse av den unionslagstiftning som produktlagarna genomför eller kompletterar. Beslut om åtgärder som har fattats med stöd av artikel 19.1 andra stycket i förordning (EG) nr 765/2008 gäller även efter att de föreslagna lagändringarna träder i kraft. Det finns därför i övrigt inget behov av övergångsbestämmelser i produktlagarna.

8 Konsekvenser

Utkastets bedömning: De föreslagna lagändringarna innebär framför allt att marknadskontrollmyndigheterna får utökade befogenheter för att kontrollera att produkter som tillhandahålls på EU:s inre marknad uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller miljökrav.

Förslagen att regeringen ska få meddela föreskrifter om uppgifter för kommunerna när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning och att kommunala myndigheter ska vara skyldiga att rapportera vissa uppgifter till marknadskontrollmyndigheterna bedöms innebära ett ingrepp i den kommunala självstyrelsen. Rapporteringsskyldigheten bedöms innebära ökade kostnader för kommunerna. Dessa ökade kostnader bör finansieras genom statliga medel.

De merkostnader som kan uppstå för statliga marknadskontrollmyndigheter som får ett större ansvar för marknadskontroll kan finansieras inom befintliga budgetramar eller genom avgiftsuttag.

Förslagen bedöms inte ge några nämnvärda negativa ekonomiska eller andra konsekvenser för företagen.

Förslagen medför att Polismyndigheten och domstolarna kan få en något ökad arbetsbörda. Eventuella kostnadsökningar bedöms rymmas inom befintliga anslagsramar.

Utredningens bedömning överensstämmer delvis med utkastets. Utredningen bedömer bland annat att marknadskontrollmyndigheterna kommer att ha behov av ökade anslag för att kunna uppfylla sitt ansvar enligt förordningen.

Remissinstanserna: *Kemikalieinspektionen* påtalar att myndigheten kommer att få ett betydande merarbete med att rapportera åtgärder som kommuner vidtagit eller avser att vidta på kemikalieområdet och att det bör anslås ytterligare medel för detta behov. *Läkemedelsverket* framhåller att utredningens förslag avseende kommuners uppgiftsskyldighet i förhållande till ansvariga marknadskontrollmyndigheter kan innebära att det kommer att behövas ökade resurser för att hantera och utvärdera den information som kommunerna förväntas skicka till Läkemedelsverket. *Örebro kommun* anför att förslaget om rapportering av tillsynen kommer att innebära en ökad arbetsbörda.

Skälen för utkastets bedömning

Förslagets innebörd

I utkastet föreslås nya bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar som genomför och kompletterar bestämmelser i EU:s produktlagstiftning. Det föreslås även ändringar av befintliga bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar. Bestämmelserna är nödvändiga för att komplettera EU:s marknadskontrollförordning i svensk rätt.

Förslagen syftar till att skapa en bättre och effektivare marknadskontroll i Sverige.

Bestämmelserna innebär framför allt att marknadskontrollmyndigheterna får utökade befogenheter för att kontrollera att produkter som tillhandahålls på den inre marknaden uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller miljökrav.

Vilka berörs av förslagen?

Utkastets förslag berör framför allt de statliga myndigheter som i dag är marknadskontrollmyndigheter. Vid produktkontroll av kemiska produkter och varor, kosmetiska produkter, vissa mobila maskiner samt tobak och liknande produkter berör förslagen även Sveriges kommuner.

Förslagen om marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och sanktionsmöjligheter berör också ekonomiska aktörer, det vill säga tillverkare, tillverkares representanter, importörer, distributörer, leverantörer av distributionstjänster och andra fysiska eller juridiska personer som omfattas av skyldigheter avseende tillverkning av produkter, tillhandahållande av dem på marknaden eller ibruktagande av dem i

enlighet med relevant harmoniserad unionslagstiftning. Det är inte möjligt att uppskatta hur många fysiska eller juridiska personer som berörs av förslagen i egenskap av ekonomiska aktörer.

Förslagen berör även domstolarna och Polismyndigheten.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Förslagen bedöms inte ha några specifika miljömässiga konsekvenser men det är viktigt för miljön att produkter uppfyller gällande krav som är relaterade till miljö, hälsa och säkerhet. Förslagen bedöms inte heller ha några nämnvärda sociala effekter, till exempel för jämlikhet, tillgänglighet, kultur, hälsa eller utbildning. Däremot gynnar en effektiv marknadskontroll konsumenter och slutanvändare, män som kvinnor. Om kommuner skulle fråntas tillsynsansvaret för de kontroller som i dag utförs med stöd av bland annat miljöbalken och lagen om tobak och liknande produkter skulle det kunna påverka sysselsättningen i landets 290 kommuner negativt.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Förslagen bedöms inte ha några särskilda effekter på förhållandena mellan stora, medelstora och små företag.

Konsekvenser för kommunerna

Förslagen bedöms ha effekter på den kommunala självstyrelsen. Förslaget att regeringen ska få meddela föreskrifter om uppgifter för kommunerna när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning bedöms innebära ett ingrepp i den kommunala självstyrelsen. Detsamma gäller förslaget att i miljöbalken, lagen om tobak och liknande produkter och lagen om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner införa bestämmelser som innebär att kommunala myndigheter kan komma att bli skyldiga att rapportera till en marknadskontrollmyndighet sådana uppgifter om utförd produktkontroll som kan ha betydelse för att marknadskontrollmyndigheten ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Förslagen bedöms som nödvändiga för att Sveriges utpekade marknadskontrollmyndigheter ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning. Utkastet bedömer att ingreppet i den kommunala självstyrelsen inte kan undvikas genom någon mindre ingripande åtgärd och att förslagen inte går utöver ändamålet som föranleder dem.

Enligt utkastets förslag ska kommuner, i enlighet med vad regeringen föreskriver, kunna utföra vissa uppgifter som regleras i EU:s marknadskontrollförordning. Som utredningen framhåller i sin konsekvensanalys har kommunerna utfört vissa uppgifter som utgjort marknadskontroll enligt förordning (EG) nr 765/2008 och skillnaden blir framför allt på vilken rättslig grund de utförs.

Utifrån inhämtade uppgifter under beredningen av ärendet kan det totala antalet timmar som Sveriges samtliga kommuner lägger ner på kontroll av produkter som omfattas av förteckningen av harmoniserad unionslagstiftning i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning uppskattas till cirka 16 000 timmar per år.

Den utökade rapporteringsskyldighet som följer av utkastets förslag bedöms inte till fullo motsvaras av någon liknande uppgift i dag och kostnaden bör därför inte beräknas i jämförelse med nuvarande uppgifter. Det kan uppskattas att varje utförd kontrolltimme vid en utökad rapporteringsskyldighet jämfört med dagens läge skulle kunna medföra cirka tio minuters arbete med rapportering av kontrollen till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten. Vid 16 000 utförda kontrolltimmar kan det uppskattas att Sveriges kommuner kommer att behöva lägga cirka 2 600 timmar per år på att rapportera utförda kontroller och resultatet av dessa till ansvariga statliga marknadskontrollmyndigheter. Det bedöms kosta 2 600 000 kronor per år. Enligt finansieringsprincipen bör detta finansieras genom att kommunerna får ökade statliga bidrag. Regeringen har i budgetpropositionen för år 2022 föreslagit att kommunerna ska få 2 600 000 kronor årligen från år 2022 som ett allmänt bidrag (se prop. 2021/22:1, utgiftsområde 25).

Konsekvenser för de statliga marknadskontrollmyndigheterna

Utkastets bedömning att kommunala myndigheter inte bör utses till marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning innebär att några statliga marknadskontrollmyndigheter får ansvaret för marknadskontroll av samtliga produkter i alla led inom sina ansvarsområden. Marknadskontrollmyndigheten får alltså ett formellt ansvar för marknadskontroll även på den kommunala nivån.

Med utgångspunkt från nuvarande fördelning av marknadskontrollansvaret är det Naturvårdsverket (området för producentansvar för förpackningar), Läkemedelsverket (området för produktkontroll av kosmetiska produkter), Kemikalieinspektionen (området för produktkontroll av kemiska produkter), Folkhälsomyndigheten (området för produktkontroll av tobak och liknande produkter) och Transportstyrelsen (området för produktkontroll av viss utomhusutrustning och vissa mobila maskiner) som berörs.

De kommunala myndigheterna ska fortsätta att bedriva kontroll av produkter i minst samma omfattning som i dag. Det är viktigt – bland annat för ett effektivt resursutnyttjande, och för att marknadskontrollmyndigheterna ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning – att kommunerna även fortsättningsvis har täta kontakter med de statliga marknadskontrollmyndigheterna. Utkastet föreslår även en rapporteringsskyldighet för kommunerna, av innebörd att de ska vara skyldiga att lämna sådana uppgifter till marknadskontrollmyndigheten som kan ha betydelse för marknadskontrollmyndigheten.

Läkemedelsverket anför att det kommer att behövas ökade resurser för att hantera och utvärdera den information som kommunerna förväntas lämna. Utkastet framhåller det lämpliga i att de ansvariga statliga marknadskontrollmyndigheterna inom ramen för sin tillsynsvägledning klargör innebörden av rapporteringsskyldigheten för kommunerna, så att uppgiftslämningen inte blir mer omfattande än nödvändigt.

Kemikalieinspektionen påtalar att myndigheten kommer att få ett betydande merarbete med att rapportera åtgärder som kommuner vidtagit eller avser att vidta på kemikalieområdet till EU och att det bör anslås

ytterligare medel för detta behov. Utkastet bedömer att marknadskontrollmyndigheternas rapporteringsskyldighet på unionsnivå endast kommer att påverkas i mindre omfattning av kommunernas rapportering till marknadskontrollmyndigheterna.

Eftersom de kommunala myndigheterna ska fortsätta att bedriva kontroll av produkter i minst samma omfattning som i dag, innebär den omständigheten att vissa statliga marknadskontrollmyndigheter blir formellt ansvariga för marknadskontroll även på den kommunala nivån inte i sig någon större faktisk förändring beträffande produktkontrollen på den nivån. I den mån marknadskontrollmyndigheterna ändå ser ett behov av att utöka sin marknadskontroll i kommunerna är bedömningen att det kan finansieras inom befintliga budgetramar alternativt genom nya eller förändrade avgiftsuttag (angående avgiftsuttag, se avsnitt 4.8). Regeringen har i budgetpropositionen för år 2022 också föreslagit att Kemikalieinspektionen ska få särskilda medel för myndighetens arbete med marknadskontroll. Regeringen framför att man avser att göra Kemikalieinspektionen till marknadskontrollmyndighet inom kemikalieområdet och avser att återkomma med en proposition om marknadskontroll. Regeringen anför vidare att marknadskontroll är en viktig del i arbetet med att säkerställa en hållbar hantering av kemikalier. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 15 miljoner kronor 2022 för myndighetens arbete med marknadskontroll. Anslaget beräknas ökas med 25 miljoner kronor 2023 och beräknas ökas med 35 miljoner kronor per år fr.o.m. 2024 för samma ändamål (se Budgetpropositionen för 2022 [prop. 2021/22:1], utgiftsområde 20).

Samtliga marknadskontrollmyndigheter får genom förslagen i utkastet utökade befogenheter att kontrollera att produkter som tillhandahålls på den inre marknaden uppfyller gällande krav, till exempel säkerhetskrav eller miljökrav. Detta bedöms kunna leda till en effektivare och mer ändamålsenlig marknadskontroll samt ett bättre resursutnyttjande. Utkastets bedömning är att för det fall kostnader för statsbudgeten skulle uppstå för marknadskontrollmyndigheterna med anledning av förslagen kan dessa hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenser för företagen

Utkastets förslag att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning kan leda till att marknadskontrollen bedrivs på ett annorlunda sätt, vilket i sin tur kan ställa krav på en större medverkan av de ekonomiska aktörerna. Med ekonomiska aktörer i förordningens mening avses exempelvis tillverkare eller leverantörer av produkter som tillhandahålls på den inre marknaden. I vilken utsträckning större medverkan kommer att krävas beror dock på hur marknadskontrollmyndigheterna väljer att utnyttja sina tilldelade befogenheter.

Förslagen innebär till viss del att företag påförs ytterligare krav som kan komma att medföra konsekvenser. Till exempel kan förslaget om att marknadskontrollmyndigheten under vissa omständigheter ska få besluta om åtgärder mot onlinegränssnitt ha ekonomisk påverkan. För det företag som får åtkomsten till sin webbplats begränsad kan det innebära att konsumenter inte längre kan köpa företagets produkter online och

ersättning från försäljning därmed utblir. Möjligheten att begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt är emellertid ett sistahandsalternativ. Befogenheten kan vidare medföra att tredje parter som leverantörer av informationssamhällets tjänster får något fler arbetsuppgifter. Kostnaderna för att bistå marknadskontrollmyndigheten bör dock som regel vara begränsade. Samtidigt kan en mer effektiv och ändamålsenlig marknadskontroll förväntas gynna seriösa företag och leda till en förbättrad och rättvisare konkurrens på de berörda marknaderna.

Marknadskontrollmyndigheterna ska beakta proportionalitetsprincipen vid tillämpningen av alla sina befogenheter enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning. Detta är en garant för att ingen enskild aktör drabbas orimligt hårt av en marknadskontrollmyndighets åtgärder.

Sammantaget bedöms förslagen inte medföra några nämnvärda negativa ekonomiska eller andra konsekvenser för företagen.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Polismyndigheten ska i dag enligt ett stort antal sektorsspecifika lagar lämna biträde åt marknadskontrollmyndigheter, främst för att få tillträde till lokaler och liknande i samband med inspektioner. Marknadskontrollmyndigheterna har uppgett att möjligheten att begära Polismyndighetens hjälp sällan eller aldrig används. Utkastets förslag att Polismyndigheten på begäran av en marknadskontrollmyndighet i vissa fall ska lämna den hjälp som behövs när marknadskontrollmyndigheten vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning bedöms därför inte medföra några nämnvärda ekonomiska konsekvenser för myndighetens verksamhet.

Konsekvenser för domstolarna

Utkastet föreslår att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att besluta om åtgärder enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning och att sådana beslut samt förelägganden om att förordningen ska följas ska få förenas med vite. Dessa förslag kan leda till ett något ökat antal överklaganden av marknadskontrollmyndigheternas beslut, i vart fall inledningsvis innan vägledande praxis etableras på området. De eventuella merkostnader som kan uppstå för domstolarna till följd av detta kan finansieras inom befintliga budgetramar.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

15 kap.

34 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

26 kap.

30 §

Paragrafen innehåller i dag en upplysning om att det i två EU-förordningar, förordning (EU) 765/2008 och EU:s kontrollförordning, finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

I *första stycket* görs ändringar med anledning av att bestämmelser om marknads kontroll i förordning (EG) nr 765/2008 har upphört och ersatts av EU:s marknads kontrollförordning. Den nuvarande första punkten utgår och den andra punkten byter beteckning till *första punkten*. I *andra punkten* nämns EU:s marknads kontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknads kontrollförordning är utformad så att den avser förordningen i dess vid varje tid gällande lydelse, så kallad dynamisk hänvisning.

Därutöver görs en redaktionell ändring i *andra stycket*.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

30 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att en marknads kontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 k i EU:s marknads kontrollförordning får besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Marknads kontrollmyndigheten får endast använda sig av befogenheten i artikel 14.4 k när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknads kontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *tredje stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknads kontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 6.1.

31 a §

Paragrafen är ny och anger att en myndighet som utövar kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning ska utföra kontroll på eget initiativ samt efter anmälan i nödvändig utsträckning I artikel 14.4 f i EU:s marknadskontrollförordning anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Orden ”efter anmälan” förtydligar den rätt allmänheten har att vända sig till tillsynsmyndigheten när de anser att det föreligger brister i efterlevnaden (se propositionen Århuskonventionen [prop. 2004/05:65], s. 136).

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

32 §

Paragrafen reglerar ett antal befogenheter för myndigheter som utövar sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 §. Vid sådan verksamhet gäller det som sägs i kapitlet om förelägganden (9 §), vite (14 §), verkställighet (17 §), rättelse på den felandes bekostnad (18 §), ersättning för prover och provtagning (22 b §) samt testköp (28 §).

I *första stycket andra punkten* ersätts orden ”de behöriga myndigheterna” med ”kontrollmyndigheterna”. Ändringen innebär att befogenheterna i 14, 17, 18 och 26 §§ tillkommer samtliga myndigheter som utför kontroll i enlighet med angivna EU-förordningar och således även kommunala nämnder och länsstyrelser.

En ny *tredje punkt* införs som anger att det som sägs i 21 § om uppgifter och handlingar ska gälla även vid sådan kontroll som avses i 30 §. Den nya punkten innebär att en myndighet som utför kontroll har befogenhet att begära de uppgifter som myndigheten behöver för sin marknadskontroll.

Den nuvarande tredje punkten byter beteckning till *fjärde punkten*.

I den *fjärde punkten* ersätts orden ”de behöriga myndigheterna” med ”kontrollmyndigheterna” och punkten byter beteckning till *femte punkten*.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

32 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för en kommunal myndighet som ska utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet. Föreskrifterna kan avse skyldighet för en kommunal nämnd att lämna såväl allmän information om den kontroll av produkter som har bedrivits i kommunen som specifik information om upptäckt av farliga produkter.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

33 §

Paragrafen anger att tystnadsplikten i 27 § även gäller den som utför delegerade uppgifter som ingår i offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet i enlighet med EU:s kontrollförordning.

En ny punktuppställning görs. *Första punkten* motsvaras av nuvarande paragraf. Redaktionella ändringar har gjorts på så sätt att ordföljden ändras och orden ”utför delegerade uppgifter” placeras först i punkten. Hänvisningen till verksamhet som avses i 30 § ändras till en hänvisning till förordning (EU) 2017/625.

En ny *andra punkt* införs. Den nya punkten innebär att tystnadsplikten i 27 § även ska gälla den som utför uppgifter som ingår i marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det innebär att fysiska personer som utför uppgifter på en myndighets uppdrag, till exempel personal på laboratorier, inte obehörigen får röja eller utnyttja vad de fått veta om affärs- eller driftförhållanden eller förhållanden av betydelse för landets försvar. Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

27 kap.

1 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter för myndigheters kostnader för vissa verksamheter.

Punkten 2 i första stycket ändras så att avgiftsbemyndigandet i miljöbalken inte omfattar kostnader för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1

1 a §

Paragrafen är ny och innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8 och 6.1.

29 kap.

5 §

Paragrafen innehåller en bestämmelse om straff för försvårande av miljökontroll.

I *första stycket punkten f* görs en ändring med anledning av att bestämmelserna om marknadskontroll i förordning (EG) nr 765/2008 har upphört att gälla och ersatts av EU:s marknadskontrollförordning. Straffbestämmelsen i punkten f omfattar i nuvarande lydelse lämnande av oriktiga uppgifter enligt artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008.

Ändringen i punkten innebär att en hänvisning görs till artikel 14 a och b i EU:s marknadskontrollförordning i stället för till artikel 19 i förordning (EG) nr 765/2008. Artikel 19 i den förordningen motsvaras av artikel 14.4 a och b i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11 och 6.2.

30 kap.

3 §

Paragrafen reglerar befogenheten att besluta om miljöstraffavgift.

Paragrafens *första stycke* förtydligas så att det framgår att möjligheten att besluta om miljöstraffavgift även gäller myndigheter som bedriver kontroll enligt EU:s kontrollförordning respektive EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.2 Förslaget till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160)

1 kap.

2 §

Paragrafens första stycke innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde.

Paragrafens *första stycke* ändras så att det framgår att lagen gäller också marknadskontroll.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

7 kap.

15 §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

16 §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska

kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om en maskin uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse

avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 a följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 3.20 ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en

ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

17 §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

18 §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 16 § eller om förelägganden enligt 17 § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 16 § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

19 §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

20 §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller

driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

9 kap.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av Arbetsmiljöverkets beslut.

Paragrafens *första stycke* ändras så att det framgår att också en marknadskontrollmyndighets beslut i enskilda fall enligt lagen eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får överklagas. Dessutom görs redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

5 §

Paragrafen reglerar omedelbar verkställighet av beslut.

Paragrafens ändras så att även en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet

1 a §

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt

säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

6 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

6 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk

aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om utrustningar uppfyller gällande krav på elektromagnetisk kompatibilitet.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuprovorna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 14.4 j ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan

marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

6 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

6 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 6 b § eller om förelägganden enligt 6 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 6 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

6 e §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter

kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

6 f §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmänna verksamheten. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av en tillsynsmyndighets beslut och om omedelbar verkställighet av beslut om förbud.

Paragrafens *första stycke* ändras så att det framgår att också en marknadskontrollmyndighets beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Andra stycket ändras så att även beslut enligt 6 b eller 6 c § omfattas av möjligheten till omedelbar verkställighet. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås. Dessutom görs i *andra stycket* redaktionella ändringar som bland annat förtydligar att bestämmelsen är tillämplig för förbud enligt 6 §.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10 och 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mättdon

6 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

6 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/34/EG av den 23 april 2009 om gemensamma föreskrifter för både mättdon och metrologiska kontrollmetoder. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk

aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om mätidon uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 14.4 ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att

tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

6 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

6 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 6 b § eller om förelägganden enligt 6 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 6 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

6 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 6 b § eller om förelägganden enligt 6 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

6 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

6 g §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av en tillsynsmyndighets beslut.

Paragrafen ändras så att det framgår att också en marknadskontrollmyndighets beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel

4 §

Den nuvarande bestämmelsen i paragrafen ersätts av nya bestämmelser.

Paragrafen anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Tredje stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7 och 4.8.

5 §

Den nuvarande bestämmelsen i paragrafen ersätts av nya bestämmelser som reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c

omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 av den 13 oktober om gödselmedel. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om gödselmedel uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en

marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om

myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

6 §

De nuvarande bestämmelserna i paragrafen ersätts av en ny bestämmelse som ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

8 §

Den nuvarande bestämmelsen i paragrafen ersätts av en ny bestämmelse som reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 5 § eller om förelägganden enligt 6 § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 5 § innehåller befogenheterna som anges i

artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförfordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

9 §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 5 § eller om förelägganden enligt 6 § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

10 §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförfordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

11 §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförfordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmänna verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

13 §

Paragrafen ändras och reglerar vilka beslut av en marknadskontrollmyndighet som får överklagas samt anger att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen anger i *första stycket* att en marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 5 § eller om förelägganden enligt 6 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 5 § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Tredje stycket anger att marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag följs. Bestämmelsen motsvarar i sak den reglering som tidigare återfanns i första stycket men riktar sig nu till marknadskontrollmyndighet i stället för som tidigare tillsynsmyndighet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

4 a §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt

avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om skor är märkta i enlighet med gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning.

Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold

identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

4 b §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en

produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

4 c §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 4 a § eller om förelägganden enligt 4 b § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 4 a § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

4 d §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 4 a § eller om förelägganden enligt 4 b § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

4 e §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017/18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

4 f §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

5 §

Paragrafen ändras på så sätt att den nuvarande *andra punkten* tas bort.

6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av en tillsynsmyndighets beslut och ändras på så sätt att det i stället för den myndighetens beslut är marknadskontrollmyndighetens beslut i enskilda fall enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen som får överklagas. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn.

Paragrafens *första* stycke ändras så att det anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket, som är nytt, upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Tredje stycket är nytt men motsvarar till stor del den nuvarande lydelsen av paragrafen. I stycket anges att marknadskontrollmyndigheten ska se till att föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7 och 4.1.

5 a §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Rådets direktiv 69/493/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om marknadsförda kristallglas uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en

ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 16 ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna,

inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

5 b §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

5 c §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 5 a § eller om förelägganden enligt 5 b § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 5 a § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

5 d §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 5 a § eller om förelägganden enligt 5 b § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

5 e §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers

säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

5 f §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

7 §

Paragrafen är ny och reglerar vilka beslut av en marknadskontrollmyndighet som får överklagas.

I *första stycket* anges att marknadskontrollmyndighetens beslut enligt 5 a eller 5 b § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 5 a § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

I *andra stycket* anges att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.8 Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

5 kap.

26 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel. Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

7 §

Den nuvarande bestämmelsen i paragrafen ersätts av en ny bestämmelse. I den nya bestämmelsen anges att regeringen får meddela föreskrifter om att en statlig eller kommunal myndighet ska utöva tillsyn över att lagen och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs. Ändringen är redaktionell.

8 §

Paragrafen ändras på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Avgaser och buller från mobila maskiner [prop. 1998/99:3], s. 37–38). Dessutom görs ytterligare redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

10 §

Paragrafen ändras på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att meddela förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning prop. 1998/99:13, s. 39). Dessutom görs redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

10 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Tredje stycket innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om uppgifter för kommunala myndigheter när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Bemyndigandet ger förutsättningar att ge kommunerna ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, men detta utan att utses till marknadskontrollmyndigheter.

Hänvisningarna till EU:s marknadskontrollförordning är dynamiska.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1, 4.7 och 5.

10 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en myndighet som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att myndigheten i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att införskaffa, inspektera och demontera varuprover

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/14/EG av den 8 maj 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om buller i miljön från utrustning som är avsedd att användas utomhus. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om utrustningen uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för

tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med

införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

10 c §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning får besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Marknadskontrollmyndigheten får endast använda sig av befogenheten i artikel 14.4 k när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *tredje stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan

till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 5.

10 d §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

10 e §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 10 b § eller om förelägganden enligt 10 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 10 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

10 f §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 10 b § eller om förelägganden enligt 10 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

10 g §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

10 h §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

12 §

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

15 a §

Paragrafen är ny och innebär att ett förbud mot dubbelbestraffning införs.

I lagen finns bestämmelser om straff för vissa gärningar som rör olovligt handhavande med mobila maskiner eller motorer till dessa (se 13–15 §§). Den nya bestämmelsen hindrar att en ekonomisk aktör får dubbla straff för samma överträdelse. När en ansökan om utdömande av vite har gjorts får straff inte dömas ut för en gärning som omfattas av vitesföreläggandet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.10 Förslaget till lag om ändring i lagen om handel med ädelmetallarbeten

8 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel. Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.11 Förslaget till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

1 kap.

1 §

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att EU:s marknadskontrollförordning läggs till i uppräkningsdelen av EU-förordningar som lagen kompletterar.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

3 kap.

6 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

4 kap.

2 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

2 g §

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

5 kap.

2 a §

Paragrafen är ny och innebär att ett förbud mot dubbelbestraffning införs.

I lagen finns bestämmelser om straff för vissa gärningar (se 5 kap. 1 §).

Den nya bestämmelsen hindrar att en ekonomisk aktör får dubbla straff för

samma överträdelse. När en ansökan om utdömande av vite har gjorts får straff inte dömas ut för en gärning som omfattas av vitesföreläggandet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

3 d §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

3 e §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG av den 26 oktober 2005 om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning samt om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk

aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om motorfordon uppfyller gällande krav avseende återanvändning, materialåtervinning och återvinning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska

vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 14.4 j ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att

införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallaget till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

3 f §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

3 g §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 3 e § eller om förelägganden enligt 3 f § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 3 e § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

3 h §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En

förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

3 i §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.12 Förslaget till lag om ändring i produktsäkerhetslagen (2004:451)

27 §

Paragrafens *första* och *andra stycken* ändras på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Ny produktsäkerhetslag [prop. 2003/04:121], s. 130–136 och 196). Dessutom görs redaktionella ändringar i dessa stycken.

Paragrafen ändras även på så sätt att *tredje stycket* tas bort. Tredje stycket innehåller en upplysning som hänvisar till upphävda bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte. Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.13 Förslaget till lag om ändring i järnvägslagen (2004:519)

1 kap.

4 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods

15 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

15 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att

ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/35/EU av den 16 juni 2010 om transportabla tryckbärande anordningar och om upphävande av rådets direktiv 76/767/EEG, 84/525/EEG, 84/526/EEG, 84/527/EEG och 1999/36/EG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om transportabla tryckbärande anordningar uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet

att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 14.4 j ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång

till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaftet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaftet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskafta varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaftande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaftet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaftet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskafta varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

Fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

15 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

15 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 15 b § eller om förelägganden enligt 15 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 15 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

15 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 15 b § eller om förelägganden enligt 15 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

15 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

8 §

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

17 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

17 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13

i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om energirelaterade produkter uppfyller gällande krav på ekodesign.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den

närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 14.4 j ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om

att införskaftet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskafta varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallaget till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

17 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

17 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 17 b § eller om förelägganden enligt 17 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 17 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

17 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 17 b § eller om förelägganden enligt

17 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

17 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

17 g §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

18 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av tillsynsmyndighetens beslut.

Paragrafen ändras på så sätt att det anges att även en marknadskontrollmyndighets beslut enligt 17 b eller 17 c § får överklagas. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 17 b § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Dessutom görs en redaktionell ändring.
Övervägandena finns i avsnitt 4.10

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.
Några övergångsbestämmelser ges inte.
Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.16 Förslaget till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

11 kap.

4 §

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

12 kap.

3 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

3 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om tillämpliga krav är uppfyllda.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse

avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 3.20 ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en

ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

3 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

3 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 3 b § eller om förelägganden enligt 3 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 3 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

3 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 3 b § eller om förelägganden enligt 3 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

3 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers

säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

3 g §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

13 kap.

8 §

Paragrafen upplyser om att bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i 6 kap. 14 § första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Paragrafen ändras på så sätt att 12 kap. 3 g § läggs till i uppräkningslistan över bestämmelser om tystnadsplikt i lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.17 Förslaget till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

8 kap.

21 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

22 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

25 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

10 kap.

8 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

9 §

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

11 kap.

26 §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

26 a §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan,

om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om en installerad hiss uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande

överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska

aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

26 b §

Paragrafen ger marknadskontrollmyndigheten befogenhet att besluta om vissa förelägganden.

Paragrafen ändras på så sätt att *första–tredje styckena* tas bort. Första–tredje styckena innehåller bestämmelser som ger tillsynsmyndigheten befogenhet att vidta vissa åtgärder när byggprodukter inte uppfyller föreskrivna krav. Den myndighet som i enlighet med den nya 26 § ska vara marknadskontrollmyndighet har i enlighet med den nya 26 a § befogenhet att vidta åtgärder när byggprodukter inte uppfyller föreskrivna krav.

Genom ändringen i *fjärde stycket* följer att det är marknadskontrollmyndigheten som får besluta om de förelägganden som behövs. Dessutom görs redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 4.11.

26 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

26 d

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

37 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vite.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att även förelägganden enligt 26 a, 26 b eller 26 c § får förenas med vite. Bestämmelserna i 26 a § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

38 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om omedelbar verkställighet av vissa beslut av byggnadsnämnden.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten i ett föreläggande enligt 26 a eller 26 c § får bestämma att den åtgärd som föreläggandet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet inte har fått laga kraft. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

65 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt i tillsynsärenden.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att tystnadsplikten enligt stycket även omfattar ärenden som gäller marknadskontroll. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

25 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

25 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens

tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Rådets direktiv 75/324/EEG av den 20 maj 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande aerosolbehållare. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om aerosolbehållare uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar

om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 14.4 j ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om

det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaftet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaftande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaftet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaftet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

25 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

25 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 25 b § eller om förelägganden enligt 25 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 25 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

25 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 25 b § eller om förelägganden enligt 25 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

25 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

27 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om bland annat avgifter för tillsyn.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att den nuvarande bestämmelsen som reglerar avgift vid sådan tillsyn som utgör marknadskontroll ersätts av en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den

verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.19 Förslaget till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318)

34 §

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

37 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

37 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt

avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om lätta personbilar och lätta nyttofordon uppfyller gällande utsläppskrav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad

unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 16 ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

37 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

37 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 37 b § eller om förelägganden enligt 37 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 37 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

37 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 37 b § eller om förelägganden enligt 37 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

37 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

37 g §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

39 §

Paragrafen innehåller ett förbud mot dubbelbestraffning. Den som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 33 eller 37 § får inte dömas till ansvar enligt lagen för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Paragrafen ändras på så sätt att ett vitesföreläggande enligt 37 d § omfattas av förbudet mot dubbelbestraffning.

Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.20 Förslaget till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

22 §

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

24 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknads kontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

24 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensen och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om bensen och dieselbränslen uppfyller gällande kvalitetskrav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld

inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klagör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt

begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

24 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

24 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 24 b § eller om förelägganden enligt 24 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 24 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

24 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 24 b § eller om förelägganden enligt 24 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

24 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–

14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

24 g §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

34 §

Paragrafen innehåller ett förbud mot dubbelbestraffning. Dom som inte har följt ett vitesföreläggande enligt 24 § får inte dömas till ansvar enligt lagen för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Paragrafen ändras på så sätt att vitesförelägganden enligt 24 b eller 24 c § omfattas av förbudet mot dubbelbestraffning.

Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.21 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet

24 §

Paragrafens *första stycke* ändras och anger att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

24 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och de nya *tredje* och *fyjärde styckena* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigeringar åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av

artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

Fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

27 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 00/11:65], s. 72 och 111–112).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten. Dessutom görs ytterligare redaktionella ändringar.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

32 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelser av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 27 § där ordet förbud utgår. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning prop. 2010/11:65, s. 82 och 114).

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.22 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.23 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket

2 §

Paragrafen ändras redaktionellt på så sätt att det anges att artikelhänvisningarna avser Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke.

2 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

2 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om de krav som ställs vid användande av EU-miljömärket är uppfyllda.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens

näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig

situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

2 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

2 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 2 b § eller om förelägganden enligt 2 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 2 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

2 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 2 b § eller om förelägganden enligt 2 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

2 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers

säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt.

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det anges att den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Första stycket ändras dessutom redaktionellt på så sätt att det anges att artikelhänvisningarna avser förordning (EG) nr 66/2010.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt *tredje stycke*. Ändringen innebär att en marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 2 b § eller om förelägganden enligt 2 c § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 2 b § andra stycket för en marknadskontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.24 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn

2 §

Paragrafen är ny och innehåller två bemyndiganden.

I *första stycket* anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Bemyndigandet ger förutsättningar att ta ut avgifter för kontrollen av samtliga produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll

definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Andra stycket innehåller ett bemyndigande för en kommun att meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Bemyndigandet ger förutsättningar att ta ut avgifter vid sådan kontroll som rent praktiskt i vissa delar motsvarar sådan marknadskontroll som avses i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.25 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

2 §

Paragrafen ändras redaktionellt på så sätt att andra meningen i bestämmelsen placeras i ett nytt, *andra*, stycke.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

2 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och de nya *tredje* och *fyjärde styckena* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk

aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en

varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Märkning av textilprodukter [prop. 2013/14:171], s. 12 och 21–22).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska efterlevas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

5 a §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.26 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

26 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och de nya *tredje* och *fjärde styckena* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande

överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

28 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafens *första stycke* och paragrafens rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Lag om fritidsbåtar och vattenskotrar [prop. 2015/16:64], s. 66–70 och 88–89).

Första stycket ändras även på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska efterlevas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

29 §

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll.

Paragrafen ändras på så sätt att bemyndigandet inte längre omfattar avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Andra stycket i paragrafen är nytt och innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

30 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *tredje stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelser av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 28 § där ordet förbud utgår. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning prop. 2015/16:64, s. 72 och 89).

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

30 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.27 Förslaget till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

11 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och de nya *tredje* och *fjärde styckena* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att

marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

12 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafens *första* och *andra stycke* ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Genomförande av radioutrustningsdirektivet [prop. 2015/16:93], s. 40–43 och 63–64).

Första stycket ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning i första stycket är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

14 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

16 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelser av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 12 § där ordet förbud utgår. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning prop. 2015/16:93, s. 51 och 65–66).

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.28 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:561) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om elektronisk identifiering

2 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.29 Förslaget till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732)

46 a §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

46 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan,

om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och skyddssystem som är avsedda för användning i potentiellt explosiva atmosfärer. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om utrustningar uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuvernerna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikel 7 ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med

införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

46 c §

Paragrafen är ny och ger en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

46 d §

Paragrafen är ny och reglerar en marknadskontrollmyndighets möjlighet att förena vissa beslut med vite.

En marknadskontrollmyndighets beslut om åtgärder enligt 46 b § eller om förelägganden enligt 46 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 46 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

46 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 46 b § eller om förelägganden enligt 46 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

46 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är marknadskontrollmyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

46 g §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den som har tagit befattning med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Det kan till exempel handla om att en extern tjänsteleverantör utför produktkontroll för en marknadskontrollmyndighets räkning och i denna verksamhet får kännedom om uppgifter om en ekonomisk aktörs ekonomiska förhållanden. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

I *andra stycket* finns det en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i det allmännas verksamhet. Detta innefattar den verksamhet som en marknadskontrollmyndighet bedriver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

47 §

Paragrafen ändras på så sätt att det införs ett nytt, andra, stycke.

Andra stycket innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknads kontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknads kontroll enligt EU:s marknads kontrollförordning. Marknads kontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknads kontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

53 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av tillsynsmyndighetens beslut.

Paragrafen ändras på så sätt att det i *första stycket* anges att även en marknads kontrollmyndighets beslut enligt 46 b eller 46 c § får överklagas. Möjligheten att överklaga ett beslut omfattar även frågan om det funnits förutsättningar enligt 46 b § andra stycket för en marknads kontrollmyndighet att införskaffa ett varuprov under dold identitet samt beslut enligt fjärde stycket i samma paragraf om att en skyldighet att vidta en åtgärd mot ett onlinegränssnitt inte längre ska gälla.

Dessutom görs en redaktionell ändring.

Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.30 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning

17 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknads kontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknads kontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och ett *tredje* och *fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknads kontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknads kontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta

åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig

situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

19 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Genomförande av det nya direktivet om marin utrustning [prop. 2015/16:158], s. 42–45 och 69–70).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att marknadskontrollmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska efterlevas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten. Dessutom gör ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

22 §

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om bland annat avgifter för marknadskontroll.

Paragrafen ändras på så sätt att bemyndigandet inte längre omfattar avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Andra stycket i paragrafen är nytt och innehåller en upplysning om att det i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn finns bestämmelser om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s

marknadskontrollförordning. Marknadskontroll definieras i artikel 3.3 i förordningen som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

23 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelser av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 19 § där ordet förbud utgår. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning prop. 2015/16:158, s. 54 och 72).

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.31 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:915) om krav på installationer för alternativa drivmedel

7 d §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.32 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

9 kap.

9 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är statisk, vilket innebär att paragrafen efter ändringen hänvisar till förordning (EG) nr 765/2008 i lydelsen enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.33 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorena

9 kap.

9 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.11.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.34 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

2 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och ett *tredje* och *fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar,

specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning [prop. 2017/18:51], s. 27–28 och 44).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelse av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 4 § där ordet förbud utgår. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning prop. 2017/18:51, s. 38 och 46–47).

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.35 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning

3 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och ett *tredje* och *fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder

om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknads kontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknads kontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknads kontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknads kontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknads kontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknads kontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att meddela förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om energi- och däckmärkning [prop. 2017/18:227], s. 16–19 och 31).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknads kontrollmyndighet får meddela de förelägganden som behövs för att EU:s marknads kontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknads kontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5

släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.36 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

3 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och ett *tredje* och *fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att

marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att meddela förelägganden omfattar förbud.

Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om energi- och däckmärkning [prop. 2017/18:227], s. 24 och 35).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får meddela de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.37 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar

2 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om en marknadskontrollmyndighets befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Paragrafens *första stycke* ändras och ett *tredje* och *fjärde stycke* införs.

Ändringen av *första stycket* innebär att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 c, d, f–h och k i EU:s marknadskontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Av ändringen i *första stycket 1* följer att en marknadskontrollmyndighet även har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 c. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt

begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I *fjärde stycket* anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

4 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förelägganden.

Paragrafen och dess rubrik ändras redaktionellt på så sätt att ordet förbud utgår. Befogenheten att besluta förelägganden omfattar förbud. Ändringen innebär därmed ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017/18:178], s. 24–26 och 41).

Paragrafen ändras även på så sätt att det anges att en marknadskontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas. Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift.

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att det inte längre anges att dubbelbestraffningsförbudet i stycket omfattar överträdelse av ett förbud. Ändringen hänger samman med ändringen i 4 § där ordet förbud utgår. Dessutom görs ytterligare en redaktionell ändring. Ändringarna innebär ingen förändrad tillämpning (se vad gäller tillämpning prop. 2017/18:178, 30–35, 43 och 44).

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.38 Förslaget till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

16 kap.

3 §

Paragrafen ändras på så sätt att förordning (EG) nr 765/2008 anges med dess nya titel.

Hänvisningen till förordningen är dynamisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.39 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

1 kap.

3 §

Paragrafen ändras redaktionellt på så sätt att det fullständiga namnet på Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG anges.

7 kap.

19 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om Folkhälsomyndighetens ansvar för marknads kontroll.

Paragrafens *första stycke* ändras och det *andra stycket*, som innehåller en upplysning som hänvisar till upphävda bestämmelser i förordning (EG) nr 765/2008, tas bort. I paragrafen anges att Folkhälsomyndigheten är marknads kontrollmyndighet enligt EU:s marknads kontrollförordning när det gäller produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG.

Hänvisningen till direktivet är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7 och 4.11.

19 b §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter Folkhälsomyndigheten har vid kontroll av produkter enligt EU:s marknads kontrollförordning.

I *första stycket* anges att Folkhälsomyndigheten i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknads kontrollförordning har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska

kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. Folkhälsomyndigheten har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG. Detta innebär att Folkhälsomyndigheten har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om tobaksvaror uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för

tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en

webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall Folkhälsomyndigheten får införskaffa ett varuprov under dold identitet. Folkhälsomyndigheten får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om Folkhälsomyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och Folkhälsomyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar under dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för Folkhälsomyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan Folkhälsomyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska Folkhälsomyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den inte längre utgör en allvarlig risk.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

19 c §

Paragrafen är ny och ger Folkhälsomyndigheten befogenhet att besluta de förelägganden som behövs för att EU:s marknadskontrollförordning ska följas.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

19 d §

Paragrafen är ny och reglerar Folkhälsomyndighetens möjlighet att förena vissa beslut med vite.

Folkhälsomyndighetens beslut om åtgärder enligt 19 b § eller om förelägganden enligt 19 c § får enligt paragrafen förenas med vite. Bestämmelserna i 19 b § innehåller befogenheterna som anges i artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning.

För viten tillämpas lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

19 e §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en Folkhälsomyndigheten får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 19 b § eller om förelägganden enligt 19 c § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om Folkhälsomyndigheten har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

19 f §

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar Folkhälsomyndigheten har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder för marknadskontroll.

Bestämmelsen innebär att Folkhälsomyndigheten får begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder enligt artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Det är Folkhälsomyndigheten som har att pröva om det finns förutsättningar att begära hjälp av Polismyndigheten. Synnerliga skäl kan till exempel finnas om det finns en överhängande risk för att produkter eller handlingar kommer att förstöras och man inte kan avvakta med att verkställigheten löses på annat sätt (jfr propositionen Ny lag om leksakers säkerhet [prop. 2010/11:65], s. 67–68 och 110–111 samt propositionen Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar [prop. 2017:18:178], s. 23–24 och 41).

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

19 g §

Paragrafen är ny och innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om uppgifter för kommuner när det gäller marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Bemyndigandet ger förutsättningar att ge kommunerna ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, men detta utan att utses till marknadskontrollmyndigheter.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.
Övervägandena finns i avsnitt 5.

21 §

Paragrafen reglerar kommunernas skyldighet att underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens tillsyn.

Paragrafen ändras på så sätt att kommunerna även ska underrätta Folkhälsomyndigheten om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan ha betydelse för Folkhälsomyndighetens marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Det kan till exempel handla om att en kommunal nämnd påträffar en farlig produkt som kan påkalla ingripande på nationell nivå eller inom EU. Det kan också handla om att kommunen i samband med sin kontroll av produkter uppmärksammar något som bör lyftas på en mer övergripande nivå, till exempel i marknadskontrollrådet.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.
Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ikraftträdandebestämmelsen träder lagen i kraft den 2 juli 2022. Några övergångsbestämmelser ges inte.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

9.40 Förslaget till lag om ändring i lagen (2021:600) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om medicintekniska produkter

3 kap.

3 §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara marknadskontrollmyndighet.

Andra stycket upplyser om att bestämmelser om marknadskontroll finns i EU:s marknadskontrollförordning.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är dynamisk.
Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

4 §

Paragrafen är ny och reglerar vilka befogenheter en marknadskontrollmyndighet har vid kontroll av produkter.

I *första stycket* anges att en marknadskontrollmyndighet i enlighet med artikel 14.4 a–14.4 h samt 14.4 j och k i EU:s marknadskontrollförordning

har befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter, att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel, att inleda undersökningar på eget initiativ, att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk, att själv vidta åtgärder, att införskaffa, inspektera och demontera varuprover samt att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten till onlinegränssnittet begränsas.

Enligt *första stycket 1* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter enligt artikel 14.4 a–14.4 c. Artikel 14.4 a omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta handlingar, tekniska specifikationer, data eller uppgifter om överensstämmelse och produktens tekniska aspekter i den mån sådan tillgång är nödvändig i syfte att bedöma produktens överensstämmelse med den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen. Artikel 14.4 b omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter om leveranskedjan, om distributionsnätets utformning, om antalet produkter på marknaden och om andra produktmodeller som har samma tekniska egenskaper som den berörda produkten, om detta är relevant för överensstämmelse med de gällande kraven enligt harmoniserad unionslagstiftning. Artikel 14.4 c omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller relevanta uppgifter för bedömningen av äganderätten till webbplatser, när uppgifterna i fråga har samband med föremålet för undersökningen. En marknadskontrollmyndighet har inte befogenhet att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter från någon som inte är en ekonomisk aktör, till exempel en konsument. Ekonomisk aktör definieras i artikel 3.13 i EU:s marknadskontrollförordning. Harmoniserad unionslagstiftning omfattar bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU. Detta innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att kräva att en ekonomisk aktör tillhandahåller till exempel handlingar för att bedöma om medicintekniska produkter uppfyller gällande krav.

Enligt *första stycket 2* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter enligt artikel 14.4 d. I artikel 14.4 d anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att utföra oanmälda inspektioner på plats och fysiska kontroller av produkter. Med oanmäld inspektion avses en inspektion som utförs utan att den ekonomiska aktören har informerats om inspektionen i förväg.

Enligt *första stycket 3* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel enligt artikel 14.4 e. Befogenheten i artikel 14.4 e innebär att en marknadskontrollmyndighet har befogenhet att få tillträde till lokaler,

mark eller transportmedel som den berörda ekonomiska aktören använder för ändamål som har samband med den ekonomiska aktörens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke. Enligt artikeln är en förutsättning för tillträde att utrymmet har samband med en ekonomisk aktörs verksamhet. Det kan till exempel handla om en butik, en kontorslokal eller ett lager. Ytterligare en förutsättning för tillträdesrätten är att tillträdet sker i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Med bristande överensstämmelse avses enligt definitionen i artikel 3.7 i EU:s marknadskontrollförordning en brist i överensstämmelsen med kraven i harmoniserad unionslagstiftning eller med kraven i EU:s marknadskontrollförordning. Huruvida befogenheten i artikel 14.4 e också omfattar tillträde till bostäder framgår inte av ordalydelsen utan får utvecklas i praxis.

Enligt *första stycket 4* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att inleda undersökningar på eget initiativ enligt artikel 14.4 f. I artikel 14.4 f anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att inleda undersökningar på eget initiativ i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och se till att den upphör. I skäl 36 anges att marknadskontrollmyndigheterna bör ha möjlighet att inleda utredningar om de får kännedom om att produkter som inte överensstämmer med kraven släpps ut på marknaden.

Enligt *första stycket 5 och 6* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk enligt artikel 14.4 g samt om att själv vidta åtgärder enligt artikel 14.4 h. Artikel 14.4 g omfattar befogenhet att kräva att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk. I artikel 14.4 h anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att vidta lämpliga åtgärder om en ekonomisk aktör underlåter att vidta lämpliga korrigerande åtgärder eller om den bristande överensstämmelsen eller risken består, inbegripet befogenheter att förbjuda eller inskränka tillhandahållandet av en produkt på marknaden eller att besluta att en produkt dras in eller återkallas. Den närmare innebörden av artikel 14.4 g och 14.4 h framgår av artikel 16, som innehåller bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll. Av artikel 16.1 § följer exempelvis att marknadskontrollmyndigheterna ska vidta lämpliga åtgärder om en produkt som omfattas av harmoniserad unionslagstiftning kan äventyra användarnas hälsa eller säkerhet.

Enligt *första stycket 7* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att införskaffa, inspektera och demontera varuprover enligt artikel 14.4 j. I artikel 14.4 j anges att en marknadskontrollmyndighet ska ha befogenhet att införskaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och erhålla bevis. Artikeln ger stöd för att ett införskaffande av varuprover även får göras under dold identitet.

Enligt *första stycket 8* har en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas enligt artikel 14.4 k. Av artikel 14.4 k följer att marknadskontrollmyndigheten endast får använda sig av denna befogenhet när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk. Artikel 3.20 innehåller en definition av en

produkt som utgör en allvarlig risk. Det är fråga om en produkt som utgör en risk i fråga om vilken en kombination av sannolikheten för att en farlig situation som kan orsaka skada ska uppkomma och skadans allvar anses kräva ett snabbt ingripande från marknadskontrollmyndigheterna, inbegripet fall där effekterna av risken inte är omedelbara. I artikel 3.15 definieras termen onlinegränssnitt som programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennes räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

Andra stycket innehåller bestämmelser om i vilka fall en marknadskontrollmyndighet får införskaffa ett varuprov under dold identitet. En marknadskontrollmyndighet får endast införskaffa ett varuprov under dold identitet om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Att införskaffa ett varuprov under dold identitet kan till exempel vara nödvändigt om marknadskontrollmyndigheten annars inte har möjlighet att få tillgång till ett varuprov, eller annars inte får tillgång till ett varuprov som är representativt för de produkter som den ekonomiska aktören tillhandahåller. Vidare anges i andra stycket att efter införskaffandet ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det går utan att åtgärden förlorar i betydelse. I vissa situationer kan det finnas skäl att skjuta upp underrättelsen en tid för att syftet med införskaffandet under dold identitet inte ska gå förlorat. Det kan till exempel finnas anledning att vänta med att underrätta den ekonomiska aktören till dess att leverans av en produkt har skett och marknadskontrollmyndigheten har haft möjlighet att kontrollera produkten.

Befogenheten att införskaffa varuprover under dold identitet är tillämplig både vid köp i fysiska butiker och vid digitala köp. Om myndigheten agerar i eget namn är det inte fråga om att den agerar med dold identitet. I en fysisk butik kan ett införskaffande av varuprover under dold identitet till exempel gå till så att myndighetsföreträdaren inte klargör att införskaffandet sker för marknadskontrollmyndighetens räkning. Myndighetsföreträdaren uppträder som en vanlig kund och talar inte om att införskaffandet görs inom ramen för myndighetens kontrollverksamhet. Vid digitala köp kan en myndighetsföreträdare till exempel använda sig av påhittade namn och kontaktuppgifter för att införskaffa varuprover. En beställning kan exempelvis ske med leverans till en boxadress eller ett centrallager. I det senare fallet kan marknadskontrollmyndigheten sedan göra en separat beställning från centrallagret till myndighetens egen adress och på så sätt undvika att tillverkaren eller distributören får kännedom om vart produkten slutligen levereras.

Tredje stycket innehåller en begränsning av befogenheten enligt artikel 14.4 k att kräva att innehåll på ett onlinegränssnitt avlägsnas, att en varning visas eller att åtkomsten begränsas. Befogenheten gäller, enligt begränsningen, inte för databaser som omfattas av tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

I fjärde stycket anges att när ändrade förhållanden ger anledning till det, ska marknadskontrollmyndigheten besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k inte längre ska gälla. Ändrade förhållanden kan till exempel vara för handen om en farlig produkt har korrigerats så att den

inte längre utgör en allvarlig risk. Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

5 §

Paragrafen är ny och reglerar omedelbar verkställighet av vissa beslut.

Bestämmelsen innebär att en marknadskontrollmyndighet får förordna att dess beslut om åtgärder enligt 4 § eller om förelägganden enligt 6 § ska gälla omedelbart. Bestämmelsen kan till exempel användas om en marknadskontrollmyndighet har beslutat om tillträde till en lokal som en ekonomisk aktör använder och det finns behov av att verkställigheten inte fördröjs eftersom syftet med kontrollen då inte uppnås.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

6 §

Paragrafen reglerar en tillsynsmyndighets eller en marknadskontrollmyndighets befogenhet att besluta om vissa förelägganden och möjligheten att förena beslut om förelägganden med vite.

Genom ändringen i *första stycket* ges en marknadskontrollmyndighet befogenhet att besluta om de förelägganden som behövs för att förordning (EU) 2019/1020 ska följas. Av andra stycket följer att ett beslut om ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Ett föreläggande kan till exempel vara nödvändigt om en ekonomisk aktör bryter mot skyldigheterna i artikel 4.1 i EU:s marknadskontrollförordning, där det anges att oberoende av skyldigheter som fastställs i den tillämpliga harmoniserade unionslagstiftningen får en produkt som avses i artikel 4.5 släppas ut på marknaden endast om det finns en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen och som är ansvarig för de uppgifter som anges i artikel 4.3 med avseende på den produkten.

Hänvisningen till EU:s marknadskontrollförordning är statisk.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

7 §

Paragrafen reglerar under vilka förutsättningar en tillsynsmyndighet eller en marknadskontrollmyndighet har möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten för att vidta åtgärder eller verkställa beslut.

Genom ändringen i *första stycket* ges en marknadskontrollmyndighet möjlighet att begära hjälp av Polismyndigheten när den vidtar åtgärder eller verkställer beslut som har meddelats med stöd av förordning (EU) 2017/745, förordning (EU) 2017/746 eller lagen eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. En marknadskontrollmyndighet kan därmed begära Polismyndighetens hjälp när den vidtar åtgärder med stöd av 5 §. En förutsättning för en begäran är att det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att en åtgärd inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver användas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ikraftträdandebestämmelser och övergångsbestämmelser

Enligt *första punkten* träder lagen i kraft den 2 juli 2022.

I *andra punkten* införs en bestämmelse om att bestämmelserna i 3–7 §§ ska tillämpas även vid marknadskontroll av medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som har släppts ut på marknaden eller har tagits i bruk före den 26 maj 2022, med vissa angivna undantag, eller fortsätter att antingen tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk till och med den 27 maj 2025, i vissa närmare angivna fall. Ändringen hänger samman med att den upphävda lagen om medicintekniska produkter i vissa avseenden fortsätter att gälla för dessa medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik enligt punkterna 4 b och 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU)
2019/1020 av den 20 juni 2019 om
marknadskontroll och överensstämmelse för
produkter och om ändring av direktiv
2004/42/EG och förordningarna (EG) nr
765/2008 och (EU) nr 305/2011

Utdrag ur sammanfattning av betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49)

I betänkandet föreslås ändringar som syftar till att anpassa svensk lagstiftning till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, här benämnd EU:s marknadskontrollförordning.

I betänkandet föreslås en ny sektorsövergripande lag. I lagen ska allmänna bestämmelser om åtgärder för marknadskontroll framgå så som marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och sanktionsmöjligheter. Bestämmelser som rör produktkrav ska alltså finnas i sektorslagstiftningen. Förslagen i betänkandet medför följdändringar i sektorslagstiftningen. Bland annat införs hänvisningar till den sektorsövergripande lagen. Vidare upphävs bestämmelser i sektorslagstiftningen som innebär dubbelreglering i förhållande till EU:s marknadskontrollförordning.

Det föreslås i betänkandet att Sveriges marknadskontrollmyndigheter tilldelas de befogenheter som anges i artikel 14.4 a–14.4 k i EU:s marknadskontrollförordning. I fråga om tillträde till lokaler föreslås att befogenheten även ska omfatta bostäder. Befogenheten att kräva begränsningar eller varningsmeddelanden på onlinegränssnitt föreslås inte gälla för de onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd. Köp under dold eller fingerad identitet betecknas anonymt köp och föreslås endast få ske om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen. Efter att ett sådant köp har genomförts ska den ekonomiska aktören underrättas om det. Det föreslås vidare att en marknadskontrollmyndighet ska få förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

I den sektorsövergripande lagen föreslås bestämmelser som reglerar olika typer av inspektioner. Det föreslås bland annat att en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten endast ska få genomföras om det kan befaras att en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion eller att det kan befaras att inspektionen annars skulle förlora i betydelse. Det föreslås att en marknadskontrollmyndighet under vissa förutsättningar ska få omhänderta handlingar och varuprover vid en inspektion.

Det föreslås vidare att en marknadskontrollmyndighet ska få meddela förelägganden och förbud i samband med marknadskontroll. Ett föreläggande eller förbud ska få förenas med vite. Om en ekonomisk aktör inte följer ett föreläggande eller förbud eller om aktören inte går att nå, föreslås att en marknadskontrollmyndighet själv får vidta lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk.

Det föreslås en bestämmelse i den sektorsövergripande lagen som anger att en marknadskontrollmyndighet ska få återkräva alla kostnader för utförd marknadskontroll av en relevant ekonomisk aktör, om det vid kontrollen visar sig att produkten inte överensstämmer med gällande krav enligt tillämplig harmoniserad unionslagstiftning.

I betänkandet föreslås att en marknadskontrollmyndighet ska ålägga en ekonomisk aktör att betala en sanktionsavgift om aktören har överträtt en bestämmelse i harmoniserad unionslagstiftning eller EU:s marknadskontrollförordning som ställer krav på den produkt som aktören tillhandahåller eller som medför skyldigheter för den ekonomiska aktören. Det föreslås även förfaranderegler för sanktionsavgifter.

Enligt förslaget ska de beslut en marknadskontrollmyndighet fattar få överklagas till allmän förvaltningsdomstol eller, när besluten rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde, mark- och miljödomstol.

I betänkandet anges att den föreslagna lagstiftningen bedöms ha positiva effekter för marknadskontrollmyndigheterna och för de ekonomiska aktörerna. Myndigheternas möjligheter att kontrollera produkter och ingripa mot överträdelser förbättras, vilket leder till säkrare produkter på marknaden och bättre förutsättningar för en rättvis konkurrens. EU:s marknadskontrollförordning bedöms medföra en höjd ambitionsnivå för marknadskontroll, vilket på sikt kan leda till behov av ökade anslag för marknadskontrollmyndigheterna. De eventuella kostnadsökningar som förslagen i betänkandet i sig medför beträffande myndigheternas verksamhet bedöms bli så begränsade att de ryms inom ramen för befintliga anslag. För en del ekonomiska aktörer bedöms förslagen kunna medföra ökade kostnader avseende exempelvis återkrav för utförd marknadskontroll och höjda sanktionsavgifter. Det drabbar dock endast aktörer som själva bryter mot eller hanterar produkter som brister i överensstämmelse med gällande krav.

Lagförslag i betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49)

1.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, här benämnd EU:s marknadskontrollförordning.

Termer och uttryck i lagen har samma betydelse som i EU:s marknadskontrollförordning.

Marknadskontrollmyndigheter

2 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som är marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Undersökningar

3 § En marknadskontrollmyndighet har den befogenhet att inleda undersökningar som anges i artikel 14.4 f) i EU:s marknadskontrollförordning.

Information och handlingar

4 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 a)–c) i EU:s marknadskontrollförordning.

Inspektionsrätt

5 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 d) och e) i EU:s marknadskontrollförordning.

Befogenheten i artikel 14.4 e) omfattar även bostäder.

6 § En oanmäld inspektion enligt artikel 14.4 d) i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten får endast genomföras om det kan befaras att

1. en produkt utgör en sådan allvarlig risk att det inte är möjligt att avvakta en anmäld inspektion, eller
2. inspektionen annars skulle förlora i betydelse.

7 § Ett beslut om en inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska innehålla uppgifter om

1. föremålet för inspektionen,
2. tidpunkten när inspektionen ska börja,
3. marknadskontrollmyndighetens befogenheter enligt 4, 5, 9 och 12 §§, och
4. möjligheten att överklaga beslutet enligt 28 §.

8 § När en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten inleds, ska en marknadskontrollmyndighet överlämna ett exemplar av beslutet om inspektion till den som inspektionen ska genomföras hos, eller om det inte är möjligt underrätta den ekonomiska aktören om beslutet så snart det kan ske i efterhand.

9 § En marknadskontrollmyndighet får vid en inspektion på plats omhänderta sådana handlingar och liknande som avses i artikel 14.4 a)–c) samt sådana varuprover som avses i artikel 14.4 j) i EU:s marknadskontrollförordning om det kan befaras att

1. en produkt utgör en allvarlig risk och den ekonomiska aktören inte följer ett föreläggande om att omedelbart lämna ut handlingen eller varuprovet, eller

2. den ekonomiska aktören kommer att undanhålla, förvanska eller förstöra handlingar eller varuprover.

10 § En marknadskontrollmyndighet får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att genomföra de åtgärder som anges i 9 § samt för att tillträde vid en oanmäld inspektion i ett utrymme som inte är tillgängligt för allmänheten ska kunna ske.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning. Kronofogdemyndigheten ska dock inte underrätta den som inspektionen ska genomföras hos innan verkställighet sker.

11 § En marknadskontrollmyndighet får begära att Polismyndigheten lämnar den hjälp som behövs för att tillträde i samband med en inspektion ska kunna ske.

Varuprover

12 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 j) i EU:s marknadskontrollförordning.

Köp under dold eller fingerad identitet (anonymt köp) enligt artikel 14.4 j) i EU:s marknadskontrollförordning får endast ske om det är nödvändigt för att uppnå syftet med kontrollen.

Efter att en marknadskontrollmyndighet har genomfört ett anonymt köp enligt andra stycket, ska myndigheten underrätta den ekonomiska aktören om det, så snart det kan ske utan att åtgärden förlorar i betydelse.

13 § En marknadskontrollmyndighet får förelägga en ekonomisk aktör att tillhandahålla kostnadsfria varuprover.

Begränsning av onlinegränssnitt

14 § En marknadskontrollmyndighet har de befogenheter som anges i artikel 14.4 k) i EU:s marknadskontrollförordning.

Befogenheterna enligt första stycket gäller inte för de onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagens skydd.

När ändrade förhållanden föranleder det ska en marknadskontrollmyndighet besluta att en skyldighet att vidta en åtgärd enligt artikel 14.4 k) i EU:s marknadskontrollförordning inte längre ska gälla.

Förelägganden och förbud

15 § En marknadskontrollmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att harmoniserad produktlagstiftning, EU:s marknadskontrollförordning, denna lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen ska följas. Ett sådant föreläggande eller förbud kan riktas mot en eller flera berörda aktörer.

Om en ekonomisk aktör underlåter att följa ett föreläggande eller förbud enligt första stycket, eller om den relevanta ekonomiska aktören inte går att nå, får en marknadskontrollmyndighet själv vidta lämpliga åtgärder för att få en bristande överensstämmelse att upphöra eller att eliminera en risk.

Omedelbar verkställighet

16 § En marknadskontrollmyndighet får bestämma att dess beslut enligt 15 § ska gälla omedelbart.

Ersättning för kostnader

17 § En marknadskontrollmyndighet får återkräva alla kostnader för utförd marknadskontroll av en relevant ekonomisk aktör, om det vid kontrollen visar sig att produkten inte överensstämmer med gällande krav enligt tillämplig harmoniserad unionslagstiftning.

Regeringen eller den marknadskontrollmyndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ersättning för kostnader enligt första stycket.

Tystnadsplikt

18 § Den som utför marknadskontroll får inte obehörigen röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om under det att uppgifterna utfördes.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Vite

19 § Ett föreläggande eller förbud enligt 15 § får förenas med vite.

Frågor om utdömande av vite i förelägganden och förbud som meddelats enligt första stycket och som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde prövas av mark- och miljödomstol.

Sanktionsavgift

20 § En marknadskontrollmyndighet ska ålägga en ekonomisk aktör att betala en sanktionsavgift om aktören har överträtt en bestämmelse i harmoniserad produktlagstiftning eller i EU:s marknadskontrollförordning som ställer krav på den produkt som aktören tillhandahåller eller som medför skyldigheter för den ekonomiska aktören.

Sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

I ringa fall ska någon sanktionsavgift inte beslutas. Sanktionsavgiften får sättas ned helt eller delvis om det finns särskilda skäl eller om det annars med hänsyn till omständigheterna skulle vara oskäligt att ta ut avgiften.

21 § Regeringen eller den marknadskontrollmyndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sanktionsavgiftens storlek. Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 15 000 kronor och högst 15 000 000 kronor.

När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är, betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser och om samma ekonomiska aktör tidigare har ålagts en sanktionsavgift enligt denna lag.

Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.

22 § Innan en marknadskontrollmyndighet beslutar om sanktionsavgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig. En sanktionsavgift får inte beslutas, om den som anspråket riktas mot inte har getts tillfälle att yttra sig inom fem år från det att överträdelsen upphörde.

23 § Ett beslut om att ta ut en sanktionsavgift ska delges den avgiftsskyldige.

En sanktionsavgift ska betalas inom 30 dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har delgetts den avgiftsskyldige, eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Beslutet om sanktionsavgift får efter sista betalningsdag verkställas enligt utsökningsbalken som ett beslut som vunnit laga kraft.

24 § Om ett beslut om sanktionsavgift inte har verkställts inom tio år från det att beslutet vann laga kraft, behöver avgiften inte betalas.

25 § En marknadskontrollmyndighet får inte besluta om sanktionsavgift för en överträdelse som har föranlett straff eller som omfattas av ett föreläggande eller förbud vid vite och samma överträdelse ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Straffbestämmelser

26 § Om ansvar för den som överträder 18 § finns bestämmelser i 20 kap. 3 § brottsbalken.

27 § För överträdelser av unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde gäller straffbestämmelser i 29 kap. miljöbalken.

Överklagande

28 § En marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som fattas med stöd av lagen och som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde får överklagas till mark- och miljödomstol.

29 § En miljöorganisation som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken har rätt att överklaga en marknadskontrollmyndighets beslut enligt denna lag som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

Bilaga 3

1.2 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Häri genom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 26 kap. 30–32 §§, 29 kap. 11 § och 30 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 26 kap. 30 a och 32 a §§ samt 28 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

30 §¹

I följande EU-förordningar finns bestämmelser om kontroll av att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, och

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/ 2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/ 429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/ 74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/ EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/ 425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/ EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG, och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv

livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396 /2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/ 429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/ 74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/ EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/ EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

I förordningen (EU) 2017/625 finns även bestämmelser om annan offentlig verksamhet som syftar till att säkerställa att vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs.

30 a §

I fråga om statliga myndigheters kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknads-kontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

Det som anges om skyldighet att utföra kontroll efter anmälan i nödvändig utsträckning i 1 §, åtals-anmälan i 2 § och tillsynsvägledning i 3 a § ska gälla även i fråga om statliga myndigheter som utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

² Senaste lydelse 2020:627.

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges i 3, 3 a, 4, 6 och 8 §§ om tillsyn, tillsynsvägledning och tillsynsmyndigheter gälla i fråga om kontroll, annan offentlig verksamhet och kontrollmyndigheter enligt de EU-förordningar som anges i 30 §. Detta gäller dock inte om annat följer av förordningarna.

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges i 1 a, 3, 3 a, 4, 6 och 8 §§ om tillsyn, tillsynsvägledning och tillsynsmyndigheter gälla i fråga om kontroll, annan offentlig verksamhet och kontrollmyndigheter enligt de EU-förordningar som anges i 30 §. Detta gäller dock inte om annat följer av förordningarna.

32 §³

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *de behöriga myndigheterna* meddelar enligt förordningarna, och

3. i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna, och

4. i 28 § gälla testköp som *de behöriga myndigheterna* gör.

2. i 14, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som *kontrollmyndigheterna* meddelar enligt förordningarna, och

3. i 28 § gälla testköp som *kontrollmyndigheterna* gör.

Vid sådan kontroll och annan offentlig verksamhet som avses i 30 § 1 ska även det som anges i 22 b § gälla ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningen.

Vid sådan kontroll och annan offentlig verksamhet som avses i 30 § 2 ska även det som anges i 21 § gälla upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen.

Första stycket gäller inte om annat följer av förordningarna.

Första, andra och tredje styckena gäller inte om annat följer av förordningarna.

32 a §

Vid sådan kontroll som avses i 30 § 2 ska tillsynsmyndigheten lämna upplysningar om kontrollen till statliga myndigheter enligt föreskrifter meddelade av regeringen.

28 kap.*1 a §*

I fråga om statliga myndigheters kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

29 kap.11 §⁴

Om en gärning som avses i 2, 2 a, 2 b, 2 c, 3, 3 a eller 3 b §, 4 § första stycket 2, 4 a §, 5 § 1 eller 7 a, 8 eller 9 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar. En gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen.

Till ansvar enligt detta kapitel döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken. Om gärningen är straffbar både enligt detta kapitel och enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling men ansvar inte kan dömas ut enligt den lagen, döms till ansvar enligt detta kapitel.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte till ansvar enligt detta kapitel för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Om en gärning som avses i 1–9 §§ kan föranleda miljöstraffavgift och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Om en gärning som avses i 1–9 §§ kan föranleda miljöstraffavgift eller sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning, och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

30 kap.

3 §

Tillsynsmyndigheten beslutar om miljöstraffavgift.

Tillsynsmyndigheten eller den myndighet som bedriver sådan kontroll som avses i 26 kap. 30 § beslutar om miljöstraffavgift.

Första stycket gäller inte statliga myndigheter som utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020.

Innan tillsynsmyndigheten beslutar om avgift skall den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

Innan myndigheten beslutar om avgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

⁴ Senaste lydelse 2019:496.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.3 Förslag till lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160) Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om arbetsmiljölagen (1977:1160) att det ska införas tre nya paragrafer, 7 kap. 1 b § samt 8 kap. 3 a och 11 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 b §

I fråga om tillsyn som innebär marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknads kontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknads kontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

8 kap.

3 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 1 eller 2 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknads kontrollförordning.

11 §

Vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020, tillämpas 20–25 §§ i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknads kontrollförordning i stället för 5–10 §§.

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande ska sanktionsbestämmelserna i denna lag tillämpas.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet¹

dels att 7 och 8 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 a §, och närmast före 1 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

1 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

10 §²

Ansvar enligt 9 § ska inte dömas ut om

1. gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller överträdelsen är ringa, eller

2. gärningen omfattas av bestämmelser om sanktionsavgift enligt 7 §.

2. gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

¹ Senaste lydelse av

7 § 2016:362

8 § 2016:362.

² Senaste lydelse 2016:362.

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller de upphävda bestämmelserna i 7 och 8 §§ fortfarande.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1514) om måttenheter, mätningar och mätton att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, och närmast före 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

3 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

-
1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
 2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande ska sanktionsbestämmelserna i denna lag tillämpas.

1.6 Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel

Härigenom föreskrivs att lagen (1992:1684) om EG-gödselmedel ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som har skett före ikraftträdandet.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:584) om medicintekniska produkter Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:584) om medicintekniska produkter att det ska införas två nya paragrafer, 4 a och 17 a §§, och närmast före 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

4 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

17 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 17 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:669) om märkning av skor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:669) om märkning av skor att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, och närmast före 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

3 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1118) om marknadsföring av kristallglas¹

dels att 6 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 § ska lyda ”Tillsyn”,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 a §, och närmast före 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

4 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

¹ Senaste lydelse av 6 § 2008:500.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner

dels att 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 6 a, 15 a och 15 b §§, samt närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

6 a §

I fråga om statliga myndigheters tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

7 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och efterlevnaden av förordning (EU) 2019/1020 utövas av statliga myndigheter och kommuner enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner som utövar tillsyn enligt första

stycket att lämna upplysningar om kontrollen till statliga myndigheter. Bilaga 3

15 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 13–15 §§ om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

15 b §

Den som har åsidosatt ett vitesföreläggande eller vitesförbud får inte dömas till straff enligt denna lag för gärning som ligger till grund för en ansökan om utdömande av vitet.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.11 Förslag till lag om ändring i fordonslagen (2002:574)

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonslagen (2002:574)

dels att 5 kap. 2 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 kap. 3 d §, och närmast före 5 kap. 3 d § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

2 §

Ansvar enligt denna lag inträder inte, om straff kan dömas ut enligt brottsbalken eller enligt lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Ansvar enligt denna lag inträder inte, om straff kan dömas ut enligt brottsbalken eller enligt lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, *eller om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.*

Marknadskontroll

3 d §¹

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fordons beskaffenhet och utrustning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om de kontrollformer som avses i denna lag när det gäller

1. kontrollens omfattning och besiktningsorganens verksamhet,
2. förutsättningarna för godkännande vid kontroll,
3. förelägganden och körförbud,
4. förutsättningarna för att bruka vissa fordon,
5. utbildnings- och kompetenskrav för
 - a) besiktningstekniker, och
 - b) polismän och bilinspektörer som utför kontroller enligt 2 kap. 10 och 12 §§, och
6. avgifter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. registrering, ibruktagande, försäljning, saluföring och användning av fordon, system, komponenter, separata tekniska enheter, fordonsdelar och annan utrustning till fordon,

2. att ett typgodkännande av fordon ska upphöra att gälla när nya krav som är tillämpliga på den godkända fordonstypen, varianten eller versionen blir obligatoriska,

3. tillverkares tillhandahållande av information och dokumentation om fordon, system, komponenter och separata tekniska enheter,

4. tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen

och över efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 av den 5 februari 2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon, i den ursprungliga lydelsen, samt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga fordon, i den ursprungliga lydelsen,

4. tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,

5. skyldighet för besiktningsorganen att rapportera genomförande och utfall av fordonsbesiktningar och de uppgifter som i övrigt behövs för att Transportstyrelsen och Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ska kunna fullgöra sina tillsynsuppgifter enligt 5 kap. 3 a §,

² Senaste lydelse 2017:274.

Bilaga 3

6. avgifter för Transportstyrelsens tillsyn enligt 5 kap. 3 a-3 c §§ och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, samt om

7. avgifter för tillsyn och ärendehandläggning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 167/2013 om godkännande och marknadskontroll av jordbruks- och skogsbruksfordon, i den ursprungliga lydelsen, samt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar, i den ursprungliga lydelsen.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:263) om transport av farligt gods

dels att 16 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 12 a §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

16 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 2 § första stycket *skall* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 2 § första stycket *ska* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 2 § andra stycket döms till böter om

1. ansvar inte kan dömas ut enligt första stycket, och
2. överträdelser avser någon annan föreskrift än 2 § första stycket.

Om ett brott enligt första eller andra stycket med hänsyn till risken för skador på liv, hälsa, miljö eller egendom och övriga omständigheter är att anse som ringa, *skall* penningböter dömas ut.

Om ett brott enligt första eller andra stycket med hänsyn till risken för skador på liv, hälsa, miljö eller egendom och övriga omständigheter är att anse som ringa, *ska* penningböter dömas ut.

Ansvar enligt denna paragraf döms inte ut, om

1. gärningen begåtts av en säkerhetsrådgivare och avser en uppgift
1. gärningen begåtts av en säkerhetsrådgivare och avser en

som *skall* utföras av säkerhetsrådgivare, uppgift som *ska* utföras av säkerhetsrådgivare,

2. gärningen är belagd med strängare straff i brottsbalken eller 29 kap. 1 eller 2 § miljöbalken, eller 2. gärningen är belagd med strängare straff i brottsbalken eller 29 kap. 1 eller 2 § miljöbalken,

3. gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite. 3. gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite, *eller*

4. gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:112) om ekodesign att det ska införas en ny paragraf, 12 a §, och närmast före 12 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

12 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.14 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs i fråga om luftfartslagen (2010:500)

dels att 13 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 12 kap. 3 a §, och närmast före 12 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

Marknadskontroll

3 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel.

13 kap.

9 §

Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken, *eller* om gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite.

Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken, om gärningen utgör överträdelse av ett föreläggande eller förbud som förenats med vite, *eller om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.*

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.15 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900) Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen¹ (2010:900)

dels att 11 kap. 26 § ska upphöra att gälla,

dels att 11 kap. 37 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 11 kap. 1 a §, och närmast före 11 kap. 1 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Marknadskontroll

1 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i detta kapitel. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

37 §²

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 eller 26 § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Frågor om utdömning av vite prövas av mark- och miljöödomstol.

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24 eller 25 § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

¹ Senaste lydelse av 11 kap. 26 § 2018:59.

² Senaste lydelse 2014:900.

Bilaga 3

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande ska sanktionsbestämmelserna i denna lag tillämpas.

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar att 3 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §¹

Mål om utövande av miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet, vattenanläggningar och ersättning vid vattenverksamhet samt om utdömmande av vite enligt miljöbalken efter särskild ansökan av myndighet prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område verksamheten i huvudsak bedrivs, har bedrivits eller kommer att bedrivas. Mål om utövande av verksamhet vid anläggningar som ingår i ett sammanhängande system för hantering, bearbetning, lagring och slutförvaring av använt kärnbränsle eller kärnavfall prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område någon av anläggningarna ligger eller är avsedd att ligga.

Mål om ersättning vid skada eller intrång enligt 28 kap. 2–5 §§ miljöbalken och vid ingripande av det allmänna enligt miljöbalken prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område skadan eller intrånget i huvudsak har inträffat eller kommer att inträffa.

Mål om ersättning för miljöskador enligt 32 kap. miljöbalken prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område den skadegörande verksamheten i huvudsak bedrivs eller har bedrivits. Den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet som kan medföra en sådan skada som avses i 32 kap. 3 § miljöbalken kan begära prövning av ersättningsfrågan vid den mark- och miljödomstol inom vars område verksamheten i huvudsak bedrivs eller kommer att bedrivas.

Mål om utdömmande av vite enligt plan- och bygglagen (2010:900) efter särskild ansökan av myndighet prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område myndigheten ligger.

Mål om utdömmande av vite enligt plan- och bygglagen (2010:900) och lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning efter särskild ansökan av myndighet prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område myndigheten ligger.

Mål som har överklagats till mark- och miljödomstol prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område förvaltningsmyndigheten eller kommunen som först har prövat ärendet ligger, om inte annat följer av bestämmelser som avses i sjunde stycket.

Mål enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster eller motsvarande äldre lagstiftning där mark- och miljödomstol är första instans prövas av den mark- och miljödomstol inom vars område den allmänna

¹ Senaste lydelse 2015:686.

Bilaga 3

eller allmänförklarade va-anläggningen i huvudsak är belägen eller är avsedd att vara belägen.

Särskilda bestämmelser om vilken mark- och miljödomstol som är behörig finns i annan lag.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att 22, 24, 27 och 30 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 22 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utövar *marknadskontroll* över

1. brandfarliga och explosiva varors egenskaper, utsläppande och tillhandahållande på marknaden, samt

2. sådana produkter som används för hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och för vilka myndigheten har utfärdat föreskrifter.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utövar *tillsyn*

2. utsläppande och tillhandahållande på marknaden av sådana produkter som används för hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och för vilka myndigheten har utfärdat föreskrifter.

22 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag.

24 §

En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

För tillsynen har tillsynsmyndigheten rätt till tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som används i samband med hanteringen av brandfarliga och explosiva varor och får göra undersökningar och ta prover. För ett prov som myndigheten tar betalas inte ersättning.

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar, handlingar och *provexemplar* som behövs för tillsynen.

Avgifter enligt denna lag får tas ut för tillståndsprövning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare, godkännande av explosiv vara och beslut om huruvida en vara är att anse som en explosiv vara.

För sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt denna lag får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

För tillsyn enligt 22 § får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav.

30 §¹

I ringa fall döms inte till ansvar enligt denna lag.

Till ansvar enligt 28 eller 29 § döms det inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Till ansvar enligt 28 eller 29 § döms det inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling, *eller om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.*

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.18 Förslag till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318) Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om avgasreningslagen (2011:318) att det ska införas två nya paragrafer, 34 a och 39 a §§, och närmast före 34 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

34 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

39 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 38 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.19 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs i fråga om drivmedelslagen (2011:319) att det ska införas två nya paragrafer, 22 a och 33 a §§, och närmast före 22 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

22 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

33 a §

Det ska inte dömas till ansvar enligt 33 § om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:579) om leksakers säkerhet Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:579) om leksakers säkerhet¹

- dels* att 24, 25 och 27–33 §§ ska upphöra att gälla,
- dels* att rubrikerna närmast före 24, 25, 27, 29–33 §§ ska utgå,
- dels* att 4 § ska ha följande lydelse,
- dels* att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, och närmast före 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

3 a §

Bestämmelser om marknadskontroll finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Detsamma gäller bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) 305/2011.

4 §

I denna lag betyder

1. leksak: en vara som helt eller delvis är utformad eller avsedd för barn under 14 år att leka med,
2. tillhandahållande på marknaden: varje leverans av en leksak för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis,
3. utsläppande på marknaden: tillhandahållande för första gången av en leksak på unionsmarknaden,
4. tillverkare: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en leksak eller som låter konstruera eller tillverka en leksak och saluför denna leksak, i eget namn eller under eget varumärke,

¹ Senaste lydelse av 25 § 2014:658.

5. tillverkarens representant: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter,

6. importör: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och släpper ut en leksak från ett tredjeländ på unionsmarknaden,

7. distributör: varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, utöver tillverkaren eller importören som tillhandahåller en leksak på marknaden,

8. ekonomisk aktör: tillverkaren, importören, tillverkarens representant och distributören,

9. harmoniserad standard: en standard som, på grundval av en begäran från Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter, antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan som upptas i bilaga I till det direktivet,

10. ackreditering: den betydelse som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, 10. ackreditering: den betydelse som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93,

11. bedömning av överensstämmelse: en process där det visas huruvida specificerade krav avseende en leksak har uppfyllts,

12. återkallelse: varje åtgärd för att dra tillbaka en leksak som redan tillhandahålls slutanvändaren,

13. tillbakadragande: varje åtgärd för att förhindra att en leksak i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

14. marknadskontroll: den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av myndigheterna för att se till att leksakerna överensstämmer med de tillämpliga krav som fastställs i relevant unionslagstiftning om harmonisering, och inte hotar hälsan, säkerheten eller andra aspekter av skyddet av allmänintresset, och 14. marknadskontroll: den betydelse som anges i förordning (EU) 2019/1020, och

15. CE-märkning: en märkning genom vilken tillverkaren visar att leksaken överensstämmer med tillämpliga krav som fastställs i harmoniserad unionslagstiftning som föreskriver om märkning.

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 32 § fortfarande.

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:849) om EU-miljömärket Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:849) om EU-miljömärket
dels att 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 a §, och närmast före 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) *samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10).*

Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9).

Marknadskontroll

2 a §

*Bestämmelser om marknads-
kontroll finns i lagen (2021:000)
med kompletterande bestämmelser
till EU:s marknadskontrollförord-
ning. Detsamma gäller sanktioner
vid överträdelser av krav för an-
vändningen av EU-miljömärket.*

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.22 Förslag till lag om upphävande av lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

dels att 27–31 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 26 § och rubrikerna närmast före 27–31 §§ ska utgå,

dels att 26 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §

Bestämmelser om marknads-
kontroll finns i *artiklarna 15.3 och
16–29 i förordning (EG)
nr 765/2008.*

*Marknadskontroll ska utövas av
den myndighet som regeringen
bestämmer.*

Bestämmelser om marknads-
kontroll finns i *lagen (2021:000)
med kompletterande bestämmelser
till EU:s marknadskontrollförord-
ning. Detsamma gäller bestämmelser
om sanktioner vid överträdelser av
krav på produkter eller skyldigheter
för en ekonomisk aktör som
regleras i den harmoniserade pro-
duktlagstiftning som anges i
bilaga I till Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) 2019/1020
av den 20 juni 2019 om marknads-
kontroll och överensstämmelse för
produkter och om ändring av
direktiv 2004/42/EG och förord-
ningarna (EG) nr 765/2008 och
(EU) nr 305/2011.*

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 30 § fortfarande.

1.24 Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (2016:253) att 1 kap. 4 § ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 kap.**4 §¹

Tullverket ska på begäran tillhandahålla följande myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor:

- Arbetsmiljöverket,
- Boverket,
- Elsäkerhetsverket,
- Havs- och vattenmyndigheten,
- Kemikalieinspektionen,
- Kommerskollegium,
- Konsumentverket,
- Kronofogdemyndigheten,
- Livsmedelsverket,
- Läkemedelsverket,
- Myndigheten för press, radio och tv,
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
- Naturvårdsverket,
- Post- och telestyrelsen,
- Skatteverket,
- Skogsstyrelsen,
- Statens energimyndighet,
- Statens jordbruksverk,
- Statistiska centralbyrån,
- Strålsäkerhetsmyndigheten,
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,
- Sveriges riksbank, och
- Transportstyrelsen.

Tullverket ska på begäran tillhandahålla Säkerhetspolisen uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör export av varor.

I lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet finns bestämmelser om Tullverkets behandling av uppgifter i vissa fall.

Tullverket ska på begäran tillhandahålla följande myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor:

- Arbetsmiljöverket,
- Boverket,
- Elsäkerhetsverket,
- *Folkhälsomyndigheten*,
- Havs- och vattenmyndigheten,
- Kemikalieinspektionen,
- Kommerskollegium,
- Konsumentverket,
- Kronofogdemyndigheten,
- Livsmedelsverket,
- Läkemedelsverket,
- Myndigheten för press, radio och tv,
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,
- Naturvårdsverket,
- Post- och telestyrelsen,
- Skatteverket,
- Skogsstyrelsen,
- Statens energimyndighet,
- Statens jordbruksverk,
- Statistiska centralbyrån,
- Strålsäkerhetsmyndigheten,
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,
- Sveriges riksbank, och
- Transportstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

Bilaga 3

1.25 Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Häri genom föreskrivs i fråga om radioutrustningslagen (2016:392)
dels att 12–17 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 14–17 §§ ska utgå,
dels att 11 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer (marknadskontrollmyndigheter) ska utöva marknadskontroll av radioutrustning som omfattas av denna lag.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Detsamma gäller bestämmelser om sanktioner vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15.3 och 16–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

-
1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
 2. I fråga om överträdelse som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 16 § fortfarande.

1.26 Förslag till lag om ändring i elsäkerhetslagen (2016:732) Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om elsäkerhetslagen (2016:732)

dels att 50 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 36 a §, och närmast före 36 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Marknadskontroll

36 a §

I fråga om tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sägs i denna lag. Detsamma gäller vid överträdelse av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till förordning (EU) 2019/1020.

50 §

Till ansvar enligt denna lag ska inte dömas i ringa fall *eller* om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

Till ansvar enligt denna lag ska inte dömas i ringa fall, om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken, *eller om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.*

Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.

1.27 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:768) om marin utrustning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:768) om marin utrustning
dels att 18–21 och 23 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 17 § och rubrikerna närmast före 18, 19
och 23 §§ ska utgå,
dels att 17, 22 och 24 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Regeringen bestämmer vilken eller vilka myndigheter som ska utöva marknadskontroll av marin utrustning och i övrigt utöva tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning. Detsamma gäller bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av krav på produkter eller skyldigheter för en ekonomisk aktör som regleras i den harmoniserade produktlagstiftning som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i artiklarna 15–29 i förordning (EG) nr 765/2008.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om marknadskontroll och övrig tillsyn.

22 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, marknadskontroll och övrig tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt om avgifter för marknadskontroll enligt förordning (EG) nr 765/2008, i den ursprungliga lydelsen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning och tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller *marknadskontroll eller övrig tillsyn* enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftsförhållanden.

Den som har tagit befattning med ett ärende som gäller tillsyn enligt denna lag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne har fått veta om någons affärs- eller driftsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 16 juli 2021.
2. I fråga om överträdelser som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande gäller den upphävda bestämmelsen i 23 § fortfarande.

1.28 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning

Härigenom föreskrivs att lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som har skett före den 16 juli 2021.

1.29 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att lagen (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

1.30 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning

Härigenom föreskrivs att lagen (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däckmärkningsförordning ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

1.31 Förslag till lag om upphävande av lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att lagen (2018:1178) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gasanordningar ska upphöra att gälla den 16 juli 2021.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för överträdelser som har skett före den 16 juli 2021.

1.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter

dels att 7 kap. 16 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 7 kap. 16 ska utgå,

dels att 8 kap. 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 7 kap. 8 a–8 c §§ samt 10 kap. 8 §, och närmast före 7 kap. 8 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

Marknadskontroll

8 a §

I fråga om Folkhälsomyndighetens tillsyn som innebär marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 gäller lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning i stället för vad som sågs i detta kapitel.

8 b §

Kommuner ska inom sina ansvarsområden enligt 7 kap. utföra de uppgifter som ankommer på en marknadskontrollmyndighet enligt artiklarna 11.1 a) och b), 11.2 och 3, 17 och 18 i förordning (EU) 2019/1020.

När kommuner utför uppgifter enligt första stycket som innebär kontroll av att en produkt som tillhandahålls på marknaden uppfyller gällande krav i harmoniserad produktlagstiftning, ska de till utpekad marknadskontrollmyndighet lämna de uppgifter som behövs för att marknadskontrollmyndigheten

ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt artiklarna 16, 19, 20 och 34 i förordning (EU) 2019/1020.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt andra stycket.

8 c §

Vid sådan kontroll som avses i 8 b § ska det som anges i 9, 12, 15, 17–19 och 24 §§ gälla i kommunernas verksamhet för att förordning (EU) 2019/1020 och harmoniserad produktlagstiftning ska följas.

8 kap.

2 §

En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljning enligt 5 kap. 1 § och av den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 5 kap. 15 §.

För sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får avgift för kommunens verksamhet tas ut endast om det vid kontrollen visar sig att produkten inte uppfyller gällande krav.

3 §

Folkhälsomyndigheten får ta ut avgifter för sin tillsyn över att tillverkare och importörer av tobaksvaror följer 2 kap. 1, 2 och 6 §§.

Bestämmelser om avgifter för tillsyn som utgör marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 finns i lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

10 kap.

8 §

Det ska inte dömas till ansvar enligt detta kapitel om gärningen kan leda till en sanktionsavgift enligt lagen (2021:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadskontrollförordning.

Förteckning över remissinstanserna (SOU 2020:49)

Efter remiss har yttranden över betänkandet kommit in från Statskontoret, Boverket, Göteborg stad, Post- och telestyrelsen, Patent- och registreringsverket, Livsmedelsverket, Konsumentverket, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Myndigheten för press, radio och tv, Transportstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Sveriges konsumenter, Läkemedelsverket, Svenskt näringsliv, Folkhälsomyndigheten, Örebro kommun, Teknikföretagen, Näringslivets Regelnämnd, Innovations och kemiindustrierna (IKEM), Svensk handel, Regelrådet, Kronofogdemyndigheten, Skellefteå kommun, Stiftelsen för internetinfrastruktur, IT & Telekomföretagen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Skatteverket, Kommerskollegium, Landsorganisationen i Sverige (LO), Domstolsverket, Tullverket, Justitiekanslern, Elsäkerhetsverket, Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, Småföretagarnas Riksförbund, Arbetsmiljöverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Nacka Tingsrätt, Naturvårdsverket, Sveriges Kommuner och Regioner, Kemikalieinspektionen, Advokatsamfundet, Malmö kommun och Stockholms kommun.

Därutöver har yttranden inkommit från Svenska Institutet för Standarder, MaskinLeverantörerna, Sveriges Verktygsmaskinaffärers förening, AppliA, Jordbruksverket, Svensk Torv och Juridiska fakulteten (SU).

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Helsingborg kommun, Jönköpings kommun, Kalmar kommun, Karlstad kommun, Katrineholm kommun, Lunds kommun, Luleå kommun, Kammarrätten i Stockholm, Linköpings kommun, Skogsstyrelsen, Växjö kommun, Spelinspektionen, Förvaltningsrätten i Malmö, Lunds universitet, Socialstyrelsen, Ånge kommun, IF Metall, Lantmäteriet, Försvarsinspektören för hälsa och miljö, Piteå kommun, Arbetsgivarverket, Konkurrensverket, Försvarets materielverk, Haparanda tingsrätt, SACO, Kustbevakningen, Drivkraft Sverige, Polismyndigheten, Malung-Sälen kommun, Kammarkollegiet, Stockholms universitet, Länsstyrelsen i Stockholm, Arboga kommun, Arvika kommun, Botkyrka kommun, Business Sweden, Byggföretagen, Byggmaterialindustrierna, Danderyds kommun, Eskilstuna kommun, Falu kommun, Föreningen för generiska läkemedel och biosimilarer (FGL), Företagarna, Försvarmakten, Gnosjö kommun, Gotlands kommun, Gävle kommun, Handelsanställdas förbund, Innovationsföretagen, Inspektionens för vård och omsorg, Installationsföretagen, International Chamber of Commerce Sverige, Karlskrona kommun, Kemisk Tekniska Företagen (KTF), Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Livsmedelsföretagen, Läkemedelsindustriföretagen, Mjölby kommun, Naturskyddsföreningen, Näringspunkten, Riksdagens ombudsmän – JO, RISE Research Institutions of Sweden AB, Sotenäs kommun, Standardiseringens konsument- och arbetstagaråd, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk, Stockholms Handelskammare, Sundsvall kommun, Svensk bensinhandel, Svensk Digital Handel,

Svenska Bioenergiföreningen, Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Bilaga 4
Svenska Elektrikerförbundet Sveriges standardiseringsförbund (SSF),
Sweboat, båtbranschens riksförbund, Swedish Medtech, TCO, Tierps
kommun, Unionen, Uppsala kommun, Vansbro kommun, Vetlanda
kommun och Östersunds kommun.